

OSZK

Országos Széchenyi Könyvtár

VIKÁR

NEVETŐ
RÍMEK

2

12.303

2

12303

NEVETŐ RÍMEK

II. KÖTET

ÍRTA: VIKÁR BÉLA

KIR. M. EGYETEMI NYOMDA BUDAPEST

NEVETŐ

RÍMEK

II. KÖTET

*Vaskos könyvben humor — vaskos!
Nem faltörő ósdi vas kos . . .
De tör orrok alá borsot
úgy, hogy pukkan — a balsorsod!
S mert borsához sava sok van,
(sok sav: vaskos — fordítottam)
forgasd buzgón ezt a könyvet,
s kacagástól csurran könnyed.*

ÍRTA: VIKÁR BÉLA

*Mit tud, ez a keleti
Nyelv: im a feleleti.
Magát gyöngyén kelleti,
Mulassatok vele ti.*

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

12303/2

BEHARANGOZÓ

Első csendítés:

Nekem nincs székem, csak úgy állok,
de mégis pap vagyok és prédikálok
betű-katedrámról, mely itt
nem öl, hanem elevenít.
Mert minden gyilkos búval,
amely a szívetekbe fúvall,
én el nem szontyolodva szembe szállok.
Hát jertek katedrám köré
urak, úrnők, felnőtt fiúk, leányok;
tiétek ez s a gyönyöré,
míg fületekbe muzsikálok.
Áldást reátok oly nagyot ereszték:
mind áldott állapotba' lestek
és kaptok is — oh, nem kicsinyt:
nem egy vidám költői csinyt.
Ezekhez ám oly ész kell,
amely csak érett agyban fészkel!

Második csendítés:

Csingiling — —
száz biling
szólló szólló: sokat ér!
Benne oly
nektár foly,
amely drágább mint a vér.

S milyen fűrt!
Sohse szűrt
kanaáni nép ilyent.
Benne bor
olyan forr:
becsíp tőle bármi szent.

Csingiling —
dalbiling
terem itten ezrivel.
Nézz körül
és örülj:
bár fogyasztod, nem fogy el.

Harmadik csendítés:
(beharangozó)

Minden ember, a kan főleg
alsó, felső likra jár,
és e két liktól függőleg
illatoz a sík határ:
mind a kettő hegedül,
de csakis a felső fújhat
oly dalt, amely elbájolgat,
melytől ember üdül, olyat.
Amazétól — menekül,
mert amit
fúj, biz az megfutamit.
Befogod-e orrodát, vagy
szívod, amit ez vagy az hagy:
tőled függ egyedül!
Én a kan likát szeretem,
oh, nem ám az alsót, hanem
azt a felsőt, ha belőle
szeretetnek fuj szellője
s nem harapós förtelem.
De szögedi paprikát
fujok én a kan likába
(értsd a felső kan-likát),
ha belőle szél fuj kába,
amely elkap sok csavargót
és porfölhőt hajt kavargót.
Ily szelek és ilyen lik
haragom fölingerlik
és kegyetlen kinrím-zuhanyt
föcskendez reájuk e lant,
melynek öblében humornak
táncos geyzirjei forrnak.

BÉKELIGA

Vizenyős s oly híg a Liga,
mint egy nyálkás csiga-biga.

ÁLMAIM

— Zenéje Pete Lajostól —

Álmaimban veled vagyok
Messze nyíló virágom.
Örülök az éjnek,
Fölébredni félek,
Olyan édes az álom.

Hej, ha egyszer igaz lenne,
Amit mutat az álmom,
Mit bálnám az éjet,
Hisz az egész élet
Szébb lenne, mint az álom!

— 1880 —

EGY KAMÉLEONNAK

Kulcsra jár a lelkiösmereted,
Tessék-lássék, elő is veheted;
Ad oculos demonstrárod: Itt van!
Szívem táján! Éjjel-nappal nyitva!
Ám jobbára úgy eldugod, kérlek,
Mint jeggyűrűt a kikapós férjek.
Így a gátlás rólad le-leperdül,
Mint esőcsepp gumiköpenyedről.

KIADÓ LAKÁS

— Zenéje Pete Lajostól —

Az én szívem fogadó volt nemrég,
Jutott bele minden napra vendég.
Abbahagytam; most üres a fogadó,
S rá van írva: ez a lakás kiadó.

Kis angyalom, de jó dolgod lenne,
Lakómul ha megszállnál benne:
Holtig tartó hű szerelmed díjáért
Holtomiglan elengedném a házbért.

— 1880 —

ARCKÉP ELŐTT

Itt van, itt a képemása,
Szegény szívem kárpótlása.
Oly szelíden mosolyog rám,
Híven hozzá, híven hozzám
Az én rózsám.

Itt a kis kép, hova tegyem,
Hogy a szemem rajta legyen,
Hogy a lelkem legeljen rajt
És feledje a darázs-rajt:
Bánatot, bajt?

Íróasztal, papiros-lom —
Ezt a helyet nem javaslom;
Itt csak órá néznék folyvást,
Elfelednék áminden írást,
Munkabírást.

Magas szekrény tükör előtt —
Nem látnám itt elégszer őt;
Csupán reggel tűnne szembe, —
Ily kevéssel nem érem be,
Nincs vérembe'.

Kisdéd állvány, virágokkal,
Tehetném őt ide joggal;
De virág itt egy se nyílik,
Kedvesemhöz egy sem illik:
Ez sem illik.

Mit kutassak, úgylis mindegy!
Méltó helye nincs több, mint egy:
Méltó helye csak a szívem,
Ott pedig már rég őrizem
Drága hivem.

SZÍNEK

Zöld a szerelmes ifjú, zöld
a remény színe. Üdvözöld,
mert ez az *Élet* színe, az egyetlen,
amelyben az nem elviselhetetlen.

IDEGENBŐL

Az idegen nagyváros tengere
Zúg ott alatt. Nem gondolok vele.
Szobámban ülök és az éji órán
Hozzád repülök szerelem hajóján.

Megcsókolom szendergő szép szemed,
Reálehellem vágyó lelkemet
Halkan, vigyázva: le ne hulljon róla
Údító álom enyhe takarója.

S megcsókolom édesbús ajakad,
Most rajta szivárvány: mosoly fakad.
Oh hadd fakadjon, s majd ha szűn az álom,
Felleg borúja vissza rá ne szálljon!

S megcsókolom hű kebled halmait,
Hol szerelemnek gyöngyvirága nyit;
E gyöngyvirágot nékem adta Isten,
S én nem adnám a viláért e kincsem!

S megcsókolom parányi kis kacsód,
Oh, bár özönnel hullna rá a csók:
Nincs annyi perce földi életemnek,
Ahány csókot kezeid érdemelnek.

És csókolom piciny lábadfejét,
Szerelmes csókom legméltóbb helyét;
Oh áldd meg Istenem e pici lábat,
Mely értem annyit, annyit futott-fáradt!

Oh áldd meg lába porát is, megáldd
A helyet is, ahol kis lába állt;
Ő néki add mind, amit nékem adnál:
Nekem sem adhatsz jobbat, szebbet annál.

Éjfél. Az utcán csend és nyugalom.
Jó éjszakát, én édes angyalom!
Míg alszol, én itt altatom a vágyat
És könnyeimmel öntözöm az ágyat.

GIZIKE DÍCSÉRETE

Gizike, dereka körül,
Hízik, de kerek, ad s örül.

NÉVNAPI RIGMUSOK

Halász Ignác számára*

Mamelukfejekre amennyi „abcúgot“
 Tüntető bős hada itt a minap zúgott;
 Balpárti honatyák ahány „éljent“ kaptak,
 S amennyi dikciót „kaurmány“ ellen csaptak;
 Amennyi tyúkszem az „oh nép“ letiport;
 Ahány háton minap elverték itt a port;
 Ahány szitok-átok rontotta az áért;
 Ahány lámpa lakolt halállal Tiszáért:
 Annyi áldást küldök Székes-Fehérvárra,
 Kegyelmed házára, nevének napjára!

Nagy jó uram nevét tisztelik e honban,
 De senki nálamnál nem tiszteli jobban.
 Mennék is megülni becses neve napját,
 Köszönténém vígan magyarok fő lappját, —
 Kit, habár Lappország vagy ide messze,
 Oda vont kutatni amaz „*Idem esse*“,
 Kutatni s gyűjteni tudomány kincseit
 (Pedig ilyesminek értéke nincsen itt)
 S aki mégsem adta ezt a kincset ingyen,
 De birtokot szerzett: nagy nevet e kincsen,
 Foglalóul hozzá kapott aranyakat,
 Ráadásul pedig bájos *ara*-nyakat —
 Akarám mondani: bájos *ara*-kezet,
 (Na látja Kigyelmed: a rím félrevezet!)
 S arája kezéből mindent, mi e földi
 Szük éltet a mennynek javaival tölti!

Elmondanám én ezt Kigyelmednek szóval,
 Oly igazán, mint csak szívből fakadt szó vall;
 Szívem ki- s Kigyelmed borát beönténém,
 Magát, házanépét fel is köszönténém;
 Leinnám a *lappot*, leinnám a *finnet*,
 Magamat is talán, csak mehetnék innét!
 Ámde Isten látja, sehogy se mehetek:
 Vagynak erre okok nem egyek, de hetek.
 Először is itt van nyakamon a házbér,
 Hogy' rázom le onnan? „Félek, bizony gyász ér.“
 Másodsor Gyulai — más néven Pici Pál —
 Egynémely dologban mindegyre hajt, cibál.
 Harmadszor: egészen elcsúfít a nátha;
 Tisztességes helyről kidobnának hátha.

* Ezt a verset Setälä Emil, finn barátunk vitte meg Halászhoz és olvasta föl a lakomán.

Negyedszer: valami zúglapot szerkesztek;
Holnapra új szám kell, hozzá legitt kezdék.
Ötödször: vagyon ma gyorsírói gyűlés;
Hatodszor: étvágyam átkozottul kevés;
Hetedszer: mielőtt nagy jó Uram hívott,
Én hívtam magamhoz mára néhány ivót:
Leendő díszzeit magyar Parnasszusnak,
Kedvelőit inkább itálnak, mint húsnak.

Ebben a kis körben, higgye meg Kigyelmed,
Szent Ignác napjára fordítunk figyelmet,
És poháremelve, mintha volna vig nász —
Kiáltani fogjuk: *éljen Halász Ignác!*

(Budapest, 1889 febr. 1)

ÉNEK A MAGYAR-UGOR ISTENEKHEZ

Munkácsi B. akadémiai tag ügyében

Hála néked, Numi-Tárom,
Szorni-Kaltes, Szorni-Ás,*
Néked, votják ős Inmárom
És tinektek, harminchárom
— Vagy ki tudja, mennyi más!

Hála nektek, hogy Munkácsi,
Ez a magyar máncsi kum**
Ott ül, hol a többi máncsi
S ahol ülni nem kíváncsi
A nem-máncsi publikum.

Ott ül, ott van néki széki,
Hajh! de benne ülni fél.
Gyötri őt e gond, a régi:
Allás kéne biz őnéki,
Mert *ülésből* meg nem él.

Fogjátok hát ügyét föl, ti
Magyar-ugor istenek!
Mert ki helyét úgy betölti
S rátok szorul, annak földi
Pártfogói nincsenek.

* Votják és vogul istenek nevei.

** *Máncsi kum* = vogul ember.

KARÁCSONYI GONDOLATOK

Én elhiszem, oh Jézus,
Hogy nem mese valál;
Hogy éltél Te szegény, bús
Rajongó s meghalál;
Hogy passziód igaz volt,
Könny- és vérrel folyó,
S a kép, mit rólad rajzolt
Szívem, hű és való.

De, mint himlőre oltás,
Műved múltó vala:
Csak egy öltőre szólt, más
Nem lett jobb általa;
S megismételni azt hogy
Nem jöttél, Messiás:
A bűn, a régi, nem fogy,
Sőt mélyebb medret ás.

Oh igazságos élet,
Oh fenséges halál!
Jövel, hisz semmivé lett
Minden, mit alkotál!
Csak egy van, a keresztfa,
Ezt őrzí még a nép:
Te vagy reá faragva
Ijesztő példakép.

Itt függesz egymagadba',
Latrok gyanánt pedig
Jobbról s balról nyakadba
Eszméidet vetik;
Nem mintha függni méltó
Lator nem volna sok:
A fa kevés, azért jó
Nekik nem lógniok.

Jövel Jézus, Te fenkölt,
Magasztos, isteni!
Jövel még egyszer e föld
Bűnét eltörteni:
Oh gyujts eszményi lángot
Szívükben, mely setét:
Gyujtsd benne szívvilágod
Fénylő szövétnekét!

De jaj, Te már e földről
Levetted a kezed.
A nagy próbát előlről
Minek is kezdened?
Hisz láthatod: mihaszna
Vérzél a Golgothán,
Az ember újra az ma,
Mi addig volt: pogány.

Pogányabb a pogánynál:
Testvéreit eszi,
S ha érte halni vágnál,
Bíz ő föl sem veszi.
Meg sem feszítenének,
— Ma már ez nem divat —
Csak zár alá tennének
Bujtogatás miatt.

S azzal tovább gyűlölné
Ez a hiénahad,
Tovább rabolna, ölné,
Míg egy magúl marad.
Ez egyet, ezt a végsőt,
Uram, megválthatod;
De jobb, ha nem teszed s őt —
Az ördögnek hagyod!

— 1890 —

SZABADELVŰ PÁRT

Egyik hajsza, másik csára —
cibálja két szilaj pára
szegény országszekerit,
húzza-vonja és nyerít.
Utasoknak tűn a kedve,
áll a hintó megrekedve.
Most azonban harmadiknak
egy ostorhegyest befognak,
s ez a trojka jót ígér:
így halad majd a szekér,
utasoknak megjön kedve,
s száll a hintó megeredve.

ÖRÖMDAL

Munkácsi Bernátnak kohnfelögyelgői székfoglalására

Vigadj, Múzsám, hisz' ok
vigadnod van ma sok!
Lám Bernát, ki eddig
sohse tudta keddig:
hol tölti a szerdát,
végre nyugtot nyer hát!
Eddig ő úgy vála,
mint a Kalevala
hírneves kacsája:
nem lelt oly tanyára,
hol fészket rakhasson
és békén lakhasson.
De im, Égnek hála!
már ő is találá
fészekrakó helyet,
hol tojnia lehet,
s költnie tojásit
egy idő folyásig,
míg szerelme gondja
másfelé nem vonja.
Legyen hát jó fészki,
ne zavarja vész ki,
tojjon rajta sokat,
remek tojásokat:
aranytojást hatot
és egy vastojatot
mint a Kalevala
hírneves madara.
S ezenkívül mást is:
sok egyéb tojást is,
utóbbiak útján
önéletét nyujtván,
előbbieik révén
önmagát túlélvén!
Azért, hívem Berci,
amíg élted perci
e fészekben folynak,
szorgalmasan tojj csak!
Éltedet úgy éld át:
rólad vegyen példát
nagyfejű Munkácsi,
minden tudós kácsi!

— 1890 —

ÜLÉSSZAK VÉGÉN

Az ülészak gyászos vége
Alkalom, mit számos gége
Mint vidám tort ünnepel;
Nagybeteg volt, jó hogy megholt,
Vele bajunk rengeteg volt,
Bajaink ma tűnnek el.

Legkivált a honatyát, ki
Száját annyi százszor tát ki,
Boldogítja ez a tor:
„Pakolj Pista! Elzónázunk!
Isten veled tisztelt Házunk!
Magunk házán most a sor.“

Ám a szegény újságíró
Vigad bár, de kedve síró,
Noha színleg ő se bús;
A publikum szakácsa ő,
Az ugorka évadja jó:
Honnan kerül majd a hús?

Képviselő, hírlapíró,
Gyorsíró s más teherbíró
Tiszteltházi állatok:
Örvendjetek! Van rá ok, ha
— Mint jelenleg — *ily* epokha
Temetésén állotok.

Nincs helyén itt a búbánat,
De helyén a jó kívánat:
Ne úgy folyjon életünk,
Mint ahogy e szesszió folyt,
Melyben *sok rossz és egy jó* volt —
Hogy rövid volt és letűnt.

Víg *derültség* napja süssön
Folyvást a mi életünkön,
Szónk ne legyen pusztá szó,
És az elv — a kormányelnök —
Vezessen, míg félre nem lök
A legnagyobb *hó*hozó.

Hogyha pedig majd a felső
Parlamentben amaz első
Nagy beszédre készülünk:
Szűz beszédünk nyerhessen ki
Olyan *tetszést*, hogy ott senki
Meg ne bukjon közülünk!

JÓKAI MÓRHOZ

(Ajánlásul egy bohókás könyvhöz)

Menj, kicsi könyvecském, Jókait köszöntsed,
Hálám a dicsőnek elejébe öntsed.

Hálámat iránta; megilleti Őt az
Effajta vigéctől, ki humorban útax.

Humora teljéből, mint az ég harmatot,
Mind a világnak Ő dúsan osztogatott.

Én is e forrásból bírom, amit bírok:
Jókai kedvével írom, amit írok.

Jókai kedvével, de magam tollával;
A toll — sajna! — én rám, de a kedv, az rá vall.

Errül a nagy mester ha magára ismer,
Akkor, oh könyvecském, a gazdád is — ember.

— 1891 —

TURÁN

Sok-sok ezer év előtt
egy volt ős Turán. De jött
a nagy átok s mint a port a
szélvész, úgy szanaszét hordta.

Miként hullócsillagot
a menny, akként hullatott
egy-egy népet új tanyára,
sokat: léte alkonyára.

Magyar, bolgár, szuomi-finn,
török, tatár s messze kinn
ősi népei Keletnek
most im újra ölelkeznek.

Újítják az elszakadt
régesrégi szálakat:
közeledünk lelkesülten,
s a világ figyel feszülten.

Azaz csak figyelne, ha
nem volna egyéb baja.
Békehangra ki figyeljen?
Harcol nemzet nemzet ellen.

Tépiik egymást mint sasok,
vagy mint veszett farkasok,
avagy mint a két orosz lány:
vége majd két farokfoszlány.

A magyar, épp közepett,
— tudja rég e szerepet! —
hadakozik kívül-bévíl
és az Istennek se békül.

A turáni gondolat
nem hal-e meg ezalatt?
Vagy tán megöntözve vérrel,
nagy, dicső jövendőt ér el?

Mint lecsuklott merev áll
nyaklevestől helyreáll:
ettől a pofonrekordtul
Turán is tán helyrefordul.

Lelked fele Nyugaton,
ezeréves kapcsokon;
másik: Észak, Dél s Keleten —
magyar, így föst képzeletem!

Analfabéták helyett
népedet kiműveled:
legyen hőse új Turánnak
s európai kultúrának.

Nyugot s Kelet hídja léssz!
Mi kell hozzá? Munka s ész.
Könnyen meg tudnád csinálni,
hogya nem volnál — turáni.

— 1896 —

A NYELVÉSZ BÚJA

Szomorkodik Szinnyei fapadon:
mért nem élnek finnjei szabadon?

— 1898 —

EGY MEGSZORULT KÖLTŐ KESEREG

Megijedtél, jó barátom,
Hogy miattam — oh mi fátum! —
Lesz zsebed üressé:
60, sage: Hatvan flórig
Nyúzatol miattam bőrig,
Változol — kölessé.

Megijedtél szörnyen, s méltó
Haragod — viharban mély tó —
Íszonyúan tombolt.
Ámde százszor jobban mint te,
Megijedtem én is szinte,
S nékem több okom volt!

Megijedtem (most először!),
Hitelezöm hogy reádtör
S Te — fizetsz helyettem!
Ily csapástól Isten óvjon,
Ily csapást én semmi módon
Meg nem érdemeltem.

Hej barátok, jó barátok,
Nem szorulok többé rátok,
Szoruljon az ördög!
Százszor inkább órá, mert hisz
Ő ha elvisz, élve nem visz —
Ti élve gyötörtök!

— 1899 —

VÉN KAKADUK TALÁLKOZNAK

A: „Hát néptanulmányt mivelünk,
azért vagy oly ritkán velünk?
gyanús úgy ez, oh, csökönyös muzulmán!
Fehérnép-tan lesz ama néptanulmány.“

B: „Bátyám, az alsó régiók
már nálam sem a régi jók;
nincs is közöm a jó kaja-kulikhoz:
se prolikhoz, se más ajakulikhoz,
csak tihozzátok, vén trottlikhoz.“

DÉVA

E hegyorom tetején ült a vár,
Ah, puszta rom minden zuga ma már.
Épp ilyenformán
Úl szívünk ormán
Reményünk büszke fellegvára,
Míg egyszer hirtelen
Előtte megjelen
Az ellenség s ledönti egycsapásra,
Ledől a vár egyszerre és úgy dől le,
Csak a helye marad belőle.

— Déva, 1900 —

MAI PÁLNAK *

Nos barátom, vőlegény
Vagy, hát versbe szőlek én.
Versem válasz:
Te valál az,
Ki öt évvel ezelőtt
Engem szegényt nős tényemért
Rigmusával mellbe lőtt.

Házasodol. Nos a vő-
legény összeesküvő;
Hogy mifajta,
Ez csak majd a
Jövendőben válik el.
Maglehet, hogy maga ellen,
S akkor aztán — válni kell!

Asszonyban te ne tekints
Olyanra, mi földi kincs.
Háza, telke
Jó, ha lelke
Oly ingatlan, mint a ház
És ha téged a szívére
Első helyen betábláz.

* Néhai Palmer Kálmán költői árneve.

Tehát esküvő előtt
Megbecsüld ám jól a nőt:
Kincs-e szíve
S hozzád hív-e?
Így az összeesküvés
Jól beüt majd és reátok
Üdvöt hoz, mely nem kevés.

Aztán pedig ne feledd,
Mi a férfibecsület:
Te vagy a fő,
Szív és fej ő:
Épp oly szívés mint fejes;
Légy te férfi, állhatatos!
A szövetség így helyes.

Égő kanóc, mely örök
Lánggal ontja üdvötök,
Legyen a hú,
Tisztaszívű
Tengertüzű szerelem:
Az poézis; ez csak próza —
Lantomat leszerelem.

Folytassátok magatok
Itt, hol én elhallgatok;
Szebb lesz e dal
Vége sokkal
Mint eleje s közepe,
S csattanósb lesz, csak egy csókot
Cuppantsatok hegyibe!

SÓHAJ

Jobb lenne a Balatonban
egy szép hölgygel alattomban
úszkerálni, csúszkerálni,
mint itt Gleichenbergben hálni.
De hol ahhoz a valuta?!
Erszényem megütte guta,
fejemalját is elorzák;
így kerül az ember osztrák
kegyes ég alá
s a napon itt — ég alá.
Milyen idők, milyen ország!

REAKCIÓ

Szabadelvűek valánk!
És e szabadelvűség
Nem volt puszta szalmaláng,
Tűz volt, amely most is ég;
Tanu a vihar, mely támadt,
Lelkünk nagy tüze, utánad!

E vihart én tisztetem,
Bár neve: reakció.
Ádáz, romboló elem,
Amely semmire se jó;
Tisztetem, mert ez a szittyá
Lélekben a lángot szítja.

Elaludna az a láng,
Amely egykor lobogott;
Hisz': „Eleget áldozánk,
Alhatnánk egy jó nagyot!“
S aludnánk, s velünk a tűz is,
Ha be nem köszönt a krízis.

Hadd düljön hát a vihar,
Nem is köll elejbe gát!
Noha füstöl, port kavar,
Csak tombolja ki magát!
Ki vihart vet, Széllt arat:
Vihar elül, Széll marad.

Szabadelvűek valánk,
És e szabadelvűség
Nem volt puszta szalmaláng!
Tűz volt, amely most is ég.
Nekünk fujja ezt egy-két párt,
Nekünk használ, nekik épp árt!

— 1900 —

A LISZTLOPÓ

Hagyján, bármit fognak rája;
lisztről ha morognak, fáj a!

Ez úri ház, amely felett,
Az erdő zöldje integet,
Úgy áll itt egyes-egyedül,
Mint aki emberek közül
Magányba menekül.

De nem jut erdők mélyibe,
Egy kis vadászlak éri be,
Előtte szépen elterül,
S miként az eb — kéretlenül —
Ura lábához ül.

Nem is enged hozzá közel,
Ha rossz szándékkal érkezel;
De ha szólítod nyájasan:
A rejtély nyitja nála van,
Odadja szótalan.

S ime, föltáruul a titok:
Mítsem gyanítva benyitok,
De ni! hisz' nem üres a ház,
Itt egy bájos tündér tanyáz,
Kit sokhelyt nem találsz.

Ízlés, te égi tünemény,
Gyönyörrel üdvözöllek én.
De szólj, ha meg nem bántalak,
Minek köszöni ez a lak,
Hogy itt élsz, gyöngyalak?

— „Az emberek közt éltem én,
A zajtól mindig féltem én:
Előle ide bujdosám,
Oh, el ne áruld kis tanyám!“
Legyen nyugodt, madame.

Igen, madame, legyen nyugodt,
Nem árulom el e zugot;
Ah, mindig édes az nekem,
Ha ilyen csöndes rejteken
Önt egyedül lelem!

— Neumarktl, 1900 —

Készen volt a fiatal föld palotája,
telis-tele új étellel házatája
s mind e nagyság közepén
Ádám gunnyaszt nagy-komorán,
ifjú bár, de máris olyan,
mint egy fásult agglegény.

Belecsöppent a rengeteg nagy gazdaságba,
mint egér a nem jól őrzött lisztes zsákba.
S élte a szép birtokot,
semmi dolga, semmi gondja,
nincs ami a kedvét rontsa,
kedve mégis elfogyott.

Látja ezt fönn a mindenség építője,
látja és mond: „Nincs művem még betetőzve!
... Mea culpa maxima...
Hiba van a krétám körül:
Ádám búsul, Sátán örül;
biz ez hiba, nagy hiba.“

„Im az Ember! Fölszereltem dús javakkal,
úr a földön, előtte a rakott asztal,
de mit neki már a föld!
Kell valamit adnom mellé,
ami újra fölemelné,
mitől lelke szárnyat ölt.“

S odaszól a főangyalhoz: „Eridj Gábor,
hozz egy fürtös angyalkát a legjavából,
hadd viszem a földre le;
mert szegény az ember, hogyha
akár ébren, akár alva
egy darab menny nincs vele.“

Elment Gábor, vissza is jött az angyallal:
szép volt, mint a most hasadó piros hajnal
s mint az első szerelem,
olyan zsenge, fiatal volt;
szóval: szép és jó angyal volt,
bár nem volt még szárnya sem.

És az Úr szólt: „Helyesen van, fiam Gábor;
szegényebb lesz im egyvel az égi tábor,
de gazdagabb lesz a föld!
Jöszte lányom, nagyra szánlak:
eszményül a föld urának,
hogy szívét betündököld.“

És leszállnak. S ahogy szállnak, közelednek,
jár előttük langy fuvalma kikeletnek,
bűvös illat és zene;
hallja Ádám addig-addig,
szemehéja lecsukódik,
édes álom csukja le.

Ott a bársonypuha páston hogy megállnak:
„Te is lányom — int az Úr az angyalkának —
telepedj le ide ni.“
S míg ott alszik ez a kettő,
Ádám úrnak a Teremtő
egy bordáját kiveszi.

S ezt az egyet, azt a híres bordacsontot
az angyalba tette szépen. Odaforrott:
az angyalból Éva lett.
Emberi csak ez a csontja,
s égi lényét ez ha rontja:
győz a Föld az Ég felett!

De a többi: teste-lelke, az a régi;
hű szívében az örök jó, örök égi
él nem-szűnő életet,
mindig él és mindig munkál,
s míg hat és győz mindnyájunknál:
győz a menny a föld felett.

— 1902 —

FIN DE SIÈCLE...

Század vége — Róma féke, —
Szent Loyola követsége —
Pap és mágnás szövetsége —
Harcnál rosszabb örök béke —
Elmék sűrű sötétsége:
Kell-e több az üdvösségre?!

VERONKA LEÁNYOMHOZ

Vera, Vera te kis pacsirta,
Mért nézel oly aggódva rám?
Szemed mért panaszolja, sirja:
„Oh ég, e bácsi lesz papám?”

Elrablom-e anyuskát tőled,
Ha veled együtt szeretem,
Boldogtalan lány lesz belőled,
Ha ő boldog lesz énvelem?

S ha őt imádom, félsz-e attól,
Hogy hozzád leszek mostoha?
Ne félj, Vera, e gondolatból,
Nem leszek az soha, soha.

Gyöngéd virágait szivednek
Ne félj, én le nem tördelem,
Szeretni foglak, már szeretlek,
Mert az anyádat szeretem!

— 1903 —

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGI ALAPON

Vár „mulati kalap”, szőke
társulati alaptőke!

Alkatára merész, fényes:
azt találja e részvényes.
(Basta! Nyája: egész ménes!)

FINN-UGORSÁG

Helsinki, a finn Athén
megválasztott finn-ugornak;
öröm és dísz, olyatén:
kell hogy finnjak és ugorjak.
E kitüntetés címén
finn gócpont vagyok im én.

A ZALAI RÁK

Endrődi Sándornak, egy házi perpatvar visszhangjául. „Zalai rák” egy kollégánk csúf-neve volt.

Hogy a rákot, a zalajt, óh
Sándor, voltál megszalajtó,
Annyi szóm sincs rá, hogy kukk.
Mert a rák, az Istenadta,
Szellemednek fordítottja:
Ez kuruc, amaz: curukk!

Ámde olyant, aki mindig
Csak előre indul s indít:
Engem ütnöd elvi kár;
Mert a ráknak én is mint te
Fordítottja vagyok szinte:
Rák-ív, fordítva: Vikár.

De különben rosszul tetted,
Hogy a rákot megkergetted
A Dessewffy-lakomán;
Hisz' a rák, ha pirosra fő,
Élvezetes, sőt kitünő!
Hát ne kergesd el, komám.

— 1907 —

CARRIÈRE

Farkat csóválsz, mint a kutyó,
S ha kell: nyomban kint a motyó;
Van virtuóz ebi lelked,
Kivel magad behizelged,
S mint igazi arkangyalnak,
Még neked is gyakran nyalnak.

KERESLET ÉS KÍNÁLAT

Nem köll cégér a — pipának,
a pipások ha kinn állnak
és finom pipát kínálnak.

FRICSAY RICHÁRDHOZ

a Madách-centenárium alkalmából

Te nem vagy ám, öcsém Richárd
csupán zeneigazgató;
költő vagy, mélyen beható
a tárgyba, mint nagyélű bárd
a fába, ez bármily szilárd.

Madáchnak ültünk ünnepet,
múzsád ott elemébe' volt:
miként ügyes kertész beolt
zöld ágakat, úgy ültetett
bokorba sok finom szemet.

Zengő bokor e csodamű,
Richárd: a te mestermüved,
csekély jutalmul érte vedd
e virágszálat. Egyszerű
mezők virága: *hanga*-fű.
De hozzád, *hangok* főnöke,
nem épp ez illik-e?

— 1908 —

EGY KÉPMUTATÓNAK

Gandhit éig emeled,
hangod költői, meleg,
abból a vak is kihallja,
destruktívus vagy, de kajla.

Úgy teszel, mint a cemente:
belül démon, kívül szende;
a vizet magasztalod,
s bortul roskad asztalod.

FELFORDULT VILÁG

Eleje: sok lóvátétel;
vége: rendbontóvá tétel.

DOHNÁNYINAK

hágai hangversenye után

Ködös Hollandiában,
jó reménység díjában
teregettel gyöngyszemeket,
gyémántot is marékszám.
A jonkher egyet ért ám:
fölismeri a remeket.

Jó nép az a hollandus,
országa szép s olyan dús,
szegény diákok öröme.
Gyémántot köszörülnek,
a gyöngynek is örülnek:
gyöngy nékik a remek zene.

Oh, boldog az a lélek,
aki az örökszépnek
örül, mint nedvnek a növény!
Fölszívja gyökeréig,
s az annál szebben érik
a rá tűzellő nap hevéen.

A szép mi? Égi szikra.
S a pénz? Fúvó, ha szítja,
ha szaporítja váltig azt.
A „dús“, kincsén kotyolva,
nem úr, csak henye szolgál,
szegény bukó paraszt.

REKLÁM

A tyúk egy tojást letett:
„Kotkodács! Megszületett
egy művem, ah, mily remek!“ Lám,
mit tesz a beszédes reklám:
a tojás alig tojódik,
alig szólal meg a jó tik,
műve máris elkapódik.
Tanulság legyen e tett:
jó munkának kell jó reklám!

Balogh Berci, sarja ős Turánnak,
Csüng emlőjén magyar kultúrának
s pótolni, amit kiszí,
kötelesség, úgy hiszi.

Fejiben (nem utolsó fej pedig),
mint rag-alját fecskefiak lépik,
úgy gyűlnek eredeti
elméjének ötleti.

Miskolc város kicsi város ahhoz,
elméjében amit Berci hordoz;
viszi Pestre, viszi be
a miniszter elibe.

„Meglep, szól az, ímez emlékirat,
Taine- és Russkin-hatásokra mutat;
de vidéken, ily dolog —
hogy' jut ehhez Ön, Balogh?“

— Bár időmnek, úgymond Balogh Berci,
könyvek között telik nem egy perci,
e neveket, bevallom,
én ma először hallom.

„Annál inkább rejtélyes az ügy hát,
semmiképen nem találom nyitját.“
— Példából, Balogh felel,
eloszlik a köd, el, el:

Birtokát egy földesúr megnézi,
ott a tiszt is, aki azt intézi
s hat fiát ez sorra mind
bemutatja név szerint.

„Szép, nagyon szép s kicsinye és nagyja,
— ez a legszebb! — szakasztott az atyja!“
„Így faluhelyt, ami jó,
magunk állítjuk elő.“ “

A kegyelmes vígan nevet s pedzi
az ügyállást: „Ígazad van, Berci!
Hál' Istennek, ércfalú
erősségünk a falu!“

BÓDOGH

Harcközben, mint akit ellenség vasa járt át,
Halt hősie halált, letettük őt a földbe.
Eleme volt a harc, de mindenik csatáját,
Mint mese-lovagét, virágosó jelölte.

Csak gyorsíró vala, de az apostoloknak
Tüzevel és e tűz mind holtaiglan égett;
Ifjú szívébe azt beleoltotta soknak,
Így nevelt, így tüzelt új, harcos nemzedéket.

Most alszol, jó öreg. Elég is volt a munka;
Te megtevéd, ami egy embertől kitelhet.
A többit ránk bízod. S nem is hagytál magunkra:
Örökül szállt reánk nem házaid, se telked,
Csak ami beviszen a mi Pantheonunkba:
Előttünk ragyogó példád, ifjúi lelked.

* * *

Úgy érkezéél, mint csemete, akit
Elhoztak Markovits kertészetébül,
S ma kertté gazdagodva állasz itt:
Gyönyörű kép, melyen szív és szem épül,
Virágaidból szívünk most szakít
S megőrzi nem múló emlékezésül,
S hol összegyűlnek Markovits-utódok
Ott lesz Szeged, s hű gyorsírója, Bódogh!

EGY VAKBUZGÓ IFJÚNAK

Gyónhatsz százszor egy napon,
lóghatsz egy nap száz papon —
aki gyűlöl testvért, anyát
álkeresztény alapon,
annak ördög készít tanyát
tüzes kőlapon!

SPORT

Márton mászik: fán tornázik,
ázton-ázik, fázton-fázik.

Fenyvessy-jubileum

A Dunaparton fényes palota:
 Lift — fölmegek — im a gyorsiroda.
 Belépek, sőt még mielőtt belépek,
 Vidám csoportban bájos fehérnépek,
 — Egyszerre öt-hat csengő női szózat,
 Ezt írni! gondolatnak is irtózat —
 Ők állják el gyöngéden utamat.
 Benn megindul a munkafolyamat:
 Yost mellett nyalka gyorsíró,
 Előtte hölgy betűt betűre ró,
 Azaz kopog (ha nem kopogna: róna).
 Nem így diktált a régi Zay, Róna!
 Nem láttunk hölgyben, legfőlebb szivarkát:
 Bajuszos irnok köpte ott a markát,
 S a gyorsírót kerülgeté guta,
 Míg „turnusának“ végire juta.
 Hej, más világ volt akkor, más egészen
 A Sándor-utcán, ott a hátsó részen:
 Oh sárga tinta, oh „Abklatsch“ kora!
 Oh Múzeum-kert sara és pora!
 Oh kész beszédek dicső, gazdag árja!
 Megannyi ünnep, séta, kocsmá, kártya.
 Mikor még nem beszélt, de szónokolt
 A honatya s nem gyorsírót okolt;
 A szó s az élet nem volt, mint ma, gyors,
 Szelidebb volt a gyorsírói sors!
 Ah, hónapvégnek biztató reménye,
 Lap-osztalék (Fenyvessy kegye, kénye)!
 S ah, ötödévi pótlék enyhe chance-a,
 Nagy ugrásoknak biztos, hosszú láncá!
 A gyorsiroda még nem volt bíró:
 Deák meg Kónyi? Ciceró s Tiró,
 Aki beszél, — Andrássy, Tisza, Széll —
 A gyorsíróknak is jut egy levél
 A babérból, melyet ők learatnak.
 E szép idők, hajh! végkép elmaradtak.
 És elmaradtak, mint e szép idők
 A régi gyorsírók is, el biz ők.
 Hol Vándory, a király íródiákja?
 Apa és fiú két rég kiégett fáklya.
 Édes dalok szelid költője, Schütz,

S te Pista, ki „Unterschied“-et kisütsz;*
 Balogh, Szervánszky, Kállay, Strichó — —
 Elmultatok, mint a tavalyi hó,
 És Holló, Paschnár, e szelíd fiúk,
 Felessel? Ifjan kelle múlniuk.
 S felejtsem-e az öreg Fáyért,
 Ki bölcs tanácsra mindig ráért?
 S Markovitsot, „az iskola fejét“?
 Neki sem látom, csak a hült helyét.
 Leszálltak mind az alvilágba, hol
 A Styx vizének sötét habja foly,
 S ha parlament van: kész beszédek folynak,
 S ők boldogok, mint itt sohase voltak.
 Mert boldog gyorsírót ugyan ki látott?
 Tedd bár tűvé az egész félvilágot:
 Nincs olyan, nem volt, nem is lesz, kivéve:
 Aki elment, ceruzát félretéve,
 S különb helyen töm különb hézagot,
 Mint nekünk jutni amilyen szokott,
 És nem csupán a hézagot tömi;
 Saját zsebének is jut valami.
 Vagy aki megy, megy és jön egy öreg lyuk,
 És sorsa így szól: Ezt veled bedugjuk!
 S e nagy lyukat aki betölti szépen:
 Most látni csak, mit ér ő voltaképen.
 Vagy aki lesz Tiró helyett író,
 S testvéréül fogadja őt Klió;
 Ki bár csak tollal és bár lassan ír,
 De fölveszi nevét a hír.
 Vagy aki lesz Tiróból Ciceróvá,
 A fórumon közügyeket tesz szóvá, —
 Hol rést üt, hol más ütте rést kipótol
 És része van sok mindenféle jóból.
 Vagy aki volt sok ideig Tiró
 (És egy személyben eljárásbíró:
 Az *aljárást* bírván, mint senki más)
 S aztán: — Isten veled óh gyorsírás! —
 Mint honatya ide ül a nyakunkra,
 De nem beszél likat a mi hasunkba,
 Nem szól, csak száll, száll mindnyájunk felett
 S Tiróból bíró, bírák feje lett!**
 Mind másfelé ment, mind kereket oldott,
 S mind fölfelé ment és mindnyája boldog.

* Jankovich István, v. másodfőnök.

** Günther Antal, v. igazságügyminiszter, majd a kir. Curia elnöke.

Csak egy van itt a régiék közül,
Kotlós, aki apró csirkéin ül.
Azaz bocsánat: nem csirkék vagyunk;
Halász volt minden kicsinyünk-nagyunk
S a halászmester — az ő, Fenyvessy,
Aki velünk a halakat lesi,
A halakat, amelyek gyorsan úsznak
És mind a mi szoros hálónkba csúsznak:
Hálónk a fül, papirosunk a sajka,
Mit a háló fog, hazavisszük rajta,
Mégfőzzük otthon jó halpapríkásnak
És föltálaljuk szépen aznap, másnap.
De mit beszélék! Hogy volnánk halászok!
Halászt közöttünk én egyet se látok.
Vadászok voltunk, vagyunk s maradunk,
Nimród apánk nyomában aratunk.
És Fenyvessy, a csapat ősz vezére,
Velünk együtt hány diadalt megére!
Seregünknek nincs párja e világon,
Mely annyi millió vadat levágjon:
A mi vadunk a szó, mely fölrepül,
De általunk jár ugyancsak ebül,
Mi fölnyársaljuk nyilaink hegyére
S aztán új életet fuvunk beléje.
S ez ám csak az igazi feladat:
Éltrehozni a meglőtt vadat,
Mégölni percnyi létüket, de csak,
Hogy örök létre föltámadjanak.
Mi így élünk és így teremtünk folyton;
Mi nem adunk és nincs számunkra pardon:
Amelyik elshuhan fülünk megett,
Az a madár pottyant ránk bélyeget;
Hát inkább őket öljük mind le, — basta! —
Mintsem nekünk „legyen beadva“.
Bakot is lőttünk olykor, szent igaz,
De aki nem lő, nem is ember az;
Mi emberek vagyunk, lőttünk, lövünk,
És mindég gazdag zsákmánnyal jövünk.

Ki velünk voltál száz vadászaton,
Melyektől rengett erdő és vadon,
Mi a jutalmad, öreg fővadász,
Ez ötven évért, melynek súlya száz?
Kis ezüst, mit a mult fejedre önt;
Kis bronz, amellyel a *jelen* köszönt;
S néhány arany betűje a jövőnek,
Mint az kijár az úttörőnek.
Mert újítottál, új csapat keresvén.

Más lesz talán az út s az ösvény,
Melyet a késő nemzedék követ;
De fog állítani útjelző követ
S arannyal vési majd e kőbe,
Így írja be a messze jövőndőbe
A Fenyvessy névet!

— 1910 —

BEÖTHY LÁSZLÓHOZ

A föld: anyánk és ellenségünk;
Az ad mindent, mi drága nekünk,
És az vesz el egymásután
Mindent, ami az élethez köt.
A föld, ez a kegyetlen ő s Titán,
Letépi létünk ágait s a törzsöt
Lassankint pusztán, lombtalanul hagyja,
Míg végre azt is magához ragadja...
S minél több ágat tép le rólunk,
Keblére annál könnyebben borúlunk,
Ha majdan int a végső pillanat;
Hisz ott van már a föld alatt
Szeretteink haló porával
Szívünk és minket is von, von magával.
A gyöngé törzs nem áll sokáig ellent;
De az erős, míg egy ép galyja leng fent,
Míg árnyékával véd egy zsenge tőt:
Nem hódol be a nagy Titán előtt.
Hatalmas törzsnek bizonyultál:
Minden csapás után magasbra nyúltál;
Vihar vagdalta nemes homlokod
Ma kedvesebb nekünk, mint gondolod.
Vérző sebét sokat próbált szivednek,
Enyhítse az, hogy oly sokan szeretnek!

AZ INGYENÉLŐK

Csoda, hogy a kapa peres,
mikor csak a papa keres?!
A kalácsot négyen szelik
munkátlan! Nem szégyenelik?

Gyere haza, Ferenc Jóska,
 Ne légy mindig Bécs lakóssa,
 Ne légy mindig német.
 Minek ez a szép palota,
 Ha oly ritkán lép be oda
 Királyi személyed!

Gyere haza, jó királyunk,
 Bajban vagyunk, rég hogy várunk,
 Szabadíts meg minket!
 Oldd föl uram ezt a bogot:
 Ami összegabalyodott
 Magyar ügyeinket.

Kátyuban a kormány szekér,
 A sár a kerékagyig ér,
 Sőt azon is felül.
 Emeld ki uram belőle.
 Hadd mozdulhasson előre,
 Aki reá fel-ül.

Megpróbáltuk, hisz tudod jól,
 Közös-ügyes istállódból
 A legjobb lovakat:
 Egyik húzta, másik vonta
 S mind éjente, mind naponta
 Szekerünk elakadt.

Hátha próbát tennél mármost:
 Befognál két szilaj táltost,
 Hátha próbát tennél:
 Magyar szóval és zászlóval
 Többre mennél, mint száz lóval,
 Bizony többre mennél.

Fogd be őket a kocsiba,
 Uram király, s nem lesz hiba,
 Megnyílik a pálya:
 Ilyen alkalmatosságon
 Átgázolhatsz a világon
 Magyarok királya!

A POKOL

Veruska leányomnak

Szeretni meddőn, viszonzatlanul:
Az a virág, mely ablakban virul,
De a napot csak lopva lesi, várja.

Szeretni nyilván, édes-boldogan:
Az a virág, mely a kertben fogan
S keblét a fénynek szabadon kitárja.

Akármelyik nyit a kettő közül:
A szív vagy bűnhődik, vagy üdvözül, —
De illatlelke él, s rokon az éggel.

Halott a szív, mely semmit sem terem,
Pokol és ajtaján ez intelem:
„Halandó, hagyj föl minden reménységgel!”

— 1913 —

KULLERVÓTÓL A KALÉVALÁIG

*Dr. Márki-Zay kedves öcsémnek,
aki stenogrammból fényesen áttette
Kullervo Énekeit, a Kalevala egy
epizódját, a Széher Árpád 100
aranyának uyertesét*

Még alig volt keze, lába, —
Te már ott állsz mint hú bába.
Sír a kisdéd: „Zay-Márki,
Húzz e vakhomályból már ki!”
Te kihúztad ügyesen,
Nem fájt egy ujjhegye sem.
Most itt van a glóriás
Hír-övezte óriás!
Lettjét-voltját hogyha nézed,
Ez maga az ős Természet:
Őszinte, sohsem csaló,
Sokban imádni való.
S élni fog, mikor mi régen
Porladunk a sírfenéken.

DÍCSÉRIADÁK

Simonyi Zsigmondnak

Mestert ha diák dicsér,
ily dicséret mit is ér?
Próbálja meg, nem dicsérni:
kára lesz nem egy fillérnyi!
Mert a mester visszavág,
s arról koldul a diák.

Mester diákot dicsér —
hát ehhez is gyanu fér!
A fölmagasztalt gyerek lám
mesterének élő reklám:
a diák ha ily nagy, a
mester sem lehet gyagya.

Diák diákot dicsér —
mindennapi ez afér;
olvasd csak az újságokat:
hány „kitűnő író“ akad!
X dicséri Y-t,
X-et Y viszont.

Mester mestert ha dicsér,
nagy dolog, de vajmi gyér!
Mentül magasabb a tető,
antul zordabb a levegő,
mely körötte lengedez:
csak megfagyni enged ez.

Te a nyelvészek között
fényességbe öltözött
hegyorom vagy, dús *verőben*,
s juttatsz nekem is, de bőven
a fényből, mely rád terül:
fölmagasztalsz — mesterül!

Én csak kisdéd csúcs vagyok,
amilyen van csuda-sok
körüled mint apró nyulvány,
hozzád mindig fölábámulván.
Kicsinyek bár, — ne feledd:
egyek vagyunk teveled!

— 1916 —

„Anyám, édesanyám, elmegyek én innen,
Elmegyek, elmegyek, maradásom nincsen;
Ég az ég fölöttem, ég alattam a föld,
Lelkemen át mégis fagyasztó szél süvölt.

Minden fáj itt nékem: a gyöp, melyen járok,
A mező, az erdő, az ösvény, az árok,
Fáj az egész falu, fáj egész határa,
Mind olaj tüzemre, szívem bánatára.

Éjjel, ha lehajtom fejem vánkosomra,
A vánkos csücske is csak nevét susogja.
Hasztalan próbálom, elkerül az álom,
Őt keresem folyton, sehol sem találom.

Reggel, ha emelem fáradt pilláimat,
Sír bennem a lélek — tudod, hogy kit sirat.
Elmegyek, elmegyek, bánatom elrejttem,
Talán meggyógyulok, talán elfelejttem.

Anyám, édesanyám, ne búsulj miattam,
Felejtse el leányod, gondold, hogy meghaltam,
Eltemettek távol, idegen hazában,
Egy magános sírnak tőzsomszédságában.“

— Lányom, édes lányom, ha elméssz: ne feledd,
Akármerre jársz is, szívem ott van veled.
Gondolj ne csak órá, aki többé nem él,
Gondolj az élőre, aki vár és remél!

„Anyám, édesanyám, immár Isten hozzád,
Utóljára látom nyájas, édes orcád.
Az én életem már nem élet, csak árnyék;
Hátha, messze innen, nyugalom vár még.

Akkor lesz énnekem visszajövetelem,
Majd ha küszöbödön teljes szekfű terem,
Fodormenta folyja házad ablakait
S tetejében rózsza meg viola virít.

S akkor lesz énnekem visszajövetelem,
Majd ha egy keresztet száz kalongyát terem,
Réteid, mezőid tejjel-mézzel folynak,
S égen a csillagok táncolni tanulnak.“

— 1916 —

Pest vármegye alispánja, Földváry
kemény kuruc, néha bizony alpári,
megyeházán dirigál is,
mint egy kuruc generális.

Magyar kormány bécsi füttynek ha bedül,
Pest vármegye kurucnótát hegedül:
„Nesze, kaurmány, nesze neked,
kiporoljuk a feneked!”

Bajos volna meg nem nyerni oly csatát,
hol a vezér meg a tábor egy család:
mind egymásnak bátyja, öccse,
nincs jövevény köztük öt se.

Ámde fékre jó csikó is rászorú',
Mihály bácsi ügyel erre, szigorú:
ott áll, hogy a munka megye-
s nem aluszik-é a megye.

A becsület, a tekintély — ez a fő!
Pest vármegye minta ebben kitünő.
Ezt a híret őrzi Ó is
s az utolsó aljegyző is.

Beköszönt egy szép reggelen hozzája
ez az ifjú: „Alázatos szolgálója!
Kérek nőszülés okából...”
„Tudjuk! Mihály bácsi rászól.

Csakhogy öcskös, átlátunk ám a szitán;
sok foly addig le a Dunán, a Tiszán!
Készülünk a közgyűlésre,
nincs szabadság nőszülésre!”

Mult egy hónap, sietős lett a dolog.
Jön az ifjú. Mihály bácsi mosolyog.
„Becsületszó köt le, bátyám:
mindenem ez ütőkártyán!”

Szól az öreg: „Jól van, öcskös, nem bánom;
csak ez egyet észbe vedd ám, ajánlom:
A feleség nem vármegye,
dolgozni kell ott, amice!”

Ne járd soha villamoson,
 Mert az vagy áll huzamoson,
 Vagy meg sem áll s rajt oly tömeg:
 Pénzed, vagy élted sínyli meg.
 De hogyha jársz, légy csupa fül:
 Figyelj s tanulj, lesz ám kitül;
 A legnagyobb tanító véled
 Utazgat mindenütt: az Élet.

Egy óra mult. Az iskola
 Fütetlen is vidám vala;
 Fütötte jól az ifju vér,
 Most népes tőle utca, tér:
 Gyalog s közúti kocsikon
 Diáksereg. A kicsi Kohn
 Samuka is hazamegyen,
 Ül a kocsiban jó helyen.
 Hogy tett ilyenre szert — titok,
 Amelyet én nem sajditok;
 De többnyire kap Samuka,
 Mert eleven, mint a csuka,
 S ahol valamit kapni kell,
 Samuka nem mulasztja el.
 „Mellette és körülé vannak“
 Példái rút Sisera-hadnak:
 Árdragítók. „Jach nehm, jach geb!“
 — Vegyen babot! — suttogja Léb —
 Ma húsz krón, több lesz holnapig!
 Vegyen, mert álla fölkopik.
 „Mondtam, hogy nem kell! — súgja Hersch,
 Egy vén zsidó, beszéde nyers —
 Ha igazi bab volna, vennék;
 De ilyen? inkább meszet ennék.
 Ily üzlet az nem becsület,
 Ne kínáljon nekem ilyet.“

— Becsület? Mit vesz ön azon?
 Árulják azt a piacon?

A hasznot majd besepri más,
 S azért ön még nem lesz primás:
 Zsidó marad és üzletes —
 Ki hiszi, hogy becsületes?!
 „Hiszik, vagy nem hiszik, ha már
 Mint becsületes jó számár
 Megöregedtem mostanig,
 Hát inkább állam koppanik,

De becsületes maradok.“
 — Ön egy igazi buta smokk!
 Itt Samu, épp jókor, kiszáll,
 Mert élesedik a viszály.
 Most hazaér s ebéd alatt
 Így veszi föl a fonalat:
 „„Apuska, mi az: becsület?
 Szeretném tudni tetüled.“ “
 — Fiam, — a táti válaszol —
 Ha lelsz egy tárcát valahol,
 És benne csak egy-két forint, —
 Azt beviszed törvény szerint
 A policájra, s lesz neved kiváló:
 A becsületes megtaláló.
 De hogyha lelsz egy bugyellárra,
 S van benne forint százezer,
 Azt nem viszed a policájra;
 Amerikába evezel,
 Mert úr vagy akkor, és az úr
 Becsületre már nem szorúl.
 Mint köszvényes, ha sikerül
 Kúrája, s *épen* kikerül
 Az iszapból, nem kell neki
 Többé a mankó, elveti:
 Szegénynek a becsület ilyen mankó,
 De becsületre nem szorúl a bankó...
 Használt a lecke: az okos
 Samuka ma földbirtokos,
 Autója van, szép hitvese,
 Még annál is szebb kedvese:
 Az szül neki lányt, fiukat,
 Ez tart neki finom — falatot.
 Szereti a csecsebecsét
 S nem félti a becsületét,
 Mely mint hitele éppoly jól áll:
 Ez a becsület — ily fickónál.
 O tempora, o mores!
 Oh Jehova, oh Mózes!

— 1917 —

KOSZTÜMBÁLON

Nézd, mily nagy a céda szomja!
 „Csak azt látom: szép a combja.“

ÜDV TARIELNEK!

(Tábori posta : 413., 917. VI/27.)*

A Királyhágó és Isten háta mögött,
Hova a háboru forgó szele lökött,
Itt ért utól az a régen várt örömhír,
Hogy mit Vikár Béla már évek óta ír,
A fiókhomályból napvilágra tére:
Megjelent magyarok párducos TARJÉLE.
Nonum praematur in annum, mondj' a latin
S igaza még ma is ragyog, mint a platin.
Idő múlása és jó adag türelem:
S eperfalevélből elkészül a selyem.
Aszúbort is idő folyása érleli.
De méltán kérddheted: „Ezt mi ördög leli?!
Verssel támad nekem orvul, mint briganti.
Segítsetek rajtam, o spiritus sancti!“
Ám hiába minden esdeklésnek szava,
Eztán következik még majd csak a java.
(Azért ne szörnyedj el; csak a rímért mondtam.
Versemnek határát íme már megvontam.)
Ne vedd rossz néven, hogy fecseg-locsog szajkóm;
Mitől a szív terhes, felbuggyan az ajkon.
Diadalod miatt lelkem csupa öröm,
S bár a verses nyelvet, mint látod, csak töröm,
Rozzant lantom húrját felajzottam mégis.
Legyen irgalmas, hej, a kegyelmes ég is!

Sok *pár dúcos* kaput láttam itt e helyen.
Székely népművészet remekelt amilyen,
Párducos lovag is magyarrá lett immár,
S ki párducát cserzé, Te voltál a timár!
Örömömnek ezért nincs vége, határa.
Csak az izgat most már, hej, mi lesz az ára?
Futja-e majd vajjon katonai zsoldom?
Ezt a problémát én meg hogyan is oldom?
Elpattant a húrom. Prózába fúlt versem.
De hogy a finálé ne hangzana nyersen,
Szívem örömhúrja csendüljön meg újra:
Áldjon meg, magyarok dicső trubadúrja,
Az egeknek úra!

* Szász Hugó dr. szegedi barátom ezt a verset írta hozzám.

Igen: Párducbőröm, Tariel lovagom
 Kész. Kotyoltam érte saját Alagomon:
 Kale- Alagomról is beszélhetnék; de
 A Kalevalának lóttek — finnis! — vége!
 Immár nem vagyok finn, legfőlebb csak finn-grúz;
 Már csak az utóbbi, mint lányt rozmaring, híz.
 Vagy ha finn vagyok, hát finn-georgiai — —
 Fejemben kaosz van, egész orgiai,
 Bábeli nyelvzavar: fingrél, mingrél, szván, osz,
 Héber, iber, avar,— zavar általános;
 Tisza, Eszterháy, Boda, Sándor László —
 Gond fejemben annyi, el nem bírja száz ló.
 De azért ne búsulj, kenyeres, miattam:
 Amit én bevettem, eddig mind kiadtam.
 Elmém gyorsan emészt, gyorsabban mint gyomrom,
 Mely e zord időben már bizony, bizony rom.
 Nos hát elmém, pajtás, még most is a régi:
 Nyugtalan, fogékony, tüzes, tüze égi,
 S meglásd, mielőtt még újabb hat év eltel,
 Kirukkolok ismét valami új tettel,
 Újabb örömére mind e dicső honnak,
 Mind neked, kit hozzám lelki szálak vonnak.
 Addig csak tartóztasd magadat, öregem
 S az étappi csöndben olvasgasd ó regem,
 Mit tíz K-ért vesztegetnek; no hát
 Szúrd le hamarosan ezt a 10 K-t,
 Muszka úgy sincs akit le lehetne szúrni,
 Lesz gyönyörúséged, több mint hiszed — úgy ni!
 Meg fogod ismerni hőseit Keletnek,
 Akik elül-hátul lángolón szeretnek:
 Húséget fogadnak és hú . . . . et adnak,
 Mikor mint „vőfélyek“ egymással vigadnak.
 Szóval: van biz abban sok kosonéria,
 Sok embert a hősnek gyilkoson ér ija,
 Bűnös vagy ártatlan egyaránt meglakol,
 Mint ma, hogyha ügyész árdrágítót szagol.
 Mert erre Vadásznak és rajta is ütnek,
 Sokszor Balogh-kézzel megfogván bakbűnnek;
 (Bűnbakot akartam mondani, hisz érted!
 A rím félrecsalt, mint rossz nő nem egy férjet).

* Rusztaveli: Tariel. a párducbőrös lovag. Zichy Mihály képeivel. 1916, Athenaeum.

Máskülönben nincs baj; szerény állapotom
 Az arany középszer: ebben áll a botom,
 Többnyire csak alva, szögbe ritkán hajlik...
 Haj, háborús évek! haj, öregség! haj, lik!
 Lövészárkok... hajdan ifjúkori álom;
 Nálad még valóság, finn-grúz emlék nálom:
 Mikor nem az ágyu, hanem szólt az ágyunk,
 Melyben most szép halkan elterülni vágyunk,
 És lőni lövünk, de vaktöltéssel! — Igyen
 Si duo faciunt idem, non est idem.
 De mit is csinálok néked hosszú fogat,
 Kit a balsors úgyis méltatlan látogat!
 Nem vagy-e magad is, oh szép öcsém Hugó,
 Palackját kereső és nem lelő dugó?!
 Így a Végzet, látod, sujt — mint „Tarielben“ —
 Ártatlant bűnösként. Köszöntlek e jelben!
 Mert baját az ember könnyebben tűri el,
 Hogyha mással osztja. Tiszteltet Tariel.

EURÓPA

Vértanút, aki hazája
 zsarnokának ontja vérét,
 elítél aksztófára!
 Terror előtt hajol két-rét.
 Európánk, ha így halad
 terrorfi-kezek alatt:
 élete mint pecér
 fogta ebé, annyit ér.
 Nála is pecérebb
 őskeleti vér-eb
 les rá, s mikor nem is várja,
 jut ebek harmincadára.

H. M.

(Prága)

Kis emberek nagy bizodalma voltak,
 közöttük jó magad a legkisebb;
 miniszter lettél, nekidalmahodtál,
 üres zsebedből így lőn teli zseb!
 Kis emberek inségén jól aratsz,
 kis ember voltál, kis ember maradsz.

HALÁSZ IGNÁC

Messze Pohjolában,
Lappok hús honában,
Sajnovics nyomában
    Járt a jég és hó között.
Haza hozta innét
Nyelvtudomány kincsét,
S alig osztá itt szét,
    Még messzebbre költözött.

Úgy szerették ottan
A lapp sátorokban,
Hogy szeretve jobban
    Nem lehet rokon s barát.
De megérdemelte,
Mert a szíve, lelke
Jósággal volt telve:
    Nap, mely ontja sugarát.

Szívében mint tóba'
Remek tündérrózsa,
Termett a sok *móka* :
    Bűvös-bájos szép mese.
Nevelte naponta,
Koszorúba fonta
És ezt el nem rontja,
    Míg magyar él, semmise.

Agyából — mint bánya
Mélysége a drága
Ércet — napvilágra
    Küldött nem egy drágakőt:
Kicsinynek és nagynak
Egyenlően gazdag
Örökséget hagy — csak
    Írғыelni tudom őt.

BOTRÁNYKOZÁS

Az asszonykát felháborítják,
ha a szoknyát reáborítják.

ÉNEK AZ ANYÓSRÓL

Egy özvegy asszony (néhány éve az,
pedig mögötte csak harminc tavasz),
nem szép, de csupa élet, csupa lélek, —
a nagyvárosból ide menekült
a falura. Előbb nagylábon éltek.
A férje úr volt, úr és honatya;
ha élne, tán miniszter volna ma.
De meghalt. S most egy édes kis fiúval
itt küzd a kis nő, rakva gonddal, búval.
Nem néz feléjük senki. Jobb is így;
nem kell a részvét. Inkább: száz irigy.
Hej, azelőtt, míg pezsgő, zene, kártya
estélyükön hajnalhasadtig járta,
öröknek látszott sok baráti frigy...
Mi nélkül élni szégyennek hívé:
mint ékszert, képet, szobrot, könyves tékát,
polgári jóllét ezer járulékát
mind-mind eladta, és most semmisem övé,
csak ez a ház meg a pár holdnyi föld,
amelyeket apjától örökölt
s a kis fija, öröme, büszkesége,
reményplántája, sarja, zsenge zöld.
„Mama, tudom a leckét már betéve!“
— Jól van, fiam.

Most, csöpp kezébe téve
a csöpp kezét: — Menjünk sétálni, jer!
Nézzük meg, ott künn mit csinálnak;
a napszámos mind lusta, mind hever,
mihelyt nem érzi otlétét urának.

Kimennek. Mindjárt eléjük köszön
a nagy gyümölcsös, egy csodák csodája:
csupa nemes faj minden bokra, fája
s most mindenik egy-egy virágözön,
parányi felhő, rózsával s ezüsttel,
miket egy tündér itt póznára tüzdel
s majdan lefújva, meghagy millió
smaragdszemet, majd megneveli nagyra
s átváltoztatja csengő színaranyra:
kis özvegyünknek épp ez vajmi jó!
„Nézd csak, mama, itt szélrül a gypetű
tövében ez a magányos virágszál
mily szép, nem szép, de gyönyörű!
Sokkal különb mindvalamennyi fánál.
Miért nem ültetsz több ilyent?”

Mellette a ribizke oly bután áll,
mint úr mellett a koldus. Furcsa rend.“

— Fiam, hogy elvakít a tubarózsa,
mely itt a gyepüszél lakósa,
hol nincs egyéb, csak csupa gyom s szemét!
Oda való, nem túrném egyebütt;
így legalább díszíti e gyepüt
s nem veszi el méltóbbnak a helyét.

A tubarózsa nekünk cifraság:
nem hoz gyümölcsöt mint a kis virág,
mit ezrivel nyit a ribizli-cserje.
Meglásd, hogyan lehúzza majd a terhe:
piros bogyókból számtalan füzér.
Mily gazdag ez és mily szegény a másik,
amely így szemre oly gazdagnak látszik,
de valójában mitsem ér.

Fiam, az én szegényes udvaromba
nem illik a nagyúri pompa;
itt drága minden talpalatnyi tér.
Ami *csak* szép, az nem való szegénynek!
Ha Isten engedi, hogy addig éljek,
majd ültetünk itt még virágot!
Addig kerüld mint hiú cifraságot.

Húsz év. A füstös ház helyén
kastély. Mögötte a kert rengetegje,
előtte gyöp, virág, fa, cserje,
aranyos zugok és ezüst fővény.
Húsében egy sugár nem járta zugnak
kéz kézben ül az ifju pár.
A nyári hév elől hiába bujnak,
szemükből árad még izzóbb sugár.
S míg fent az égi nap kezd alább szállni már,
mellettük, bárha még csak fölkelőben,
az égi napnál százszor tündöklőbben
egy harmadik nap süt: a baba jár!
Miként a hajnalt elereszti reggel
öléből az éj, úgy tesz a gyerekekkel
a nagymama. És szól: „Oh nézd csak, hogy' vigad
és mily erős! Egész a te fiad!“

— Oh nem, vitáz a férfi. Anyja képe!
S oly szép, mint ő, a szépek szépe.
Ilyen virág nem nő, csak ilyen ágon.
Kis feleségem, aranyalmafám!
De szól a kis menyecske: „Nem, virágom;
Ő nem terád ütött, se rád, se rám.
E száj, e szem, ez az erélyes homlok:
ez mind anyánké, mind hozzá hasonlók.

Hozzá hasonlít mindünk, ami van.
Bűvös világ az ő nagy szíve, lelke,
gyémántnál drágább kinccsel telis-telve,
s nekünk osztotta el mindet, hiánytalan.
Tündérméltó volt, és legszebb álma
most itt van és miénk, valóra válva.
Ránk pazarolta ifjú életét,
jövők elé dolgozva, harcot állva
és győzve. Oh anya, itt minden a tiéd!
Tiéd vagyunk mindnyájan, mindenestül.
Anyánknál több vagy: édes mindenünk!“

Így szólt a nő. S míg szemük könnye perdül,
egymás nyakán a két asszonyka csüng,
s az ég mosolyg a lombokon keresztül.

— 1919. —

HAVELOCK

Kirándulók Havelockban
nem fáznak meg, ha velok van,
legkevesebbé ketten együtt,
mert az ily elegybelegy fűt.

ESKÜVŐRE

Igaza van Kivekäsnek*:
kis nemzetek mind kivesznek,
hogyha számuk lepad!
Oltárodra, honszerelem,
szebb ajándék sohse terem,
mint amilyent Hymen ad.

Föl, a dicső áldozatra!
Mert legény köll itt a latra,
munkabírás, tetterő;
nem arravaló az asszony,
gondozatlan hogy ellasszon!
Dolgozni: ez itt a fő.

— 1919 —

* Kivekäs, jeles finn író, magyar elbeszélők átültetője. A vörösök lelőtték Viipuriban.

„MAGYAR KÜZDELMEK“

Takách Sándornak küldtem

Mottó:

*Takách, a krónikás
Multunkban váltig ás;
Item,
De én a mát jelentem.*

Magyar küzdelmek — oh, mi más
ma egy külföldi nyaralás!
Hiába von a Balaton,
hiába int a drága TESz,
míg a nyugdíj rút-alacsony,
s a hadikölcsön kárbavesz!
Sebaj, ez a Vass-kényszer edz:
itt sört iszol, ki bort szeretsz,
és lám a sörital — az árpa —
itt nem vesz kárba, de Vikárba.
A „Balaton tündére“ helytt
előttem miss Dob-utca lejt,
mint Vass apánk, oly nyájasan
s mi több: kevésbbé hájasan.
Nyomában én agg billegény
s egy testhezálló víg legény.
Ez fiatal, friss — legalább a
szerelme, szíve, meg a lába —
s fehérszínűt kínál,
különbet ám a vassinál!
Vass — e nevet ha magyarul
ejted, rá szurtos gőz borul:
kovácsi munka szurtos gőze.
Mily kar! A munkát ez ne győzze?!
Pedig nem holmi puha toll,
amit e Vass-kar puhatol!
Vass — e nevet ha stájerül
ejted, rá nedves ájer ül:
hordóé, telve aszuborral,
nem ám söré, mit hosszú orral
vedelünk itt Keményhegyen,
öregesen, szegényesen.
Magyar küzdelmek — — nyavalyás
az ily külföldi nyaralás!

Hartberg (Keményhegy), 1920 —

MULAT A FŐSZAKÁCS

A kezében durva kalán,
úgy mulat egy — kukta dalán.

EZÜSTLAKODALOMRA EGY NAGY ÜGYVÉDNEK

Ezüstlakodalmat ültél,
Most jegyezte föl Clio.
Többet ér ez színezüstnél!
    Ugyan mért?
    Hát azért:
Ifjú vagy még, ámde nem bohó.

Más embernél, mint magam la,
Ez a dátum messze int,
Bár fejemre, bőven omla
    S öregít,
    Nem segít:
Hó, mit a kor rája hint.

Nálad most a vaskor járja,
Vaserővel párosult,
És jövőjét tőled várja
    (S ez a hit
    Már segít)
Ezer ügyfél, károsult.

Ezer ügynek, szépnek-jónak
Sorsa nyugszik válladon;
Hős vezére sorshajónak,
    Vir bonus
    Et probus,
Bízva néz reád a Hon!

— 1920 —

EGY ÁLSZENTNEK

Gyónhatsz százszor egy napon,
Lóghatsz egy nap száz papon,
Aki gyűlöl testvért, anyát
Álkeresztény alapon,
Annak Isten meg nem bocsát,
Annak ördög készít tanyát
Tüzes kőlapon.

A CSODAGYERMEK

Kis fiam, jaj! reggel sandít,
este pedig sebbel-lobbal — randít.

Míg bölcsője folyton ringott,
éreztem a rojton — finom illatot.

Valahányszor mossa fogát,
mindig össze — feni mogát.

Szégyenlem is, bár a vérem,
hogy ily módon vár a bérem.

EGY SZÁJAS IFJÚHOZ

Az „ébredő“ sohasem éber,
lefőzi bármely ifjú héber.
Ez már a kávé szürcsöli,
míg ő szemeit dörzsöli;
ez már lohol, tanul, cselekszik,
míg ő párnái közt melegszik.
Víz kell az „ébredőnek“, nem más,
hadd űzze el álmát a mosdás;
mert álom az, aminek él:
„zsidótlan ország — ez a cél“.
Ne járjon a mosdatlan szája,
olyat találnak kenni rája,
nem ám zsidók, — az egy sem üt,
csakis zsidóra mindenütt —
nem is papok, se Róma, sem a Szentszék,
lelket formálni ők már (sajna!) gyengék,
s más „ébredő“ had nekik is befűt, —
de vérbeli magyarok, új leventék
legyintik meg, hogy úgy fölédred tőle:
elnémul a kerepelője.
Fölédredvén, a sorba álljon,
mint illik: hátul, farki tájon;
az élre joggal olyan léphet,
aki előtte rég fölédredt.
Ma minden cenk előrenyargal —
hátrább, urak, az agarakkal!

— 1920 —

TÓT ÉS MAGYAR

Egy tót barátomtól

A tót is ember, még ha
nem magyar is.
Ha meg magyar s nem léha,
nem lusta, nem hamis:
hát akkor többet ér az
úgymondott fajmagyarnál!
Van ily tót? Van, de — *hélas!*
A holdban él az,
Ahonnan minket — és méltán — lesajnál:
„Ugy-e bizony, fejemre potyogtatnál?
Nem lehet ám! A hold bolyog,
S e bolygóról rád én — fujok,
Mert lusta vagy, hamis vagy, léha —
De engem is mulattatsz — néha.“

— 1920 —

SZÉKELY FERENCNEK

Míg odakünn az Istenverte
gyűlöletkurzus tombolt szerte,
néhány európai magyarnak
szívében egy ötlet fogant:
egy dalszigetkén összebujnak,
ahol nem kurzusos a lant.
A kis szigetből Éden vált im,
mezőin illatos virághim
és rajt
gyümölcsfa is hajt:
fogadd arról e kis galyt!

— La Fontaine-ülés, 1921 —

JOBB MA EGY VERÉB . . .

Jobb ma egy túzok mint holnap
egy veréb! Ezért loholnak.

BAROSS

Amerre jár a vaskocsi,
Ösmerte őt nagy és kicsi,
A neve fogalom volt,
Amely mögött a munka tombolt.
Nemes építőmunka, nem
Minő most széltiben terem.
A vaskocsik vasembere
Volt, nincs — megszűnt munkatere.
A kor, a nagy akármilyen szép,
Kezében az ember: cserép!
Öregedünk, töredezőnk
Elvégre por, hamu leszünk;
De azt, aki mint ő úgy élt,
Szolgálva szép, nagy, tiszta célt:
A sír hiába rejti el,
Szívünk sohasem felejtí el.

SÍRFELIRAT

Márki-Zay Lajosnak

Aki a Hazának Zay Lajost adta,
Elfáradt szemeit bizvást lezárhatta.
Mert a honnak adta élete nagy díját:
Nagy gyorsíró fiát,
Aki egymaga ér — egész armádiát!

SUGÁR KÁROLY — LUCIFER*

Már láttam én sok ördögöt,
S nem egy jó volt azok között;
Sugár nem jó, de sőt jeles;
Jobb Lucifert bolond keres.
Mondják, hogy „nomen omen est“ —
Sugár beigazolja ezt;
Mert lám, noha tagadja lénye,
Maga, neve nem csupa fény-e?¹

— 1923 —

¹ Lucifer voltaképp „fényhozó“ jelent.

ÓDA HŐSEINKHEZ

A NyUKOSz-ujtság hangversenyén szavalta : Ladányi Rózsi

A Halál' szólt: Itt a kerek földön
Rajtam kívül ki a szuverén?
Aki élne, kora sírba küldöm,
Aki halna, élve hagyom én.
Hatalmammak hódol minden élet:
Fujok, s ami élt, már semmivé lett.

Szólt a Kórság: Ne dicsekedj, bátya!
Egyenrangú testvéred vagyok:
Hatalmadnak tenger a korlátja,
De koronám korlátlan ragyog.
Egy lehellet, s aki imént ép volt,
Lábaimhoz leborul, mint félholt.

Szólt az Ördög: Félre a szavakkal!
Utálatos minden hencegő.
Ti elbántok a silány salakkal;
Én a lelket ölöm, s ez a fő.
Egyesüljünk magam és ti ketten,
S lesz itt romlás végső, feneketlen!

Így történt. A három istenostor
Szervezetten, buzgón működött.
S itt a vég — és áll az alapos tor
A romokká vált világ fölött.
Éj van, benne csak homályos árnyak:
Csetlő-botló kísértetek járnak.

Megtépázva, rakva sebbel, vérrel,
Szállingózik rengeteg csapat:
Csupa úszó, aki partot ér el,
Leküzdvén a gyilkos habokat.
Vértengerből kilábolt szegények
Szállingóznak, örvendve, hogy élnek.

Ámde a vak éjszakán keresztül
Feltör a nap első sugara,
És a három, aki diadalt ül,
Néz a hullák millióira.
Mámorában iszonyú toruknak
Már csak néznek, mozdulni se tudnak.

S amit látnak, hármuk diadalmán
Rettenetes, szörnyű szégyenfolt:
Roppant had kél túl a holtak halmán,
Sokkal több az élő, mint a holt.
Kora volt az örömnép, rémek!
Nincs még vége a föld életének.

Az a tépett, rongyos, bujdosó had
Szedelődzik, csatarendbe áll.
Van-e démon, aki tőle óhat?
Nem fogott ki rajta sem halál,
Sem a kór, sem a pokol hatalma!
Ily seregről énekel a dal ma.

Hősei nagy, dicső küzdelemnek,
Jobb jövődő hű kertészei!
Ti rajtatok mind a négy elemnek
Végigszáguldottak vészei.
Győzhetetlen, lerongyolt vitézek,
Én reátok áhitattal nézek.

Van-e, amit néktek a hon adhat,
Aki néki mindent adtatok?
Kincset, vagyont, minden megmaradtat
Ha odadna, az sem lenne sok.
De hisz Ő is rablók martaléka:
Önmagának koldus maradéka.

Nincs egyebe a becsületénél,
De itt vannak, élnek fiai!
S őket arra: mi a méltó létcél,
Ti fogjátok megtanítani.
És a nemzet — ritka dolog nála! —
Megtanulja: mi ezért a hála.

Megtanulja: csak a viharedzett
Hősi szívben rejlik a jövő;
Csak ez út, a töletek már megtett,
Visz fel oda, hol a pálma nő.
Fiainkat, koszorús vitézek,
Föl a csúcsra ti vezéreljétek!

— 1922 —

A KIS KACÉR

Özöne jár vele bájnak;
jaj, de sokan belevájnak!

KÜRTI JÓZSEF — MADÁCH*

Nem ismertem reád; alakban,
Mozgásban hű Madách valál,
Hűbb, mint amelyet vonalakban
A leghűbb arckép revelál.

Nem rajtad mult, hogy a szavakban
Megszurt egy-egy ág, vagy bokor;
Az érc kohó körül salak van,
De kincs az érc, mely benne forr.

Te szárnyat adtál minden szónak,
S így rendbe jött a számadás;
Mi örvendtünk a szépnek, jónak,
S örül az égben fönnt Madách.

KISS FERENC — ÁDÁM*

Ádám apánk, köszöntelek,
Civilben nagyapád én!
Dicső voltál, nagy és remek
A szép Madách-parádén.

Kár, hogy nem írt számodra egy
Ádám dalt Lavotta;
Hisz nálad mind remekbe megy
A próza, vers vagy nóta

Egy eszmém van, nem is merész,
Lavotta megcsinálja!
Szövegek könyvének címe kész:
„Ember komédiája“.

Víg dalmű lenne és a fő
Szerepet te kapnád ám.
Remek lennél, nagy és dicső
Mint Ádám.

* A La Fontaine Társaság Madách-ünnepére.

HETTYEY ARANKA — ÉVA

Bájos vagy, ósanyám, a költő
Eszményét pompásan betöltő.
S én szívből azt óhajtánám:
Légy mindig ily szép, ósanyám.
E szerep néked vajmi könnyű,
Csak légy magadhoz örökkön hű,
Maradj az új Prielle:
Az idő, mely minden bájt elnyű,
A tiedet nem söpri el;
Mert az a báj nem földi pára, —
Az Istenség örök sugára!

L. SÁNDORNÉ SÍRJÁRA

A drága hitvest és anyát,
Istennek földi angyalát,
Ragadta el tőlünk a sír,
Szívünk-lelkünk utána sír.
Szerettiért, a köz javáért
Fáradni, hatni mindig ráért;
Elfáradt végre s most pihen.
De hamvai fölött hiven
A kegyelet virraszt örökre,
S mely porait fedi: a rögre
Hálánk örököld koszorút fon.
Pihenj békén, áldott nagyasszony!

MORE PATRIO

Nincs holnapra mit egyenek;
de azért ma: „Gyi, te!“ mennek.

DIÁKMULATSÁG

Fogynak a „szalamandérek“:
szomjas a sok „kalandféreg“.

KÁVÉHÁZI KERESKEDELEM

Szája és más lika tárul:
Műselyem-máslikat árul.

POSCH JENŐ

síremlékének felavatása alkalmából

Keressük az Istent — ki ne keresné?
De útvesztőben tévelyeg agyunk;
Itt nincs fonál, nincs nyájas Ariadné,
Bölcsök, bolondok — egyenlők vagyunk.
Nagy bölcs lehet az, aki nem találja
— Mint ő — az Istenhez vivő kaput,
Míg más, balgát, hozzávezet a pálya,
Melyen csak ösztönét követve fut.

Ő is kereste a Megfoghatatlant,
Szívét is dúlta kétség, amely öl.
De véges ész, akármilyen tűzről-pattant,
A végtelent sohasem éri föl.
Legboldogabb, aki nem tépelődve
Meghajlik az örök titok előtt;
Hisz végre is egy sírnak éje főd be
Hitvalló embert és kételkedőt.

De Istenhez nem áll-e közelebb ő,
Aki az élő jóság volt maga,
Mint más, akinek szíve szívtelen kő,
Bár vélt vezére a hit csillaga?
Ő békét hágy az égnek, mind a hétnek,
Miket a hívó lélek látogat,
S beéri azzal, hogy a földi létnek
Mezőin gyujtson új világokat.

A földi lét s ezernyi szövevénye
Csupa kérdőjel, csupa mély talány,
S az emberi elmének fáklyafénye
Ott játszik e rejtélyek sorfalán.
Mit árt egy rejtély, hogyha nincs megoldva,
S az „Ignoramus” fölhangzik sűrűn, —
Ha él a hit, hogy évet évhez toldva,
Egyszer majd áttörünk az ércgyűrűn!

E hitnek voltál lelkes prófétája:
Hogy küzdelmünk nem lesz haszontalan;
Hogy eljön a megismerés órája
Mindenre, ami még homályba' van.
Az „Ignorabimus“ komor ígéit
Lecáfolod, derűs reményü bölcs,
Mondván: az elme nem homokra épít,
Tudásunk fáján érik a gyümölcs.

E remény száll ránk, örökölni utánad.
Nem aprópénz, mely közkézen forog;
Kincs, melynek fénye kisebb körben árad:
Szemenszedett, gyönyörű gyöngysorok.
De mint a nap ormokra süt először,
Csak aztán ér a mély völgyekbe le,
Majd egyszer a Te napod is előtör,
S eloszlik a mély völgynek éjjele.

És mi a völgy? Az emberiség szíve,
És mi a hegy? Az ész e hegyorom.
Nyüzsög a völgy, pezseg az élet műve;
Hallgatnak a tetők... ám egykoron
A hegy zenéje tölti be a földet,
S gyönyörrel bűg belé a völgy, a mély
Összhang lesz itt, s az Ige testet ölthet:
„Mondottam, ember, küzdj, bízzál s remélj!“

A MÁMOROS KERESZTAPA

Kéne mennem keresztelőre,
béne! de nem ereszt e löre!

HÁLA

Mért önti szemét el hála-
köny? Mert egy szeméttel hála?!

HELYREIGAZÍTÁS

Ez már a kültelek,
nem ide küldtelek!

BERZEVICZY A.-HEZ

a 70. év alkalmából

A 7 szent ősi szám, melyet
megillet minden tisztelet.
S a 10-szer 7, a 70? Ez
már hódolatra kötelez,
kivált ha fényes háttérül
mögötte gazdag mult terül
s előtte út, amely kövér
újabb 7 esztendőt ígér.
De 10-szer hétnél is nagyobb
főnségben 77 ragyog,
mely elvisz mint aranyfonál
oda, hol az az őshon áll,
amelyről Kozma Bandi költ
új hitregét: turáni föld.
S ha ez a 77-edik
szentséges év is betelik,
megálljunk tán? Nem, nem, soha!
Akkor jön egy új epocha,
jön a nagy 7, a *jäni szát*:
így hívja létünk végfokát,
a *százat* a vogul rokon.
Nos hát, majd itt, e végfokon,
mit Brassai bátyánk elért,
hagyd itt e sívár földi tért!

— 1923 —

EGY 60 ÉVES FINNUSNAK

Wichmann Györgyé

Mikor évünk öt vagy hat van,
Úszunk tejben, úszunk vajban.
De ha évünk immár hatvan,
Úszunk mindenféle bajban.
Te a hatvant úgy megérted,
Hogy senkisésem remeg érted.
Nem környékez semmi kórság,
Tisztel fenn a finn lakosság
S a magyar itt messze Délen
Velük együtt zengi: „Éljen!”

HANGOK MUCSÁRÓL

I. *Mucsá mint olyan*

Ez Mucsá, itt a fene híd,
amelyen, hogy másnak ne hidd,
ez áll: „Híd, épült ebben
az esztendőben helyben.“

Ez Mucsá, hol a Kanyaros
vizében a menyecske mos,
körül ezernyi gólya,
menyecskék pártfogója.

Igen, ez Mucsá, hol a nő
pogácsát süt, mely kitűnő
s amely kellős középén
ketté hasadva szépen.

Ketté hasadva közepűt, —
ebben készítőjére üt,
s így válik a szó tetté:
„Jó, hogy ketté repedté“.

A hasadás itt nagy divat,
a part-mál is kettéhasadt,
a mucsai pogácsa
e partmál apró mása.

Oly nagy divat a hasadás,
hogy a szívek — mi tagadás —
itt nem soká epednek,
hamar ketté repednek.

És ennyi rés ha tán kevés,
van quantum satis repedés
a mucsai agyakban,
kicsikben és nagyokban.

II. *Mucsá meg a vasút*

Mikor épült a nagy vasút,
Mucsára ennek híre fut,
s hogy *széna kell sok* annak, —
azt ők bizony nem adnak.

Mert itten, ahol ezrivel
a gólya gazdagon legel,
bajjal telet a mén át:
a föld nem terem szénát.

Vasútnézőbe Mucsá kél:
igaz-e, mit a hír regél?
Egy honvédvonat jön be,
szénával színig tömve.

A Tanács látja s megriad,
vasútra egy garast sem ad!
Kijátszva így a sorsot,
Mucsá ma sem lát „gyorsot“.

Ez Mucsá — nem, csak a hire,
amely elszárnyal messzire,
tud róla Kolozsvár is,
hát még, amit tud Páris!

III. Mucsá Párisban

1900 — a csodás
Álljfel-torony, kiállítás:
Mucsáról közkölségen
egy úr Párisba mégyen.

Küld nyomban egy képeslapot:
lakása meg van írva ott,
azzal szemlére indul.
De hajh, szívében kín dül.

Míg szeme Párison legelt,
biz elfeledte a hotelt!
Viszik egy új hotelbe,
ott éldegél — hitelbe.

Hiába sürgönyöz haza,
bősz posta pénzt csak nem hozá!
Megírni elfeledte:
most hol lakik hitelbe.

Nincs zsebbe vas, korog a has,
segít a bölcs hotelinas, —
sürgöny: „Most itt lakom; hol
előbb? Kitún lapomból.“

Így volt a párisi kaland,
soká pöngette ki a lant;
de rávisz lám sokára
egy közmondás okára:

Hol ily furfangos annyi fő,
ott a koca is érthető,
mely, hogyha éhes reggel,
a vályúnak megy — háttal.

EGY KÖVÉR LEÁNYKÁHOZ

Úgy élsz, mint egy szabad bölény
a természet puha ölén:
hízol, pihensz, nem fordulsz-perdülsz,
így lassankint *bő lényé* serdülsz.
Mi vagy ma még? Bájós növendék.
Mi leszel majd? Hájás lövendék.

ÍRÓI NAGYSÁG

Szívós ülepmunkával roppant
porházat raksz és gögösen
tekintsz le társaidra: „Olyant
ki tud? Egyike sem!”
Gedélnek, mint kocák a legnagyobb kant:
„Mily remekmű! Csodák-csodája!”
Így fúj füledbe mindenik.
De szél jön, fujja-fujdogálja,
és kártyavárad eltűnik, —
nincs már, aki tovább csodálja.

AZ ARANYBORJÚ

Sok pénzük van. Tehát előkelők.
Körül is véve tisztelőkkel ők.

Az aranyborjú még ma is paizs
a közöny ellen. Ez baj is, ma is!

A TÓT NEM EMBER . . .

— Történeti anekdota —

Jano, a drótostót
— hátán nagy csomó drót —
útjártában füttyörész:
„Azt mondják, nem adnak
engem galambomnak“ . . .
Janónk szíve jó nehéz.

Gyönyörű gyalogút, —
Vág mentin egy falut
ér; az őrség rárivall:
„Kuruc-e vagy labanc?
Szólj, avagy kikapandsz!“
— Ja som kuruc, — Jano vall.

Labanc seregbelik
jól elfenekelik,
kullog búsan, nem füttyöl;
lelke hazafias,
de a kétfejű sas
íme, kurucot püföl!

Halad Janónk, újabb
őrség reá lecsap:
„Labanc-e vagy kuruc? Szólj!“
Immár túl a leckén,
oda böki hetykén:
„Labanc!“ Elpüfölik jól.

Kuruc őrs volt! Jano
megokosúl: „Na, no,
hajdu többet el nem ver!“
— Állj, ki vagy? Szólj! — „Ja som:
csag én sem-sem vagyok;
ja som Slovak, sem-ember!“

FRANCIÁSAN

Jő szembe Rezső,
Ősz ember — ez ő!
De mit mond e?
„Demimonde!“

Tiszteld a költőt, bárha keserű
vélt igazát szemedbe vágja nyersen,
s vélt igaza, mint ádáz keselyű
öl, sokszor messze túl a versen.
De Byron igazsága mesefű:
ahova ér, az élet újra serken,
vagy kés, amellyel operál a költő,
jó kés, melyet Horáctól örökölt ő.

Lenyeste vén fák korhadt ágait,
új fába, mint kertész, új ágat oltta;
így tette színesbbé virágait,
nemesb gyümölcsöt így fakasztott rajta.
Ha szent heve olykor túlzásba vitt,
s az élő testet vágott seb takarta,
hagyján! befornak a sebek idővel,
s csak annál szebb virágzás napja jó fel.

Tiszteld a költőt! Míg kertészkedik,
az ő szívéen is sebet üt az Élet;
szívét szűrő tövissek vérezik,
s ő másnál jobban érzi az ily éket:
a túske befúr lelke mélyeig
s ott mint a méreg lánggal éget.
De a költő fájdalomla kinccsel ér föl,
mert igazgyöngy lesz minden csepp könyéből.

Harold, Manfréd, Kain és Don Juan
meg annyi más! Egy évszáz csünge rajtok.
Ezeregy-éji bűvölet! Buján
nőtt szőlő szőlők, mosolygó barackok;
vad vércse vijjog egy-egy fa csucsán,
míg száz bokorban fülemile csattog...
Követjük őt ujjongva és remegve:
egy félisten formál ilyent remekbe.

Mily tünemény! És bár mesebeli,
mégis valóság s az marad örökre:
a költő álmát létté bűvöli,
mely fittyet hány a porló földi rögre.
S míg Őt az élet kergeti, öli,
sas-szellemének gátnélküli röpte
a csillagok körútjait hasítva,
elmúlás ellen őt bebiztosítja.

Egy más országba megy velünk, ahol
a test uralma elenyész, s az Elme,
a Gondolat mint fejedelem honol;
szív öröme, szív jajja, bús szerelme
dallá nemesbül, harmoniába foly.
Szférák zenéje hallik-e? Figyelve
megáll a porban nyüzsgő hangyaboly:
kis Liliput nagy Gulliverre bámul,
láncát letépve, amint megy világul.

Letépte, s száll idegen ég alá.
Elégeti szárnyát a nap ott Délen:
szerelmet és barátságot talál,
hogy mindkettőn csak új gondot cseréljen.
Annyit veszített! Már mi vonzaná,
hogy szeretetlenül tovább is éljen?
Búcsút mond a Múzsának s oda elmén,
hol egy nép küzd szabadságért: a hellén.

Így tetted, oh költők költője, föl
fejedre az életnek koronáját.
S e korona még szebben tündököl,
mint tüzes ihlet aranyozta pályád.
Oh jöjj, hatalmas byroni ököl,
széttörni új hellének rabigáját
s a szennyet, mely a rabtartókra hárul,
le mosni a világnak homlokárul!

HANKISS JÁNOSHOZ

„Itt rohan kis fiad, Hankiss!“
Mondtam egyszer jó apádnak,
És valóban: nyargalóbban
Carrière-t még nem pipáltak.
Téged Sorbonne, magas dombon,
Rádióbeefsteak-vel éltet;
Holott száz más (könyve mázsás!)
Kap csak rá-dió-metéltet.
Öröm ez ni, lafontaine-i,
És köszöntünk mind melegen,
Annál inkább, mert sok dib-dáb
Írigy pukkan sikereden.

DAL AZ ÖREG FÁRÓL

Hajnik Károly emlékezetére

Ne bánstd fiam a terebélyes vén fát!
Hisz' nem adott-e árnyat sok időn át?
Ő tartott föl nem egy vad vihedert,
Amely útközben más fákat levert
És rajtatok is végigszántott volna,
Ha őrajta dühét ki nem tombolja...
Öreg fa, ládd-e, jobban áll tövén,
Mint akárhány ifjabb sarj körülötte.
Mert mélyebben gyökerezik a földbe:
Fönn legelőbb csókolja őt a fény,
Lenn fogja ezerágú szövevény.
Oly szorosán öleli őt a föld,
Hogy sírni fog, ha majdan ő kidőlt!
Oh, kimélgétek, amíg lombja zöld,
Az öreg fát! Ne fogjátok reá
Fejszéteket. Amely őt alkotá:
A Természet legyen a ledöntője.
Idővel úgyis oly szívesen dől le,
Fáradtan a földnek keblére hull,
Tűzhelyetekre fűtő anyagul
És ott is ezt mormolja halkán:

„Én, míg csak éltem-haltam,
Mindig javatokra voltam.
Úgy jártok jól és úgy jár jól a Hon,
Ha példát vesztek sorsomon.

Ki tudja, még mit nem várhattok tőlem,
Ha életem határát végigélem;
S ki tudja, nem sirattok-e meg,
Mikor már késő a könnypermeteg?
Az önvád könnye, az elkésett bánat
Oly keserű! Ne bánstd a régi fákat!“

— 1926 —

VIRÁGNYELV

„Itt hozok egy friss kant, kiről
Tudom, hogy jó kis franktirőr.“

A történet nagy erdő, benne könnyen
tévedhet az utas szörnyű nagyot;
a jártas régi úton kell hogy menjen,
amit egy más, bölcs nemzedék hagyott.
Magyar és lengyel, nincs a földön, mennyen
megmentőd, ha tévelygőben vagy ott!
Leszel zsákmánya mély és rút halálnak;
még jó, ha egy gödörben rád találnek.

Amelyen Bem jött: az az ősi ösvény.
Vezette őt a régi regös út,
ahol járdalt, hona üdvét kercsvén,
egy Báthory, Rákóczi és Kossuth.
Lengyel, magyar találkozott e mesgyén,
mint két folyam ha közös ágyba fut
s emelve nagy hajót, együtt haladnak:
így jött Bem s így lett hőse a magyarnak.

Lengyel föld szülte, és bölcsője mellé
a Szabadság nemtője örül állt,
keblébe a maga tüzét lehellé,
s örök oltárt ez a tűz ott talált.
Szélvész támadt, hogy lánggá megnövelné;
csak próba volt, de fényesen bevált:
a vihar itt várt órá, meg hazánkra,
s az ő tüzén millió szív gyult lángra.

Nyugat és Kelet (az ökör és a medve)
a magyar ellen össze úgy fogott
mint két barom, amely megélemedve,
tűr minden jármot, láncot, zsarnokot.
Fiatal még a magyar, semmi kedve
igát hordozni, ehhez nem szokott.
Inkább halál! Így küzd magyar és székely.
Hős Bem apót ide küldé az Ég el.

Kérődzött már, féloldalán feküdvé
a *rőt ökör*, kemény próbák után.
Biztosnak látszott nyugodalma, üdve;
azt hitte önmagáról: kész titán.
S most jön, zord gazdájától Délre küldve
a mackó! Jött is, cammog nagy-bután;
szegény ökör — míg vár az érkezőre,
megrakja Bem, csakúgy porzik a bőre.

Aztán, a döntő páros viadalban
győzött a medve . . . elbukott a hon.
De koszorút, akárcsak legujabban,
Clio nem a győző fejére fon!
Új Tyrtaeus zengé dicső dalokban:
kinek termett babér e harcokon.
S míg egy magyar szív utolsót nem dobban,
oltára lesz hős Bem apónak abban!

S lengyel, magyar egyet tanulhat tőle:
mit ér nekünk mind Nyugat, mind Kelet!
Tekints az aleppói temetőre,
hol ő talált végső nyugvóhelyet.
Izen e sír: „Számítsz ama kettőre?
Magyar és lengyel, úgy Isten veled!
Lengyel s magyar, közöttük állva ékül,
együtt megél, de meghal egymás nélkül.“

ROSSZ VERSEK

Szilágyi Gézának

A sok nyavalyás verszetet,
Melódiátlan kórusok hűhója
Elvette a verstől kedvemet,
Zsivajuktól fületem Isten ójja!
A Te „Szó és könny“ varázsod óta,
Mely Adyhoz visszavezet,
Megint öröm a verszet:
A dal megint igaz öröm —
A Szót és könnyet köszönöm!

HEGYTETŐN

A neve: „Menyecskéhágó“,
a növénye: kecskerágó!

SOMOGYIASAN

Falánk tik: a bögye tele,
Mégis kárál: „Tögye bele!“

SZINNYEI JÓZSEFRŐL, SZINNYEI JÓZSEFNEK

Nem lehettem Szinnyeivel,
Sem az ő hú finnjeivel,
Mikor őt beülteték
Szily ősapánk helyébe
S oda nyomták a fejébe
Az öregnek süvegét.

Amde, bárha nem valék ott,
Ne láss ebben rossz szándékot:
Széthúzást vagy pártütést.
E kurzust én akceptálom,
Csak a másikat utálom
S tennék a nyakára kést.

Mert csak *nyelvet öltögetnek*,
Zsebet, hasat töltögetnek,
Közvagyonnak lába kél;
De aki egy *öltőn által*
Nyelvtudomány élén járdal,
Az örüljön, hogyha — él.

Hát örülj s a fényes polcon,
Mit betöltesz jól és olcsón,
Még sok számos évet tölts,
Lefőzvéen Szily papát is!
S ez új emberöltőn át is
Légy a régi vidám bölcs!*

HANGYABOLY BAJA

Egy hangyával tele bolynak
Elég baj, ha belefujnak.

KINCS-BILINCS

Terhes a bilincse nőnek,
Hogyha nála nincs előleg.

* Szinnyi szellemes válasza :

Elnökségek özönében
Úszom én már réges-régen.
Ismét egy . . . Hát hány jöhet még ?
Hej, csak korjegyző lehetnék !

Gondoskodott a Sors mirólunk,
 Hogy a bánat tőlünk ne szűnjön el:
 Ha kapuba talál is egy-egy *gólunk*,
 A kudarc ott leselkedik közel.
 Sebaj! Nem kell a balsorsot leszólnunk;
 Örömvirágot bútalaj növel:
 Búsulni ha meg nem tanul a nemzet,
 Örömvirágot útjain sohsem szed.

Mi megtanultuk. Nemzeti utunkat
 A Sors kesergőkkel kövezte ki.
Turán síkjáról tán *gyönyör* vonultat
 Új hon felé, új létet kezdeni?
Tragédiák szegélyzik ez ősmultat,
 Nincs toll, azt méltóképpen festeni!
 De vigaszúl az Ég mint kegyes adományt
 Utánunk küldte a hegedűt: a cigányt.

A Végzet írta nagy tragédiákhoz
 Kíséret a cigány s a hegedű:
 Vigasztal, hogyha balszerencse átkoz,
 Vigad, ha ránk néz mosolyos derű.
 S mert több a gyász, amit a Sors reánk hoz,
 Édesnél mindig több a keserű, —
 Csoda-e, hogy a magyar vigalomban
 Öröm kevés, annál több siralom van?

Lábunk alatt sokszor megnyilt a föld,
 Egy pillanat — s a vég felénk süvölt.
 Csak az elébb volt:
 Hogy sír felé tolt
 Egy gaz csuda, —
 S ah! drága testek millió számra estek
 A tárt oduba!

Fejünk fölött sokszor sötétre borult az ég;
 Nem öntözött így, mint csak imént, soha még:
 Állunkig ért a szennyes pocséta...
 Húzd rá, cigány!
 Megéltünk mégis,
 Segíti az Ég is
 Azt, aki élni kíván!

Hej, Bihari!
Mért nem vagy itt ma?
Húrod ha rí,
Egy nemzet véle sírna.
S ha zengenéd az öröm szavát,
Szilaj zenéd millió szívet járna át.
Pezsdülne vérünk:
Húzd rá, hisz élünk!
Soha meg se halunk! — — —

De haj, halódik a régi dalunk!

Hej, Bihari! Nem kell itt már a nóta,
Verbunkosod, kesergőd elenyész,
Mint fáklyafény, mit vihar kioltott a
Kietlenben; mint kert, melyen a vész
Átvágott és virágít letarolta,
Melyen csak dudva s gyom tenyész.
Hej, Bihari, magyar néped ha táncol,
Nem kér ma dalt, csak a négermuzsikától.

Beteg vagy, beteg,
Szegény magyarom.
Dúló fergeteg
Hány-vet szabadon!
Iránytű nélkül,
Sírtöltelékül
Hajód bolyong, — —
Rossz szomszéd leskel:
Mikor süllyedsz el?
Már-már ujjong.

De nem, nem, soha!
Enyészet moha
Nem fog belepni, magyarom!
Lesz még, mint hajdan
Dalban és kardban
Dicső tettekre alkalom!
Bihari lelke,
Gyujtva, tüzelve
Ifjú szívekben újra kél!
Lesz nagy toborzó,
És sok vadorzó
Lehull, mint szélben falevél.

Fel, fel a táncra!
Szedjétek ráncba
Ezt a tolavkó vadnyugatot!
Rákóczi lelke
Fűtse, tüzelje
Az új honszerző hadjáratot!

— Székesfehérvár, 1928 —

KAKUKTOJÁS

Levél szerkesztő barátomhoz

A szerkesztő: kotlós, aki
A más tojását költi ki.
S ki az a más? Ravasz kakuk,
Tojást fészkedbe lopva dug.
Hiszen, te jó, derék madár
Vagy; ne kotolj továbbra már
Fészkedbe tett tojásimon,
Mert megzárulnak, meg bizony.
Oh, költsd ki gyorsan és ne bízd
Írigy szomszédra! Fene ízt
Kapnának ám afféle jómadártól,
Kitől minden kitellik, ami ártó:
Megfúrná szép tojásimat, lyuk
Miatt eltűnne a finom zamatjuk.
De hogyha rajtuk ülsz tovább,
Mi lesz belőlük? Csupa záp,
Élvezhetetlen záptojat.
Nem szállítok hozzád olyat,
Mer megbecsülöm áldozat-
tevő jó vendégházodat.

— 1929 —

KÖNYOMATOS

„Nyomon követni és kövön nyomatni“
Ami új hír akad:
A könyomatos így tesz mindmegannyi.
S ez mit jelent? Sokat!
Hír-nélkül-élőt hirtelen
Elgázol a híres jelen,
Javából könnyen kireked,
Aki nem olvas híreket!

Urak és hölgyek, figyelem!
 E képeket vásárra cipelem;
 Aki rajzolta, képíró,
 De még különb, mint szépíró.
 Az lenne jó, ha mindig írna,
 Írásából megélni bírna;
 De kinek kell a vers ma itt?
 Kokasok viadalmaid,
 Meg rókaheccet vár a nép,
 Attól hízik a máj, a lép,
 De nem a költő lépe, mája!
 Bíz őt a nemzet fumigálja:
 Versfaragó, téntanyaló —
 A poétát így titulálja
 Csak gyomrukért élő-haló
 Gyázmagyarok mosdatlan szája.
 Oh, inni-enni, azt tudunk!
 Így még előre is jutunk;
 Tekintve nem a pallérozott elmét,
 Hanem a hasnak terjedelmét,
 A nemzetek közt, meghiszem,
 Első hely a miénk leszen.
 Avagy ha nézzük: hol vagyon
 Legtöbb tehetség parlagon,
 S a könyvnek legkevesb barátja:
 Honunk itt sem maradna hátra.
 Hát, hölgyeim és uraim,
 Oldalamat az fúrja im:
 Ha itt van költő koplaló,
 Bíz az szégyenleni való!
 Én nem vagyok nagy úr fia,
 Csak egy szegény csizmadia;
 De nem tudom lelkemre venni,
 Hogy énnekem legyen mit enni,
 S az én poétám odabent
 Csak száraz falatot nyelend!
 Azért, oh hölgyek és urak,
 Hát képet vásároljanak.
 Olcsón adom, csak egy a drága:
 Költőm, akinek jut az ára.
 Meglássák, új idő jövend,
 Amely sok mindent elnyüvend,
 Új meg új csizmát, emberöltőt,
 Csak el nem nyüvi őt, a költőt!

Amit ma fest, amit ma ír,
Szárnyára veszi majd a hír,
S higyjék el, e hírnévnek egy sugára
Reáesik majd eme csizmadiára,
Mert míg a kaptafát kezelte,
A költőn csüngött szíve, lelke.
— 1929 —

THOAS BÚJA

Goethe Iphigeniájának a Margitszigeten szabad színpadon történt előadása ötletéből.

Szegény Thoas, szakálla volt,
Azt hitte, így megszereti a papnő.
Reményében már kész a bolt:
Összeadunk, egy meg egy: kettő,
S a harmadik lesz Gólya néni.
Szegény Thoas, kár volt remélni,
Szerelmet a tarképutól
Nem kér a papnő, rá fütyöl,
S kegyetlen népe, az a szittya,
Trónjáról őt bizonynal letaszítja.
S mindezt miért? Nem nehéz kitalálni:
A papnő oly szépen szavalt,
(Szavalni Goethe megtanítja!) —
Szegény Thoas nem tudott ellenállni,
S most ő fúj ám fúria-dalt.
Szegény Thoas, ha tudta volna,
Inkább, mintsemhogya orra vére folyna,
Dehogya bocsát el tégedet,
Búbájos Iphigenia!
Most nője volna és fia;
Papnőd, Diána, így kilábol
Egy klasszikus tragédiából,
Thoasra meg, mert jó marad,
Következik a hadd-el-hadd:
Nem volt soha még oly papucs,
Minőt ő kapna, mint apus;
Így fogott volna járnia:
Jóért rosszat kell várnia.
Ezt tetted, Iphigénia!
Szegény Thoas, nem volt zseni,
Jelszava volt: „Ifickenie!”

— 1929 —

EGY RUHATÁROSHOZ

Előbb szidod, feketélled,
aztán: éjente keféled!

HŰSÉG A METIERHEZ

„Fekete szem éjszakája“, —
Ó az! Szaka kéjszak. Állja!

HANYATLUNK

E cég, a régi tehetős,
ma már szegény s hitegetős.

DALIDÓ MEZŐTÚRON

Turi muri! zengjen a lant,
muri turi — te salutant!

SZÉLHÁMOSOK

Parketten a „lengyelt“ ropják,
S mellükre a rendjelt lopják.

EGÉSZSÉG

Láz ellen a kína-por hat,
vessző, ha a pipa korhadt.

NEVELÉS

A kölyök csak pőfékel : „Te,
Dög!“ szolt apja s fölképelte.

Vass József emlékének

A Természet csodáiból
 oh, mennyit építesz, bűbajos Flóra!
 Világunk félholt tájából
 tündérkastélyokat álmodsz valóra;
 föld és ég csatornáiból
 s verőfényből dús dáridóra
 asztalt terítasz és mindent ránk bízol,
 mind keresztényre mind zsidóra;
 az Úristennek vagy bizalmas számadója,
 nem intrikálsz, nem paklizol, —
 csak, amelyik a te munkádat védi, óvja,
 fejleszti, rajta fúr-farag, csiszol:
 a szorgos kézzel társulsz únióra.
 Oh ember, e javak méltatlan bírlalója,
 nem is tudod, mitől hizol,
 miből is telt, míg telt, sok szépre, jóra:
 Füredre, Semmeringre vagy Lidóra,
 friss nőre, lóra, versenystállóra,
 diófakoporsóra.
 Munkád, oh Flóra, mint varázslat műve foly,
 áldásul minden földi nációra.
 De jaj, ha Szél apó sipol,
 s bandája rágyujt a muzsikaszóra!
 Szilaj egy banda: tör, tipor,
 léptén felhődzik úti por,
 zenéje dúló siralom, sikoly,
 fülünk hasgatja bömbölő brugója.
 Most nem Aeol hárfája szól,
 nem is Pán sípja hí találkozóra;
 pogányabb hangok zengenek:
 ez a Sirocco! ez a Bóra!
 Ezek a fúvó mesterek!
 Figyelve a karnagyra, Szél apóra,
 véle vígan versengenek.
 Táncol az erdő s billió tút szór a
 kis Mürz keblére. Didereg
 s morog a Mürz: „Ohó, futóra!
 Nem mulati zene im ez.
 Siessünk; hátam a tudója:
 elkelne már a téli mez,
 amit Fagy néni ke himez
 éj ivadán, — alvásra sem jut óra.

Jó köntös az a jéglemez,
fitymálom az időt alóla.“
Így bűg a Mürz. De, mintha őszutóra
fordulnánk, íme hús eső szemez.
Fázlódva nézek a folyóra,
amint iramlik a völgybe le,
hol az ifjúra és bohóra
kedvese vár és egyesül vele,
s aztán sohasem út többé oly óra,
hogy visszavetődnek errefele.
Az ember ellentéte ő:
megy szüntelen s mindegyre jő;
az ember, völgyfenékre jutva,
se jő se megy, bezárul földi útja;
nagyúri vagy szegényes örökségén
civakodhatnak, túri békén;
víz nem zavarja, vizet nem zavar,
mindegy neki: szélcsend vagy zivatar;
miatta száguldozhat és bűzőlhet
autó meg motor és gyötörhet, ölhet,
ő nem szorul sem botra se mankóra,
szert tesz jó téli-nyári takaróra,
fitymálja az időt alóla,
fütyöl viharra, vészre, zimankóra,
míg lelke, mint virág, a hitkaróra
kapaszzkodik föl nagyhamar
s amit föld és jég nem takar:
 eget akar!
Húlt tetemére, az alatt porlóra
onnan tekint alá, mint lekaszált tarlóra
lőhátról a termést gusztáló vig magyar:
vig, mert a termés oly pazar,
boletta nélkül is a régi árnívóra
emelkedik s bút, gondot levesz róla;
telik mindenre, szépre, jóra,
friss nőre, lóra, sőt diófakoporsóra, —
magtárat, zsebet teletölt
a Föld!

Miként a habra, az ott lenn torlóra,
én rám is néz, a régi vándorlóra
út-vége. Mikor? Hány évre, hóra,
hány napra, tán órára? Ez ám titok.
De nyilván már nem számítok,
csak kis darabra. Még egy szűk horhóra
visz föl az út, ahol a sár, piszok,
mit föld rakott a földhöz-hasonlóra,

lehull rólam, s fölérve az ormóra,
lehullnak minden kárpitok,
kítáru a menny, s az emberre, a gyarlóra
vár megdicsőült élet,
vár intrikától ment igaz ítélet
mind keresztényre mind zsidóra.
Azt nem gólyára bízzák mint bíróra,
aki lesvén a tételes
törvény vizén a békázó kigyóra,
mint fészekalját féltő apagólya,
megél maga, neje s a fészek kis lakója
s a kigyófélő táj öregje és aprója.
A földön ez a rend. Helyes.
De odafön más ám a törvény!
Ott azt Péterre, a kapunyitogatóra
bízzák, aki legfelső kommandóra
mindig mentőokot keres
a bűnre, a bocsánandóra,
s a lélekre, a szánandóra
nem csap le, mert egy gyökeres
törvénye van: Szeress!
A megfáradt utast a nyájas Péter bátya
— bűnös, vagy bűntelen — vidáman bebocsátja:
„Csak bujj be, drágám, és pihenj!”
Ez a menny!

Ott nincs ám börtön, nincs deres;
a gyűlöletnek ott nincs pártfogója
mint ideleenn, hol annyi ószeres
e rossz zsibáruval Európát végigrója:
megannyi Pry Pál, kinek kotnyeles
készsége mindig valami jeles
zavarnak lesz idéetlen okozója,
bősz bajnak még bőszebbre fokozója.
Ily kalmároktól az országot Isten ójja!
Nézvén a Mürzre, az alattam hánytorgóra
s az égre, az imént fölöttem háborgóra,
mely most a napfényt újra szürcsöli,
tünődöm: mért öltött olyatén színt a menny,
milyennek azt más ember képzele.
Lehet az oly egyhangún fényteli?
Örökös ünnep, áhitat?
Kit vonz ily menny? Hát fessünk másikat.
Ez ám földünkhöz némileg hasonló;
ami itt jó, ott milliószor oly jó,
a rossz pedig — oly számos ideleenn! —
ott irmagul sincs, az kétségtelen.

Hogy oda föl nem érhet földi szenny,
 vad hajsza, húhó, emberi
 álság, gyarlóság: arra esküszöm.
 Mindezt a boldogságos mennybeli
 hatalmak páholyból szemlélik. De, hogy árnyak
 és fények ott is csak felváltva járnak,
 szentül hiszem. Úgy édes az öröm,
 ha búfelhőre ül, ívét kitárván,
 mint páras ég fölé boruló szép szivárvány.
 A mennyországban is van hát öröm és bánat;
 a végtelen jó mennyei atyának
 a búbánatból szintén jut elég:
 arról gondoskodik a földi csócselék.
 A magyar isten örvendezhet-e,
 látván, mint szenved hősi nemzete?
 — S nem ülnek-e ott magnum áldomást,
 ha ideleln ügünk halad szemlátomást?
 Egyszóval: a menny, én úgy gondolom,
 nem az, amit felőle más tan hirdet:
 csupa zsolozsma, fényes unalom;
 hisz akkor inkább szívelem a földet,
 ahol derű következik borúra.
 Gondoljunk ama gyorsbeszédű kántor úrra,
 aki álmában a mennyekbe szállt
 s fölébredvén, hadarva így kiált:
 „Halpapklacs!” (Hál’ a papnak, mennyországban is
 vagon kulacs!)* E kántor látomása.
 kinyilatkoztatás volt. Hite nem hamis,
 azt hirdetem és vallom magam is.
 A menny nem e siralomvölgynek mása!
 Ott megszűnik a földi lét nyomása,
 terhét a lélek ottan leveti,
 s amit a föld nem adott meg neki,
 megadja mind új, végső állomása.
 Rosszindulat oda nem követi,
 s bűnét, ha fölmege is vele az égig,
 a Végtelen Jóság szemével mérik,
 sőt — horribile dictu! — biztos ez egy:
 lesz bűn, amely ott érdemszámba megy;
 viszont van érdem itt a föld színén,
 amelyik ott fönn vétekszámba mén,
 de arra is — hitemre mondom én —
 megértőn mosolyog a mennyei
 kegy, azt is védi s ha lehet, elengedi.
 A közbenjárók olykor fura szentek:

* Jókai anekdotája.

míg éltek, büntől nem valának mentek;
 de bűnbánattal megtisztulva, még
 örömmel is fogadta be az ég,
 hisz a megtérő bűnös jobb ott,
 mint az, aki sohase botlott.
 Így alakult szentté ott fenn La Fontaine;
 hát hogyne jutnék majd be pont én,
 akinek ott ő lesz a pártfogója,
 nem holmi „gólya“.
 Ott fenn a jó öreg bonhomme
 a hangadó, akinek szava nyom
 s a mennyei főtörvényszék előtt
 elhárít minden terhelőt
 a töredelmes vádlottnak fejrül,
 s így érdeme gyarapszik, bűne gyérül.
 La Fontaine ott a leghíresebb ügyvéd —
 a lelkéből sugárzó derüvel
 kivívja védencének örök üdvét:
 mint itt a földön, ott is jót művel.
 Ott fenn a szeretet ezernyi évek óta
 árasztja hevét e boldogtalan bolygóra;
 de itt a mennyei hév mindhiába gyül,
 az emberszíveken itt csuda-nagy fagy ül,
 keményebb mint a Mürz kemény
 ruhája télvíz idején.
 Az égi fűtőtest így jár itt lenn csehül:
 hideg szívek fagyán, jegén lehül.
 S én attól félek: ezt a meddő
 munkát megunja egyszer a teremő,
 s amire méltók vagytok régtől fogva:
 új vízözönt zúdít a nyakatokba,
 és kész a vég.
 Ez az ég!
 — Neuberg a. d. Mürz, 1930 —

LAKÁSMIZÉRIA

Lakást vesznek s bakot lőnek:
 találják a lakot bőnek.

NAZI ÉS VÁCI

Németnél a Nazi veszély;
 de te attól, Váci, ne félj!

BÚNBAK

Folt esett Jankóra, de ni!
Inkább a zsidóra keni.

FILM

Oh, mily cifra hókusz-pókusz,
„Világ vége!“ Pók úsz, hó kúsz.

INTÉS

Ha becsapta őse követ,
Szorosabbra kösse övét!

A SZÚZKEBEL

Hova lett a cici, Mici?
— Van, csakhogy még ici-pici.

VADÁSZMALÓR

Fejbe bökött apuska:
Hej, bedöglött a puska!

KÉRDÉS

Mit akar e szőrös vacak
S rajta ez a vörös szalag?

A KÖLTŐNŐ

Asszonyom, e csoda láb itt
szebb egy dalnál, oda csábít.

Dorozsmay-Drosnyák Jánosnak

Székesfehérvár jó kis fészek,
 banyámmal én itt jól tenyészek,
 mert itt a *sík* praedominál,
 hegymászás itt bajt nem csinál.
 Hej! egykor ily sík helyről nyomban
 siettem olyanra, hol domb van,
 mint Sopron, Kőszeg vagy Velem!
 E mozgás volt lételemem:
 domb és hegy és völgy, valamíg
 a lábam bírta. Nincs ma így.
 Ma elvem ez: hegyet alulról,
 múzeumot kívülről, korcsmát
 belülről. Követem a korcs mát:
 öreg ember leszáll a lúró,
 erkölcsse már nem a szigorú szittyá,
 azt is züllött korunkhoz igazítja;
 mozogjon más, ha tetszik, ám
 én maradok veszteg, komám!
 Nem kell a *középut*, se hol
 az ifjú vér törtet, lohol
 és aranyat lel, ha beért:
 hölgyétől csókot mint babért.
 Oh, hűvös völgyek, bűvös hölgyek,
 emlékbem is hogy' tündökölnék!
 Tünt Éden, mámor, vízió:
 kérőzni rajta vajmi jó.
 S képzelete ha nem szegény,
 ily pótlékkal jól él a vén.
 De járni sem jár, csakúgy oldalaslag,
 szélről, s a multba nézve, ballag.
 Bíz ez öreges állapot,
 kezünkben egyre áll a bot :
 a harmadik lábunk ma. Régen
 más fungált a bot szerepében;
 ma lőtt neki a kor, a tehetetlen,
 lőtt Bud, a kis Wekerle, a nagy Bethlen,
 hadikölcsön meg csonka nyögdíj:
 megannyi a szívünkbe lőtt íj.
 Azelőtt hévvel, odadólag
 fungált e tag. Ma — tagadólag;
 nem vonzza immár semmi se,
 domb és hegy-völgy mind, mind mese!

Ily korban nem eszesedik
az ember, de meszesedik,
s ha egyszer valahol leül,
helyváltozásért nem hevül.
Ábrándok, vágyak óceánja —
mese, mese, a szív kívánja,
de szól az ész: „Maradj, öreg!
Az érett kor nem téfereg.“
És maradunk. Itt van helyünk,
E tájon lelkünk lelke csüng;
napkelte, napnyugtának méla bája,
kedves nekünk szelíd lapálya
s egy városrész neve: „Halesz“
Úgy illik ránk! Mert mit jelez?
Sok célba nem futott reménység
útját, a mai köz-szegénység
szimbolumát. Ez a dallesz,
mint ólomsúly a többihez,
úgy létszámon kívül helyez,
hogy már nem is vagyunk, csak éppen
vagyogatunk: légyfoltok a térképen,
s a légyfolt máshová nem térül,
amíg le nem mossák helyérül.
Ki mossa le? Egy rossz cseléd:
az Élet. Nem öröm a lét!
S ha mégsem jajgatunk, no hát
megmondom a helyes okát:
Fejlogatás csak bajt okoz,
konyhánkra de semmit se hoz
és inkább enyhül dalleszünk,
ha bajt kutyába sem veszünk.
— Székesfehérvár, 1930 —

NÉPJÓLLÉT

A népjóllétnek büszke palotája
Kész, ámde belül oly üres!
Szemem csak azt az egyet nem találja,
Amit szívem keres:
Hol a népjóllét mostanában,
Mikor az élet fene kín?
Párnás miniszteri szobában,
Vagy a Dunának fenekén.

— 1930 —

RÖVID HAJ

Haját fiúszra vágatá,
Ne illjen a mondás reá:
„Hosszú haj, rövid ész“.
De a művelet kárba vész:
Lenyesik a hosszú haját,
Az ész pedig rövid marad.
— 1930 —

LA HONGRIE MUTILÉE

Hej Hviezdoszláv, Zlatkovics, Kollár,
A tót Pegazus merre, hol jár?
Éteri pályán fenn tündökölt,
Ameddig magyar volt ez a föld.

Most ugyan jól van
a cseh-szlovák ólban!
Nem repül,
áll — csehül.

De meg nem állnak
zúgó habjai Garamnak, Vágnak,
magyar keservet, haragot mormojálnak,
s mind a világnak
fülibe sellők síralmai szállnak:
„Igazságot Magyarországnak!“

Ősi örökébe'
Attila népe
állt Keleten, Délen ört ezer éve.
Zimankó: (török, tatár)
zúgott: „Jöszte oláh, szerb, új haza vár,
gyönyörű Erdély,
kies magyar Dél!“
Jön s kitúr,
magyar úr, régi úr.
Menekült hordák
mindened szanaszét hordják.

De meg nem változnak
zúgó habjai Marosnak, Szamosnak,
mind magyar mezőket mosnak
s mind a világnak
fülibe szellők síralmai szállnak:
„Igazságot Magyarországnak!“

Nyugat — hej, ki volt bástyája, vértje?
Kinek folyt vére, könnyárja érte?
A magyar állta hűn a sarat,
Elűzte tőle a vészmadarat.

Hajdani töre
lett Nyugat őre.

És a díj:
lánc, rabszíj!

De meg nem állnak
zúgó habjai négy folyamának
s Garamnak, Vágnak, Maros-, Szamosnak,
Bodrog-, Ipolynak,
mind, mind a régi medrükbe folynak
s mind a világnak
fülébe harsonáznak:
„Igazságot Magyarországnak!”

— 1930 —

KIRÁLY ÉS ANYAKIRÁLYNÉ

„Király volnék hát, új monarcha!
Alattvalóm tengernyi nép.
Oh nézd: mily bömbölő hévvel fogadnak!
Hogy' bírok majd velük, mikép?!“
— Ne arrogáld magadnak,
Hogy okosabb vagy, mint a többi marha.
Így koronád nem lesz cserép,
Ideálja leszel a bamba hadnak.

MAGYARÁZKODÁS

— Goethe —

Kimagyarázni — erre vigyázz!
S ha nem megy, hát belémagyarázz.

EGY GÁNCOSKODÓMNAK.

Másokról írok, nem terólad,
Ez hat reád oly pukkasztólag.
Úgy kéne, hogy dícsérjelek.
Én kastélyt rajzolok, nem ólat
S üres szalmát nem csépelek,
Mint némelyek.

— 1930 —

LÖW IMÁNUEL

Irigylem a zsidókat,
Mást nem irigyelek,
Hogy mint Löw ilyen tanítókat
Aadtak nekik a jó egek.
Másrészt sajnálom őket:
Tudják-e, hogy ki ő,
Hisz oly magasságokba törtet,
Hova utána, vaj', ki jő?
Főpásztor, roppant nyájnak élén,
S a nyáj híven nyomába jár;
Van közte száz kiváló ész-lény,
S van közte, hej! nem egy számár.
Így jó. Minek a túl-okos,
Nyáj? Bölcs legyen a pásztor!
S kövesse hűn a birka, kos.
E példa nálunk otthonos,
Ma is beválik, mint már egynéhányszor.
S ha nem, lecsap a nyájra, mint a zápor
A jó főpásztori fokos.

— (1930.) —

MELYIK A NAGYOBB KÍN?

Magunk fájdalma szent és drága,
viseljük válhatatlanul,
úrt hagy szívünkben, hogyha múl;
de nagyobb kín a mások boldogsága,
oh, ahhoz szívünk hozzá nem tanul!

Más ember boldog élete
saját magunk ítélete,
azt túrni senkisémet szeret,
inkább túsúrát ezeret.

A BÜNBAK

Mind, mind a hékásra mennek
És így mindent másra kennek.

IGAZSÁG

Igazság nincs a földön, ez szent;
azért keressük egyre istent,
keressük őt, az örök igazságot
a másvilágon, legalább ott.

Hisz' nélküle az élet nem is élet,
csak igazságtalan, sulyos ítélet,
amely ellen a lélek háborog
s megnyugvást lelni csak Őbenne fog.

HOSSZÚ HAJ...

Hosszú haj, rövid ész —
Mennyi bajt ez földidéz!

Szívünk hányszor fel-feljajdul
Hosszú-haj — rövid-ész bajtull!

Hosszú ész ha jönne hozzám,
Végvesztünket ez okozná.

Lám a lónál — fenomén! —
Hosszú hajat hord a mén.

De hiába haja hosszú,
Rövid ésszel ő jár rosszú'.

Hosszú annak mindene,
S mi a haszna? Fittyfene.

Imádkozzunk térdenállva:
Oh Uram, tiéd a hála:

Hosszú haj, rövid ész:
Nálunk fele annyi vész.

AZ ÉHES NEBULÓ

Fésülködik, s /ha a/ haja
Kész, már üvölt:/ „Kaja,/ kaja!“

SZOBORLELEPLEZÉS MUCSÁN

Ember, ha költőt ünnepel,
Mondván: „Hulljon le a lepel!“
Akárkit nem hív ám oda,
Másként megeshet a csoda,
Hogy a kikürtölt ünnepen
Az ünnepelt nem lesz jelen.
Pedig — amint már Goethe mondja —
Ily ünnep az étvágyat rontja.
Költőt ha ünnepel akárki,
A filisztert tessék kizárni,
Mert ő — miként szélvész a port —
Tücsköt-bogarat összehord.
Egy asztalosmestert dícsér-e,
Ha mázolókat rajognak érte?
Halott költőnek fene kín,
Megfordul a sír fenekén,
Hallván felülről szelleme
Nem poézist, mint kellene,
Hanem kontári csácsogást,
Macskazenés rút nyávogást.
A filiszter csak ünnepet ront,
Dobjátok ki az ilyen patront,
Aki, midőn neki a perc int,
Az ünnepi asztalra sercint
S e díszköpés (habár Mucsán
Ez áll az etikett csucsán),
Akarva-akaratlanul
Az ünnepelt képére hull.
És szól egéből a nemes holt:
„Nem látnom ezt a csacska fajt,
Nem hallanom e macskazajt,
Meghalni érdemes volt!
Eredj, filiszter a pokolba!
Az Úr nyilván megtévedett,
Formálván, csacsi, tégedet.
Szegény szülőd, ha tudta volna,
Elhajt s úgy veti végedet!“

TÜRELEM!

Várj, öcsém, egy pillanatra:
most kerül a pipa latra!

A MÉREGKEVERŐNŐ

Fest kifelé páros képet
s főz urának káros pépet.

VOGUL ÁBRÁND

Megy a vogul Malagába — —
a nagy mogul — világába.

VIRÁGNYELV

Népet mond és NEP-et gondol —
Száját nyit és zsebet gombol.
Félkeze a néni ülepén: e jellel Ádel Lenke jól int.
„Ó-lövölde, ötkor“ hú legénye felel átellenbe: bólint.

ATLÉTA-ÜGY

Hadonáz a kelevézzel — —
ki fog bírni vele kézzel?

IZENET A KAPUN

Ez aztán a fura posta:
ezt ön a kapura — faragta!

MODERN LEÁNY

Cigaret tát szína pőrén
s meggyujtaná párja — szőrén.

ALKONY A KOSSUTH-UTCÁN

Zúg az utca kinn, a porzó:
épp most áll a pipa-korzó.

BŰCSŰLAKOMÁN

Fel, az utolsó rohamra,
Melynek szaga, füstje: ambra!
Ime, itt a fénykamra:
„Terülj asztal!” Sonka, bor, só, —
Távol innen a koporsó,
Közel sok jó eledel,
Miket másnak vasfal fed el,
De te, ha nem fogy eszed el,
Mint egy cséplőgép, besztedel:
Cséplőgép a búzát, rozstot,
Te, amit az étrend hozott.
Mert az ember gyomra épp
Olyan, mint a cséplőgép:
Teletömöd hússal, péppel,
Amíg mindent el nem csépel.
S lesz lakomád! Pécsi püspök
Markába akárhogy is pök,
Ilyenben nem részesül:
Katlanban tyúk, réce sül,
Réce-ruca, kacska-kácsa.
Jeles konyhánk hú szakácsa
Ugyancsak kitett magáért,
Szagosítja is az áért.
Am a gazda, régi cimborád
Im borát
Így köszönti rád:
„Oh, szeressük egymást! Nincsen,
Ami túltesz eme kincsen.“

— 1930 —

EGY TÖRTETŐHÖZ

Akinek Isten hivatalt ad,
ész is ad — úgy tanultuk — hozzá.
Te öcskös, ezt jól megcáfoltad,
jobban a Studió se fogná.
Kaptál egy boltot gazdagot,
ma szemétdombot látnak ott,
s akárhová mennél is innét:
új helyedet is tönkretennéd.

— 1930 —

MI LENNE . . .

Mi lenne, ha egy szép csatorna,
Velencei tavat belécsatolva,
Levinne innen a Balatonra?

Hazánkba dús pénz-ár omolna,
Munkátlan nép nem káromolna
S MFT-re milyen haszon háramolna!

Gömbösnek óh hány újabb pontja volna!
Zavarosban mily gyöngyhalászat folyna,
Ha Gömbös-tű közibe nem hatolna . . .

— 1930 —

EGY HIVATÁSOS PÁRTFOGÓNAK

Felfujhatsz bármely hólyagot,
tüdődöt gyakorolhatod,
jó torna ez valóban;
kis hólyagot nagygyá tehetsz,
álnagysággá — mit ér e hecc?
Nem lesz belőle Hóman;
lesz tán: ebszór a hóban.

— 1930 —

MARKÓ MIKLÓS

Ha ünnepepsz dicső halottat,
Akit övez hírkoszorú;
Ha jelen vagy, ahol mulattat
Magyar dal, vig, vagy szomorú;
Ha lelkedben turáni bánat
Melódiái zengenek;
Ha látsz természeti csudákat,
Mint Dobsina vagy Aggtelek:
Gondolj Markóra; mindezért
Hevült s munkált, nem várva bért.
Őrt állva ébren
A magyar éjben,
Elfáradt és nyugodni tért.

K. M.-HOZ

Egykor Te is megöregszel,
későn kelsz és korán fekszel
s rájössz akkor:
Istenáldás az öregkor;
minek nagy hasznát veszed:
megjön végre az eszed
s helyrehozni hön segít
ifjúságod bűneit.

— 1930 —

OBERON

Támedly Mihálynak Berlinben

Wieland — ez urat ismerem.
Találkoztunk jó rég, de akkor
Még németül beszélt velem.
Most magyarul szól hozzám: nagy sor.
Wieland, magyarul megtanítva
S száz évvel megfiatalítva!
Igaz, csak Oberon körül, de
Öröm a nagy mű sikerülte,
S Wielandnál éppen Oberon
körül — győzhetsz az aggkoron.
Támedly doktor úr — e mű
Steinachénál főbb érdemű.

— 1930 —

MAGYAR ÉS MORDVIN

A magyar a bort imádja;
a teát a mordvin bátya;
szót fogad a mordvin paraszt,
kit egy üveg „portwin”^{*} maraszt!

* A rím kedvéért portvinnek ejtsd.

LILLAFÜRED

A követ levessük: mély-e?
S a kutat temessük véle.

MODERN

Mily modern a Dada máma!
— Oh, csak egyharmada dáma.

SÁRI TE!

Fa tövébe Sára fekügy
s engemet a fára se küldj!

A SÜLTÖK

Nem sült meg a Böske töki,
Ezért szívét túske böki.

HANGOK A MÉLYSÉGBŐL

Részegen a diván alól
A papucshős Iván dalol.

HOLT VAGY ÉLŐ?

Halott, avagy él e medve?
Él, de meg van élemedve.

SAJTÓ

— Goethe —

Oh, szép sajtószabadság! Örömünk helyénvaló:
Ő vásároz manapság in dulce jubilo,

KRITIKA

Miről nem volt sejtelve se,
ami csak kitalált mese,
azt látja írva önmagáru
a költő s ámul-bámul.
Minél több színt kever bele,
a képbe hű, jó embere:
a kép, noha díszel tele,
hamis! Nem őt festette le.
S a költő végre kifakad:
„Most már nem értem magamat!”

— 1930 —

PÜSPÖKI JUBILEUMRA

Balthazár Dezsőnek

Pál apostol mondá s én dicsérem érte:
A püspökség szép és jó dolog.
És ha olyan húsz év kísérte
Mint Nálad, én annak hódolok.
Van kollégád, aki „egyházfejedelem” —
Nincs közöm hozzájuk, nincs közük énvelem.
Fejedelmi székek bizony manap ingnak,
Legjobb most a kispolgári szék;
De Tenéked, a mi nagy papunknak
Jobb helyet adott a kegyes Ég:
hű szívekben oltárt olyat,
ahol a szeretet mint örökmécses ég
s ahonnan ki a halál sem lakoltat.

Gleichenberg, 1931.

EGY KISGAZDÁNAK ...

Tudósok ha veszekednek,
ott megáll az esze keednek!
Egymást ők leszamarazzák,
s te vagy, gazduram, a „szerzsák”.

TEPLOMBAN

A templom egykor fénynek hona volt,
egész világra fénye kihatolt,
szegény lesujtott lelkek onnan kaptak
melengető sugárt, mosolyát az égi napnak.
Mi lett belőle? Bús homálylaka.
Sötét annak hajója, ablaka,
s a csüggedő, alélt szívek sebére
nincs melege, nincs balzsama, nincs íre.

Üres a templom. Arat a Gonosz,
hitlen hívekből hadat toboroz,
s vasmarkából nincs kibúvó semerre,
jaj annak, aki ott moccanni merne!

Sötét templomban egyes-egyedül
imádkozom. Köröttem egyre gyűl
az árny. De álmom templomában
új élet rajzik, új kor, új világ van.

És látom, tenger nép dül befele,
színes-színültig a templom tele,
s a szószékről megváltó ige zendül,
a régi szó, amely zengett a mennybül:

„Békesség, óh te nemzet, emberi!
Ez ige vált meg, ez a mennybeli;
Békesség, munka, jóság-fűszerezte!
Így porlik szét a Sátán tűzkeresztje,
amely most lelked szárnyát perzseli.“

— 1931 —

FOG ÉS BŰN

Dr. Nemes Jenőnek

Fogunk volna harminckettő,
ennyit ád a jó Teremtő.
Harminckettő — ez a szám
elegendő, mondja szám.
Bűnünk több van, s Ő bennünket
egy-egy rossz fog által büntet,
s akkor mennyit nyafogunk!
Jó, hogy nincs vagy száz fogunk.

HETÖSI BUJTÁR BAJA

Somogyiasan

A szívemön kű nad darab van,
mögéröm vele é'ni.
Mozdittanám, de bizom mozdulatlan,
úgy oda kötöte Naca néni.

A Naca néninek uszótam
a szívemet. Aszonta: „Nem kő!”
Így rakta rám a küet: ott van,
hogy én halálos hóttig hordjam,
ha mög nem szán az a kegyös terömtő.

A SZERELEM

A szerelem olyan dolog:
Nem kenyere a nappalok,
annál inkább az éjjel,
mikor a képzelet szövő-
székén a báj nőttön-növő
színgazdagságot ér el.

Sötét az éj, — a Szezelem
gyöngyén világitó elem,
ha minden elsetétül.
De olykor — lőttek annak is,
s akkor megérti a vak is:
új égő kell — betétül.

A reggel és az est közé
a *munka* szárait füzé
mi jó Atyánk bölcs kénye;
aki ezektől ódzkodik,
az Ég ellen rugódozik!
Magvát szakítani kéne.

— 1931 —

SEX APPEAL

Esdve a kis pösze kére:
célozzak a közepére!

GUSZTI ESETE A PADDAL

Cserben hagyja Gusztit padja,
mivel egyre pusztítgatja.

SZÖGEDIESEN

A sakálok mögremögnek:
hátha mégsem dögre mönnek?

VISSZA NEKI?

Itt a Maga rokolyája!
Ne vessem le? Jó. Korállja?

ANDRÁS REMÉNYKEDIK

Ha jobb-, ha balfelül leli
egy bizonyos : lefüleli.

A RAB MADÁR

Moccanni se mer e csíz,
megfogta egy cseremisz.

PAP ÉS LAPP

Szereti a pap a Linát,
mint egy ifjú lapp a pipát.

SCLEROSIS

Mért borzolódik úgy föl üstököm?
Sehogysen ízlik a fölöstököm.

EGY AKADÉMIAI PÁLMA LEVELÉRE

Dr. Birkás Géának

A becsületrend égi jó,
de van lovagja légió
és közte olyan is leend,
kinél se becsület, se rend
nincs rendben, egyszóval: svihák,
hős mezben járó mákvirág,
akit
vad révület úgy elvakít,
hogy valami nagyot, dicsőt kivág.
Oh, hány ily túlfútott szívű
hőst harcra hí vad faji düh,
vagy véres száj és gyáva toll
Becsületrend polcára tol!
Becsületrendnél szebb a pálma,
mit a douce France-tól te kapál ma.
Ennek lovagja nem lehet,
csak akit Apolló szeret,
kit valamelyik múzsa jókor,
már bölcsejében összecsókol
s felírja tiszta homlokára:
„Menj s légy a szellem katonája.
Annak képében járva itt:
ozslasd az éjnek árnyait.“

Pálmádnak a becsület és rend
Minden barátja, híve örvend,
Hisz' tudjuk: e kettő körül
Helytálltál mindig emberül
Nem mint becsületrendjeles, —
Becsületes, rendes, jeles!

— Kőszeg, 1932 —

INTÉS

Sch. Ilonkának

Ahol sok van, oda sok jön —
Ezt úgy-e a pénzről mondják?
De a szépség drága kölcsön;
Hamar elfogy! Viseld gondját!

LENGYELEK KÖZT

Hej, sok itt a lengyel,
Kaftánban, pajesszell
Fejébúbján sipka,
szájaszélin szipka;
kívül: piszkos, szőrös,
bévül: titkos vörös.
De a nagyobb veszély:
mind magyarul beszél!
Ezt ha látná Ripka,
lenne öröm ritka;
mert ezek a vokszok
(hej, pediglen sok, sok!)
nem szavaznak Pesten
hála Isten!

(Gleichenberg, 1931)

SZÓ ÉS TETT

Isten ő szent fölségének
— szó ami szó —
az imádság és az ének
kedvire való.
Ámde néz-e jó szemmel
rád, akitől más sem tel,
csak ima és énekszó?
Énekszó és ima jó,
mennybe szállító hajó,
hogyha *tett* követi sok!
De a csak - szó - utasok
lelkét s üres batyuját
ördög veszi át
egy közbülső állomáson,
hogy téged is jól ellásson:
hasztalan minden ócska frázis,
elvisz, még ha a hideg ráz is,
elvisz mint üres szívút
s árva lelkednek befűt;
míg a tettben gazdag lélek
örvend boldog öröklétnek.

— 1932 —

GÖMBÖS

Nagy, földgömbös horizontra
nem fogsz felhágni, óh Gömbös!
Hagyján! Hágj föl csak oly pontra,
hol a szív már nem közömbös
milliók baja előtt.

Verj le minden lebzselőt, zsebelőt,
aki dúskál ott, ahol
millió más haldokol.

Hej, ha minden seprüket,
miken boszorkány üget,
Gömbös ujja tűzbe dugna;
és ha minden hólyagot,
mit egy gyászkor itt hagyott
s ami leng sűrű-sötéten

a felettünk való égen,

Gömböstűvel hasba szúrna:

új János vitézünk lenne!

Tüdőnk tovább nem gebedne,
s derülne az ég azúrja.

Hólyagirtás, seprűvész, —

Gömbös, új János vitéz,

im a jó recipe kész!

EMLÉKKÖNYVBE

Sz. Erzsinek

„Istennek a jóra
Nem kellett sok óra“ —
Egy a Bölcs Igék közül
S ember, ha nagyon jó:
Istenhöz hasonló.

Légy hát, kedves rózsá,
Isten hasonlója,
Mert az ilyen üdvözül.

De maradj a földön,
Ne üdvözülj rögtön,
Csak mint százéves anyóka!

NYELVÉSZET

Nem bírja el Kara fara,
mit egy bőszi kofa rak arra.

GERINCESEK

Emberről ami meghalhat :
Nyúlban az remek falat.

DALIDÓ MEZŐTÚRON

Dalidót megérdemel Mezőtúr,
Mert sok mezőt, dús élmezőt túr!

SZÉLHÁMOSOK

Csinyjét fia fitogatja,
De a fiún kifog atyja.

VÁMHÁBORÚ

Dühös az em/ber e csehre,
mivel nincs jó csere-bere!

ELISMERÉS

Szabóremekmúról tetszett
mondani, hogy túról metszett.

HUMÁNUSAN

Étel-ital mily keserű,
hogyha másnak mi se kerű'.

A BARÁZDABILLEGETŐ

— *Christian Morgenstern után* —

Egy barázda-
billegető
oly garázda!
Lelt egy ritka
billegető
s rázta, rázta, rázta.
Mondd, Mari, mért?
Hát a Hold-
borjú válaszolt:
„A raffinált
dög így csinált
pont — a rimért!”

KÖPÖNYEGFORGATÁS

Az idők iszapos sodra,
szégyenfoltul századodra,
szennyet rak ruházatodra:
köpenyedre. Pedig új!
Menj az ár lementiben, de
sohase az árral szembe;
hogyha csapkod, félre bujj,
s hogy a kulcsin meglegyen:
fordíts a köpönyegen.

A PALÁSTHI-ÜGY*

Jaj, szégyenlem magam! De nem,
Mert belügyébe láttam egy szép nőnek;
Azért bánt szörnyű szégyenem,
Hogy belügyeink mily furcsa bakot lönek.
Botrány, mikor a bak itt vendég;
Hisz annyi a nőstény lövendék
S bak is akadna még honi!
Vendékbakot kár bántani.

* Rendőrségünk eljárást indított Palásthi Irén amerikai magyar művésznő ellen ruhája miatt. Erről szól a vers.

IRÁNYELV

Munkára kész tenyér —
mindennapi kenyér
s hozzá egy kis szalonna:
ez több a semminél,
az ember így megél,
hogyha nincs is szalonja.

Jó fej, láb és könyök
már nyomósb eszközök,
hogy bővüljön a konyha;
sűrödjön e trió,
beüt a lutri, jó
hal is kerül horogra.

Hát még mily messze mégy,
ha sűrög mind a négy!
„Úri rendbe“ írunk át,
pecsenye is kerül,
s most már, főemberül,
aki nyeregben ül,
megvetheted — a munkát.

— 1932 —

A SZERELEM...

Fölszerelem, leszerelem —
van ám többféle szerelem:

Föl, Szerelem! Utak, könnyűk;
Le, Szerelem: rút, vak ön-nyúg.

Föl, Szerelem: utas siet;
Le, Szerelem: buta s ijedt...

— 1932 —

GOND

Milliomosnak félelme, hogy
a millióknak élélme fogy.

KAKAS, LEÁNY MEG TYÚK

Felszállott az eper-
fára s nagyot kukorít
kakas úr. Lenn lányka seper
s rája fogat vicсорít:
„Üssön a ménkü beléd!“
Megijedt a kis cseléd;
nem volt máskor ily sor itt!
Ámde boldog mind a tyúk:
szerelemre int „atyjuk“!
Lám egyetlen szó, s mi más
két irányban a hatás!

— 1932 —

A T. HÁZBÓL

Nincs annyi víz a Tarpatakban,
mint ilyen zivatar-atakban.

X — Y

X úrnak a beszédfolyam
mentén azt mondám, hogy fiam.
Rossz néven vette a kicsi.
Tudod-e, szóltam, mi vagyunk mi ketten?
Oly egyenlet, ahol az ismeretlen
te vagy! S a megfejtés: csacsi (csa + csi = X).
A kis gavar felpattan nyomban:
„Nevem utóján ipszilon van,
apai dísz, nem apacsi!
Hogy' lehetnének hát apa s fi?“
Hasonlatom helytáll, feleltem,
csak egy a bökkenő: az i.
Maradsz, mi vagy, az ismeretlen,
s a megfejtés megint: csacsy,
de ipszilonnal, nem i-vel!

X úr beérte ennyivel.
Okosabb lett-e? Semmivel.

— 1932 —

— *Epigrafiai kaland* —

Tudod-e, bölcsek bölcse, Félix,
 mért vagyok én oly suta fél x?
 Egy x-nek a felső fele!
 Alfelemet (Λ) ki szelte le?
 Hisz' egykor, alfelemen állva,
 nem voltam ily esetlen árva
 és többet értem, mint ma, öttel,
 míg egy kópé nem nyisszentött el.
 Mily más volt régi alakom!
 Megvolt a lábam à la Kohn,
 s habár zsidós volt ez a láb,
 megálltam rajta legalább;
 most állok fejem tetején,
 búsulva lábam hült helyén.
 S gondold csak el: ki volt a tolvaj?
 (Féjén most is van s mindig volt vaj!)
 Ikerhúgom, a pajkos Ipsz Ilonka.
 Miatta lettem csonka-bonka,
 ő lopta el féllábamat.
 A másik — uccu! — elszaladt
 és Alfa Betti néninél
 mint I betű most kényin él.
 De mindez még mi ahhoz képest,
 ősalakom, a hajdani, mikép fest!
 Mert az az X-es volt-alak
 az ősnék epigonja csak,
 amelyre ha ma gondolok,
 ebrázatom ringy-rongy dolog.
 Mily édes voltam, bájoló,
 Amor felé szívtájoló,
 és fincet tudtam rúgni szépen!
 A lábam égnek állt s alul
 mai testem talapzatul,
 s ott volt kellős-középen
 csöpp szám, a kedves kicsi pont,
 nem szólt s ezáltal éppen
 mindenkit bűvkörébe vont.
 Szép őspofám oly nyájasan
 tekintett szét így, szájasan!
 Akkor, diadalokra büszkén,
 világimádat környezett;
 ma, ősi multam üszkén,
 hatalmam vesztve görnyedek.

Kinek kellek ma? Epigon
faj lett úrrá oltáromon,
ahol égett az egykor ép
húsos fazék, mely ma cserép!
S az oltár is, ah, csupa rom!
Bús rom > rombús. Ez a bajom.
Valék szerelmi lángszító,
s ma V-ös szám. Vérlázító!

— 1932 —

VÁLYI FÉLIXNEK

a Nevető Rímekhez

Tudod-e, oh Félix,
mi egy lustrum? Fél x.
Várj csak, hány ilyen tel
e rímek felett el,
ám ezek sok-sok lustrumnak
ellenére el nem mulnak,
mosolyognak mindörökre
mint a magyar jó kedv tükre.
Kantaírúl, orvosságul
annyi ezer bú-baj ellen,
ami dúl-fúl annyi mellben,
hatáskörük egyre tágul.
Főérdemük éppen ennyi!
Magad észre fogod venni
gazdag életed során,
hogy, ha baj ér, és e bajban
sem Biblia, sem Korán
nem nyujt enyhét, akkor majdan
vig rímeim italától
jajod-bajod messzi lából.

— 1932 —

JÓ SZÁNDÉKOK, DANTE NYOMÁN

Jó szándékod, bár nagyon jó,
ama kövekhez hasonló,
melyekkel a pokolba
vívó út van burkolva.

EGY 600 ÉVES FA TÖVÉBEN

Ha másrul, aki versenytárs, a
szenteltvizet le tudod szedni
s mindent ami csak rossz, e másra:
vetélytársadra tudsz rákenni,
elvághatod az igaz érdem útját.
E mesterséget sokan tudják.

De hogyha csak ily csalafinta
eszközzel éred el a cél
s belül éppoly üres vagy mint a
kőszegi, 600 évet élt
gesztenyefa, mely alatt állok, —
kiszül, hogy csalsz, rothadt vagy, álnok.

— 1932 —

MEGY A MOTOR...

Megy a motor, benzinmotor Fehérvárra,
ül rajta egy benzinkakas meg a párja:
Benzinkakas meg benzintyúk —
Porzik az út, motor bűzöl,
szagolhatjuk.

Fehérvárott, Fehérvárott van cukrászda,
Ott megáll a benzinmótor, a tyúk-rázda.
Tyúk tojást kap, kakas tyúkot:
mótor benzint, kaptak ott mind,
csak úgy zúgott.

— 1932 —

MAGYAR ÉS MORDVIN

Mordvin nép ma napra forog,
A magyar meg papra morog.

PIRI PIRÍT

Hej, szívedre vonnád Pirit!
Szép lány: mint napon nád, virít;
Csakhogy most szalonnát pirit.

BORÚ ÉS DERÚ

U. Eszternek

Egy szép asszony szemén ború:
az kétszeresen szomorú.
Egy szép asszony szemén derú:
az kétszeresen gyönyörű.
Oh, vajha csillagszemeden
ború sohse legyen!
Mindéutig buzgón elkerülje.
Süssön le róla
vidám aureóla:
Nevető rimek vig derúje!

— 1932 —

NAPÁLDOZAT

Én bolygó életemnek napja
mind közelebb az Ég atyához,
egy-két kis esztendő, s leáldoz.
Száll, száll nyugotra, mindig nyugotabbra...
Várj, régi vendég, oh várj, még ne távozz!
Van még itt egy-két ügyfelem,
aki úgy összenőtt velem,
hogy vége van, ha én követlek.
Hát ne siess, várj, várj, esengek.

S ha ledülök a hideg nyoszolyára,
oda csak egy emlék kísér, egy árva:
ez a kis szentély: az oltár, ahol
oh, kegyes papnóm, te uralkodol.
Szívemnek ez a tiszta kis oltára
emlékedtől még ott is átmelegszik,
s porrá lett lapja és körötte
a rommá dőlt falak örökre
a kedves papnót visszaesdik.

VISSZHANG

Kérded, hogy a férjed hú-e?
Mit felel a visszhang? „Hülye!”

HÓMAN BÁLINTNAK

(A nevető rímekhez)

Engem is egy múzeumnak
Gondjai gyötörnek, nyomnak:
Emlékeim gazdag tára
Vár a katalógusára.
Im ebből egy kicsi rész;
Láthatod, mily nagy csibész,
Aki ennyi huncutságot
Összegyűjtött és kivágott.
De poéta! Hát nevesd ki,
Ám e könyvét — azt ne vesd ki,
Mert amíg élsz, bú ha bánt,
Abbul ez a könyv kiránt.
Hisz — mi volna más e Kata-
lógós célja s feladata?
De nem írom ezt akár-
ki fiának! Ez a tár
Okos embereknek készül
Búfelejtő osztályrészül.
(S okos ember van-e, kit
A lét meg nem szomorít?)
Okos ember, magadfajta, —
mint e Nevető Rímek:
búra is varr víg himet.
S vígan fog mulatni rajta.

— 1932 —

KIS TUDÓS, NAGY TÖRTETŐ

Kis tudós kitúr nagyot
S azt gondolja, ő is oly nagy
Mint a hely, az elhagyott.
Ám te csak a régi *posz* vagy:
Nem érdemled a nagy széket,
Kiri abból kicsiséged!
De ha jól iregsz-forogsz,
Neved nagy lesz: „Grosser Ochs“.

— 1932 —

A HERCEG ÉS A NÉP

Palotájából ha kilép
a herceg, hát kíséri nép:
csatlósok, udvaroncok
s más obligát koloncok.
A hercegre száz szem vetődik,
a többi? — észre sem vevődik,
tetszésmosoly csak Érte kel,
a többi? — az kit érdekel?
És köztük mégis mennyi gőg!
A herceg: ember. Vajh, mik ők?!

A BOGÁNC S

Gyárkéménynek füstje, korma
Egynek: édeni eledel;
Másnak: orrfacsaró torma.

Egynek édeni eledel:
Neki dolgozik a gyár ott,
S dolgától az ő zsebe tel.

Neki dolgozik a gyár ott;
Ez — a gyárnak, éhes dühvel,
Annak használt, ennek ártott.

Ennek orrfacsaró torma
Még a lég is, mit belehel,
Szíve, ah, hogy' zakatol ma!

Ő, bombáról szöve álmot,
Porban, mint a bogáncs vesz el,
Kit egy pajkos kéz levágott.

De a gyár csak tovább gyárt ott,
Füstöl, bűg és bőg és neszel — —
Félrerúgják a bogáncsot.

— 1933 —

GRAMMOFON

Ez a kis Wolfram, a gonosz
éjjel-nappal grammofonoz.

ÉHSÉG

Mit ér ez a kupa-csorgás,
Mikor hasam csupa korgás!

BALESET

Állj! az autó töf-töf! rotyog,
a gazdája rög-rög! totyog.

ÍGÉRETEK ORSZÁGA

Ígéret annyi mint a fű!
Jobbára: csalafinta mű.

IDŐK JELE

Milliomos ön? Az ma rossz pálya,
Sok az irígye! — Csupa rossz máj a!

CSEH GYÉMÁNT

Nem csekély ám e cseh becse:
ő maga ritka csecsebecse.

EULENBURG

Rossz ennek a vacak mája,
alfeljárás a szakmája!

SZÁLI RECEPTJE

Jobb szeret a Száli kappant
mint sebére káliszappant.

MÓZES ÉS KRISZTUS

(Székesfehérvári tünődés)

Hogy e város körülmételt,
a két torony nyilván mutatja.
E jelt igaznak mégse véld,
hisz' itt van a hely „püspök-atyja“.
Prohászka-sír, Prohászka templom,
a félig kész — bár keveset nyom,
de arra vall, s ez sokat ér:
Mózes meg Krisztus összefér.
Tartós lesz-e viszonyuk, nem tom.
— 1933 —

KÉTFÉLE IGAZSÁG

Azelőtt is loptak itt.
s ha megcsíptek valakit,
bedugták a dutyiba,
dutyi dutyi dutyiba,
s nem lett semmi galiba.
Mindig loptak, s a lopót
fogta, fogta egy kapus,
s egy vagy két paragrafus;
de ha jó *nagy feje* vót,
elengedték: „Nosza, fuss!
botrány lenne nagyhamar, ha
meg nem lógna ily nagy marha.“
Ellenben a kisfejűt
ha elcsípték, bezzeg ült:
bedugták a dutyiba,
dutyi, dutyi, dutyiba,
s nem lett semmi galiba.

PAPÉKNÁL

Szól a gondos apuska:
„Legyen pontos a puska!“

Szereti a papné, ha
csütörtököt mond néha.

SIMILIS SIMILI...

(Egy kritikusnak)

Víg kedvem dús ere
szívmátra gyógyszere,
de van iszapja s van — föli.
Te mint rokon-természet
csakis az alját nézed:
similis gaudet simili.

— 1932 —

A KORZÓN

Az a Főkertész odafönt
más ég alatt is remekel bár,
oly szép élősobrot nem önt,
amilyen nálunk ezrivel jár:
műalkotás, élő szobor,
élő, sétálgató, beszélő.
Vér ember látja, vére forr;
szeretne, de szeretni fél ő,
csak éjjel, míg az Álom ujjá
szempillájára nehezül, —
szájába, mint régente, újra
átélt szerelmek íze gyül...
S a korzó fényes tündéerkertje!
Láttára szemem fölragyog;
nem értem ilyent világszerte,
mióta kétágú vagyok!
Más ég alatt is van csodás
tündéerkert, virágfakadás:
de bármily ég alá tekints:
a magyar nőnek párja nincs.

— Székesfehérvár, 1933 —

EGY APAMÉN REFLEXIÓI

Settenkednek Ancám körül
Ketten, s ennek kancám örül.
Bánom is én: ki a méne!
Kis kakadémia kéne.

SZÓSZÁTYÁRKODÁS

Sok beszédnek sok az alja;
de itt a szót ki sokalja?
Jobb egy telt urasági láda,
mint ily üres világi sváda.

KLUBÉLET

Hol belépnek, hol kilépnek,
Jó multság ez a népnek.
Hát még mily öröm érné, ha
Mind ellépne a sok léha
S menne, ahová való
Minden ily naplopó:
Menne a fenébe,
Dologház ölébe!

— 1933 —

AZ EMBER...

Az ember, hogyha nyugdíjas,
ha nem is éppen foghijas,
már csak félemler, léte nyög,
lelkének szárnya elernyedve csügg,
erélytelen lógg, ami egykoron
állt és lőtt, mint erős torony
részéből ágyú csöve lő.
Nyomós volt; már ma egyenlő
a semmivel: semmit se nyom.
Erősség volt, ma csupa rom.
Öreg ember, jobban cselekszel,
ha otthon kuckóban melegszel,
s illendően meghúzván magad,
melengeted vén — hátadat.
Ne renomírozz mult időkkal!
A te időd többé sohase jó el,
már nem Biela üstökös vagy,
voltál; az üs végképen elhagy,
fejed, a tök: üres motyó,
madárijesztőnek se jó!

— 1933 —

TETT ÉS SZÓ

E bájos dáma demimondén,
S tetteiben szabadelvűbb mint én.
Csiklandós szóra — mint füle-
milének húsrá — nincs füle;
Magát tetteiben élve ki,
A beszéd: pihenés neki
S a tettet (ez a bankó, ez a próza!)
Kis adagokban ő el nem aprózza.

SEBESTYÉN GYULÁNAK

a 70. év ötletéből, a Nevető Rímek kíséretével.

Kedves Gyulám, akinek köldök-
zsinórját 70 év előtt
vágták el, im számodra küldök
egy pajkos, vidám verselőt,
aki tenálad éppen öt
évvel korábban létre jött.
S mert író lett veled együtt őkelme,
25-öt megérdemelne.
Mit jár mindig a maga lábán
s nem úgy, mint más a helikoni pályán:
hogy a versenybírákkal cseresnyézzon.
Csakis az ilyen fut be szerencsésen;
mink, az ügyes futók mögött,
megérdemlünk 25-öt!

— 1934 —

NEHÉZ PROBLÉMA

Meghajtott e metatézis.
Épp ily hatást tett a méz is.

SACRO EGOISMO

Szép, mikor a talján örül,
szebb, ha térkép alján törül.

HALMI BÓDOGNAK

az Írói arcképek nyomán

Ez írói arcképtárban
Sok apró folt, sok kis kár van.
S van, amiben elmerülsz,
Amit majd megkeserülsz:
Igazság több, mintsem kéne.
„Arcképeid“ ifja, véne
Rajtad bosszút áll ezért!
Izzadni fogsz érte — vért.

— 1934 —

HEGEDŰS LORÁNTHOZ

tb. tagsága ötletéből.

„Akadémiánk számár“ —
Mondták, nem mondják ma már;
„Akadémiánk bolond“ —
Számár, illet aki mond.
Te ott primhegedűs lettél:
Hát van ott ész több is egynél!
Van elég, sőt több mint kéne!
Am szag is van: szén-e, kén-e?
Ők nem érzik! Én, csak én
Tűnődöm: ha szén, ha kén,
„Stinkt auffallend“ csönd e ténye.
Vagy nem azért alszanak
Ezek a jó dalfiak,
Kórus meg karnagy? Fel-felhorkan,
Vagy — imetten — zümmög. Miért ily halkan?
Féltek, hangosabb zene
Tán visszhangot keltene?...
Kár, suttogó baritonok,
A némaság, ez a konok;
Hisz, hál' Isten, van hangotok,
S ajtót, ablakot ha tár
E kar, újul a határ.
Ma ily színben lép előnkbe
Akadémiánk jövője.

Hát még, ha reményünk beüt,
S fogod — nem a primhegedűt,
De a karmesteri pálcát!
Olyan régiókba szállsz át
Evvel a jó zenekarral,
Hova most föl sohse nyargal,
Mert örökké aluszékony,
Hangja, mint a cérna, vékony,
Édes álma, lassú vére
Morpheusnak van inyére.
Új karmester, nem Laboda
— Lába ide, lába oda —
Kéne, mindhiába! oda.
Jobbat ennél mit kívánjak
Álmos Akademiánknak?
Hortyog biz ott annyi csúf klikk,
(Most, hogy emlegetem, csuklik) —
Ébredesz már, majd fölébred,
Hogyha eljön a Te éved.
Ezt is megadhatja még
Az a kegyes Atya-Ég.

— 1934 —

HÍRVERÉS

A tyuk egy tojást letett:
„Kotkodács! Megszületett
egy művem s ah, mily remek!“ Lám,
mit tud a beszédes reklám!
A tojás alig tojódik,
alig szólal meg a jó tik,
műve máris elkapódik.
Jó munkához nem kevés
haszon a jó hírverés.

ELLENTÉT

Lelked fönnszárnyal a magasba,
eszményi szérükön körözve;
barátod csupa szélkakaska —
ez a kettő hogy' illik össze?!

A LA BABITS

Más ember megszület,
És aztán nincs szünet;

Más ember áz és fáz,
Csal, megcsalat, juház;

Csoportba gyülekez,
Tolong, tol, tülekez;

S valahol egy bozót
Árnyában meghúzó.

Az ember nem mász, nem csúsz,
Ár ellen is, ha kell, úsz;

Vergőd, virgód, vívód, kúsz
És végre — hókuszt-pókust! —

Autón Olympra felszök,
Esz, isz és mint Zeüs, pök

A népre, mely irigyked,
Amelynek marka viszked,

Mert gyomra korg: amaz, emez
Üres! Szegény nem isz, nem esz.

Más ember, hogyha jóllak,
Dühe a koplalónak.

Koplaljon ő is! A gonosz
Irigység arra megnyugosz.

— 1934 —

NYÚLBALLADA

Hull a hó, halad a szán...
Hulla? Hó, szalad! Az ám,
nyúl. Ah, oh, csal-adta szám!
Fúl a szó alatta, szán
Gyula. „Kósza latra sán-
tulj aszó alakra mán!”

Eddig mi volt? Tanácstalan.
 Kalácsa nincs, tanácsa van.
 Miért? Találgatom, ki nem találom.
 Tudós — író — művész: mi ez a három?
 Belső világunk, népünk fényei. De
 halaványulnak napról-napra,
 lecsöknek mindig apróbbakra,
 jó papjaik ah, oly kiéhezettek!
 Meglátni rajtuk: rég ehettek.
 Több fütélék, jobb kéne ide!
 Honnan, miből? Kalácstalan
 háromságunk tanácstalan,
 nincs egyebe, csak az Úr igéje.
 Nos, ebből testi életét hogy' élje?
 Mert, bárha dolgát végzi lelkiül,
 ha nincs mit enni: lelke-teste elhül.

— 1934 —

POLGÁR ÉS ZSARNOK

A polgár és a zsarnok
 „egy anyaméhben született“.
 A munka őt nem igen nemesíti,
 lelkét az ősi vad ösztön hevíti,
 csak adj kezébe kardot,
 s hajszálon függ már életed!
 Fegyvertelen mindkettő gyáva;
     de fegyverrel vitéz,
     menten gyilkolni kész,
 míg egy Napoleon lasszót nem vet nyakába,
 hogy társait pusztítsa, vágja
 s nyakukra üljön. Ez a legfőbb vágya.
 Fél, s ölni, ölni készti ez a félsz.
 Nem lehetsz tőle nyugton, amíg élsz.
 S a zsarnok és hűbérese: a polgár
 boldog lesz-e, reá tán nyugalom vár?
     A csavargó útszéli koldus
     jobbízút alszik étlen-szomjan,
     mint az a hatalomdús
 zsvivány a véren szerzett hatalomban.

— 1934 —

PUHÁNYOK

„Mit szólna ehhez a Kegyelmes?“
tűnődsz, ha egyet lépni kell;
ő véle tartasz, mint fegyelmes
bárány a vezérürével.

És kollegád, a Méltóságos —
nem nagy zseni, nem kis számár —
„küzéptalent“, de köre tágos,
jól jár az, aki véle jár.

Nagyság felé, mint sasfiók száll
az új 'nagyságos' honatya;
ilyennek úgy-e farkat csóvál
fajtád és minden más kutya?

Testörödet, a csak tekintetést se
hanyagolod el, bölcs puhány,
hisz' rokonod a lelke teste
s vakon megy a példád után, —
ha nem: kólinthatod kupán.

Le a t. c. vicéig
van egy-egy számító szavad,
hogy majd ha vetésed megérik,
s feljutsz a létrán véges-végig,
leköpd, aki alulmaradt.

— 1934 —

A CONTO

Bakáts — tizenegy őssel —
csak átizen egy csósszel
s küldet, hozat a conto
sültet sokat a Kohntól.
Ám Kohn okúl;
lám konokúl
böllenkedik
— bölcsen pedig —
tizenegy őssel,
izengetőssel:
„Juszt új hitelt?
Pusztulj! kitelt.“

DIEBALLA MÁRIÁNAK

(Székesfehérvárra)

Kedves távollévőktől
Jó szót kapni — oh, ez édes!
Lelkünk mintegy visszahőköl
A multba, s ez oly beszédes!
S olyan illatos, akár
Kikeletkor a határ
Ott a „Hosszú sétány“ mentin,
A viruló rét füventin;
Illatos virágfüzérül
Annyi szép perc visszatérül
Szívünkhöz és ezt a hideg
Novembert így szépíti meg,
Szépíti és melegíti.
De szívünket vágy hevíti,
Két karral a vágy ölel:
Fehérvári nyár, jövel!

— 1934 —

A KRISCH-SZAPORULAT

Krisch Jenőnek

Két gyermek, ha nem is iker, —
az manapság nem kis siker,
ha *makkhoz* is, anyjukhoz is hasonlók
s utóbbi minden veszélyen túláll.
Nos, ehhez költő joggal gratulál!
Csak jöjjön még további tíz is
és sohase álljon be krízis,
csupán áldás, egészség és hason jók.
Viruljanak az apró Krischek,
legyenek mind erősek, frissek
s a nagyok is. És majd irassam *én* be
valamennyit a La Fontaine-be,
hol őket jó szívvel fogadjuk,
a fiúkat megházasítjuk,
a lányokat meg férjhez adjuk
egy szebb időbe, olyaténbe,
mint volt a boldog békekor...
Megéri ezt a Krisch-bokor
e földön, — én majd fönn az égbe.

KELEMEN BÉLÁHOZ

Bélám, az évnap már közel,
Hová Te is elérkezel,
Ha tested el nem földelik:
Négy esztendő míg eltelik.
Én már jól látom Acheront;
Elöttem már dereng a pont,
Ahol vár éjek éje,
Minden perc közelebb viszen feléje;
Egy nap, s a lábam egyyet botlik,
És befogad a megszabott lik,
Ahol jelen, mult s jövő megszűnt,
Ahol szépen bebugyolálva fekszünk.
De, míg Te földön futol-lótol,
Egy kegyet kérek Apollótól:
Még legalább egynéhány nyáron
Hadd legyünk együtt Fehérváron,
S adjam le a belém szorult
Szóvicceket s dalkoszorút.
Mert van dögiben mindenikbül;
Hisz nálam rímet minden gyík szül,
Bogár, fűszál vagy banyaposz (lant
Húrjára méltatlan): ha bosszant,
Vagy felvidít, — az nálam ok, —
Pegazusomra fölkapok,
S míg tart e nemes réület,
Legalább egy kínrím szület'.
Eme szóért — à la Babits —
Ne zsörtölődj, meg ne lapíts;
Lapítok úgyis (kár tagadni!)
Az Akadémia miatt ni,
Hol szemfüles, ifjú dalják
A vénebbjét regbe sugallják:
Hogy mindje koncra les, pedig
A konc nem nő, kevesbedik!
Biz ily idők járnak ma már:
Az ifjú: bölcs, a vén: számár.

— 1934 —

TANULNI TESSÉK!

Olvasd el essaymet, Nóra,
s aztán indulj német szóra!

ÉN NEM!*

Én nem nyujtózom pénzes-zsákon,
Vagyok *dohány* hijával.
De nem cserélek e világon
— Ihajja, csuhajja! — senki fiával,
Kit kórság lel s kerül az álom.

Engem hű kísérői nappalomnak:
A nyugós gondok éjten-éjjel
Tömött zsákként ágyamra nyomnak;
De víg múzsámmal alszom én el
S ő vélem: az örökifjú a vénnel.

Míg fáradtan fejem lekókkad,
S a gondok elsírülnek szépen,
Ő súg fülembe dalbimbókat,
Kinyílnak szívem kiskertjében!
Ez minden kincsem alva s ébren.

* * *

Pénzem ha volna mint a polyva,
Nem lenne nyugtom pillanatnyi.
A gazdagnak vérét csapolja
Ezer szúnyog, kész őtet meghaladni:
Álmát dús kincse megrabolja.

Ezernyi rém bujkál körülte,
S ha egy lecsap rá, majd a mennyből
Szemlélheti: jobblétre szenderülte
Bizony nem egy örömkönnyet szül,
Gyászkönnyet kap legfőlebb — idegentül.

Gazdagnak ia-fia könnyen
Vigasztalódik: jól fest ám az új gyász-
ruha! De a szemük nem úszik könnyben
S a szívük titkon hejjehujjáz:
Ilyen szerencsét a sors meg nem újráz!

Eddig mi volt az örökös? A néma
e hang a francia beszédben;
Ma máskép van, a szó övé ma,
Övé a pénz, amely szól vajmi szépen!
Minden zsványnak ez forog eszében.

* Első feldolgozását L. Nevető Rímei, I. 77. l. (Ha volna pénzem).

Én nem nyújtózom pénzeszsákon,
Vagyok dohánynak nagy hijával;
De nem cserélek e világon
— Ihajja, csuhajja! — senki fiával,
Kit kórság lel s kerül az álom!

— 1934 —

ÚTRAVALÓ

Cenner M. tanulónak, Budapest

Ügyesség s hozzá némi ész —
Ily szerelvény, ha útra méssz,
Előre visz sok oly esetben,
Mikor az ész — magában — tehetetlen;
De ha e kettő párosul,
Az ember úgy nem károsul:
Útravalót kapott im ollyat,
Amellyel messzi gyalogolhat,
Kivált ha még hozzáveszed
(Ami oly érték, mint eszed)
A szeplőtlen becsület!
Mint útitárs a becsület ma ritka:
Egész világ egy roppant bűnkalitka,
Ebben lakunk, óh mily csehül!
Nyakunkon rác, oláh, cseh ül.
E ketrecet hogy fogjuk törni széjjel?!
Hogy' kerekedjünk mi felül?!
Nem szájjal, szalmatúz eréllyel:
Magyar becsület s munka fegyverével!
Vagy — karddal, semmi mással.
Hazudik, aki mást vall.

— 1934 —

HÍVATLAN VENDÉG

Ámor azt mondja: Na nu,
Mit keres itt egy tanu?
Harmadik jelenlevővel
Ámor nem lő, meg van — lővel.

ARISZTIDEK . . .

Arisztidek, Agenorok —
az ő gyomruk, hej! nem korog.
Ital meg étel, mit a föld ad,
övék: „Ez Budapest, ez Bagdad!”
De a munkás, a fej- avagy a kézi
mint nyakavágó kést a birka, nézi:
más milyen jól iszik, eszik, —
szegénynek, ah! ez jól esik;
hol úgy oszlik meg a falat, ni,
ott jobb az embert meghaladni.

— 1934 —

HÓMAN ÚJ TANÁCSA

E művedet, a legujabbat
Nem az ifjabb Wlassicshoz szabtad,
A kis kiterjedésűhöz;
Saját magad kiterjedése
Szabott reá mértéket és e
Kiváló mérték lenyűgöz.

Erő kell ám ide, titáni
S nagy ész a nagybeteggel bálni,
Kúrád hogy őt ne ölje meg;
Consilium kell, száz professzor,
Kés kell, műtét, meg-megújítva sokszor
S kéz kell, amely sohsem remeg!

Te rádöbbszentél végre,
Mért oly borus, hogy' jutott jégre
Írás, művészet, tudomány:
A maecenási kedv kiégve,
Alájagyujtasz s azután
Lesz, ami nincs: kultúrdohány.

— 1934 —

NYÚLTRAGÉDIA

Egy nyúl előttem, füle hosszún
megnyúl, lelőttem, hüle bosszúm.

TÚRISTÁK

Ormos Gerőnek

Asszonyt nyerő
Ormos Gerő
Most hág fel az Oromra
S vele a kis
Asszonyka is
Virágos zöld halomra.

Ott élni jó,
Ha váltig ó
Az a Felső Három-Egy;
Hát kérjük őt:
Oh, védd e nőt
S Gerőt, aki véle megy!

— 1934 —

KÜLÖNBSÉG

Szebb egy dombos szűzi tájék,
Mint egy rongyos tűzijáték;
Ott a csend mint fátyol,
Itt a csendbe gázol
Műmenydörgős béka:
Sistergő rakéta,
Tűzbúztestű zene,
Egye meg a fene!

EMBERTAN NÉMETHONBAN

Az embertanból megnyitottad
A továbbképző iskolát;
De az egész idea roskadt:
Embert szemed seholy lát,
Csak emberforma sok mulyát.
Kétlábú állat van tömérdek,
Beszélő, emberalakú,
De ahol szívet, becsületet mértek,
Nem volt jelen az a sok rossz fiú.

— Bécs, 1935 —

CHÉVALIER . . .

Verset kalapál a Dolfi:
„Lángész! Tüneményes dal-fi!“
Lángeszeről az egész
Család esküt tenni kész.
A kölyök ezt váltig hallja
És maga is szentül vallja.
Így lesz a jól induló
Gyerekből rossz nebuló;
Így lesz entellektüel,
Így öli a betű el,
Ő meg a betűt, mivel
Sajna! ír és írni fog,
S a közönség sírni fog,
Mert ily inquires genus
Olvasása — kein Genuss!
Hamis ennek szíve, szája,
Minden erce-porcikája;
Nem nagy ész, de nagy kani,
Tud a tűzzel játszani;
Szereti a drága szőrmét,
S ha megégeti a körmét,
Mint a gummikabátról a
Víz, úgy foly le a gáncs róla:
Chévalier — rémokos —
Et sans peur et sans reproche.
Ő jelen van mindenütt,
Istenhez hasonlít ebben;
De ördögnél ördögben
Buzog, leüt meg felüt;
Szentegyházban mint egy szent ül,
Óvakodjunk mink ilyentül,
Testül-lelkül, míg ki nem hül!

— 1935 —

EGY FIRKÁSRÓL

Csuda, hogy e tetű bátor?
Védi egész betűtábor.

Tollad nem vál be mintatollnak
Magad beválsz, de — tintamolynak.

MISSZEK:

MISS ARÁBIA

A bagdadi Fatime jó
S nyeri a díjat ime ő,
Költ és vad íja: ríme lő.

MISS TÖRÖKORSZÁG

Hej, vár arra dics odáiban:
Lesz mint ara — micsodában?
Allah paradicsomában.

MISS KROATIA

Társa több van e Vénusznak,
Mind S. O. S. nevén úsznak.

MISS BURGENLAND

Nem kérdés, hogy szép-e képe;
Nagy kérdés, hogy ép-e lépe.
Ily dilemmą lép elébe.

MISS MALA RUSSIA

Imádnám, ha Cseka nincs; ám
Fél a dáma: „Na, kacsints rám!”

No csak nézd e Mala Russiát:
„Haraxom, oh álámuszi, rád!”

MISS CSECSE

Akámily szép e csecse cseh,
Mondd: valódi csecs-e csecse?

MISS GÖRÖGORSZÁG

Istennőt, oh Hellasz, természet;
Kiben kedve tell, az Hermesz!

MISS FENNIA

Amily bölcs, oly szép e tündér,
Azért haza ép-eszűn tér!

MISS CSEHORSZÁG

Vajmi nagy e cseh becse,
Maga gyöngy, csecse-becse.

MISS GERMANIA

Szép virág — a párja várja,
De búsúl, habár a párja:
Szegény, csak apára árja!

MISS POLONIA

Ölelő karokat tárok
S elválaszt egy rohadt árok —
Oh, szívet maró határok!

MISS ROMÁNIA

Jogosan győz friss bája, színe, mint-je
S okosan főz kis szája: „Cine mintye!“*

* Román fenyegető szólás: „Tartsd eszedben.“

MISS SLOVAKIA

Szebb a tót lány, mint e cselák,
Ni, hogy rákacsint a melák!

MISS HOLLANDIA

Szép virág Miss Hollandia,
De lesz is, ah, ollan díja! . . .

MISS HUNGARIA

Kedves, mert a kertünk nőtte;
Ha nem nyer is, nyertünk: őt e!

MISS ESTHONIA

Ennyi báj sok vést okozhat!
Nem hinném, hogy észet fokozhat.

MISS AUSZTRIA

Kit e sok bűvszer leláncol,
Szíve Strauss-walzerre táncol.

MISS FRANCIAORSZÁG

Üdvöt nékünk Marianne, hozz:
Légy már hűtlen Ahrimanhoz*
S barátnődhez: ARIMÁHOZ,
Akit száz csunya rím átkoz!

* Az iráni népeknél: rosszidulatú istenség; innen a magyar: *ármány*.

AZ ÉLET...

Az élet jön-megy, mint a vendég,
Búcsúznak és a búcsú fáj,
Mint hogyha eltűn egy gyönyörű táj,
Ahol maradnánk szívesen még.
Oh, nem lehet! Más út nyílik,
S megyünk, megyünk el a sirig.
Valaki elkísér utólszor:
Majd őreá kerül ugyanazon sor,
S ez így foly véges-végtelen.
Sírunk-rívunk a végzeten.
De vajjon nem legjobb-e az, hogy
Végtére minden elfogy?
Kis üzletünk, boltunk bezár
S a béke vár.
Marad csak a titok, a nagy:
E világon mivégre vagy?

EGY KÖLTŐNEK

Volnál szerény, éppen olyan,
Mint sok per-vers gézengúz,
(Oh, ezt nem mondom komolyan,
Csak elragadt a versfolyam)
Akit az ág régen húz,
Várna fönna a Parnasszus,
Ma egyébként — Sobonn dus).

Szegény volnál és kevésbé
Hangsúlyoznád jómagad:
(Ezen ki-ki fennakad!)
Érdemeid versbe vésné
A vak-irígy nótahad.
Így — majd meglásd — kitagad.
Húzd be hát jól a nyakad!

— 1934 —

NAGY EMBER NAGYOT SZÓL

Ritka ember Karafiáth
mert annak a kara kiátt.

Hetvenhat — e dátum miatt
fölkeresett nem egy irat,
közöttük a tied.

Szomorú dátum ez pedig:
A csataló öregbedik,
aláfelé siet.

Leterítnek, kolbásszá gyúrnak,
s egy-egy finnyás fiatalúrnak
meglesz rólunk a véleménye:
„Mily rágós, mily kemény e
Vacak!“ így szól a kis számár.

Nem rughat vissza már
szilaj csaták vihar-edzette ménje.

— 1935 —

ÚJ ÉRA

Legitimista sóhaj

Oh mily boldogtalan éra!
Nincs egy felsőbb gavalléra.
Nyelv, kinyujtott, vár megannyi
S nincs mód, méltó s . . . . t nyalni;
Csupa kispolgári podex, —
Nem üríthet ily kancsót ex,
Magasb élvezetre vágyva
Ófelsége hű jobbágya.
Mi lesz velünk, felség, Ottó?
Nyelvünk már-már elkopott. Oh,
Jőjj már, hõn vár e hon népe,
S kergesd Gömböst a fenébe!

— 1935 —

KÁVÉHÁZI KERESKEDELEM

Ez nem az öreg Löw-e?
Meg vagyok „direkt“ löve.

NAPKELETI KALAND

Napkeleti népünk fája
Ott fönnt Északon —
Napkelet mit fumigálja
Mint előkelő rokon,
A züllött családtagot,
Aki ránézve halott?!
Lám egész világ csodálja
Fenn a Kaleva-lakot,
Csak a napkelet nem állja
Úgye, azt a finn-szagot?
Finn rokontól fintorítja
Orrát a magyar, a szittyá,
S ez a fintor, ez a bűz
Minden nem-rokont elűz;
S fenn a hideg havas Északon
Búsan néz le ránk a hű rokon:
„Ilyen testvér,
Bizony, szert ér!”

— 1935 —

KOSZTOLÁNYI DEZSŐNEK

a Kalevalához

Műfordítók fejedelme,
Költők nagyja, fenkölt elme,
Az a menydörgésben zúgó,
Fő-főisten, öreg Ukkó,
Téged hitt el, hogy e drága
Kincset letedd zsámolyára.
„Tőlem semmisem telik ki,
Egymagamtól éppen semmi,
Ha nincs Alkotóm kegyelme,
Igaz Isten engedelme.”
Így Elébe aki járul:
Oltárának főpapjául
Téged fogad örömet
Mint méltót, jelest, nemest.
Oh, e tisztet, — jól bevált
Méltóságod — váltig álld,
S amaz Ukko érte áld.

— 1935 —

GOMBOCZ ZOLTÁN

Asztalánál nyolcvan gyerek,
Elméjében nyalka sereg, —
Fürge szellemkatonák . . .
Szelíd harcok nagy tudósa
Vitte őket árkon-bokron át
S vitték ezek őt magát :
Költészet kevés, sok próza, —
Sok tövis, kevéske rózsa.
Vezérelt egy tartományt,
Nem volt senkinek adósa,
Neki mink, mind egyaránt.
Nem hajlongott jobbra, balra,
Sohse vágyott diadalra,
Ügyelt a sok fiatalra, —
Ki tanul, ki — félretanul.
Érte dísz és érte gáncs:
Az méltán, ez méltatlanul:
Díszkertben is nő bogáncs.
Aranybányája ölében
Kincsek halma gyűlt föl szépen,
Maga hozta legfürgébben
Napvilágra s élénk rakta:
Híja, foltja, piszka nincs.
Elsüllyedt a mesés akna,
De mienk a ritka kincs.

— 1935 május —

MÁSRÓL BESZÉL BODÓNÉ SAT.

— *Történet a török világból* —

Bodóné semleges; sem sörítalt,
sem pálinkát még sohasem nyakalt;
borért rajong érző kebele,
s a vendéglőben van hitele.

A számla nő, s Bodóné csak iván,
kocsmáros úr fizetséget kíván.
— „Szomszéd uram, jól értse meg a szómat:
ha rám adót vet a magas Diván,
természetben rovom le az adómat!“

HÓMAN BÁLINTNAK

a Kalevala ünnepére

A magyar Kalevalán,
E lélekből lelkedzetten
Dúsan dolgoztunk mi ketten,
Nem pongyolán!

Remekművet hoztunk létre
Sok-sok évre: hetvenhétre,
Annál többre is talán.

Hű munkánkat közbe-közbe
Ukko szépen megöntözte,
Mind kalász lett, nem csalán!
Míg magyarul szól a lant,
Ez a könyv meg nem haland.

SZABÓ LŐRINCNEK

Kalevala-kíséretül

Ez nem bármely alávaló
Iparlovag alá való;
Táltos ez, a legjavából
S téged választ lovagjaul,
Te megülöd peckesen —
Soha le ne vethessen!

HAZAÁRULÓ CSÓKOK

Szeretni a más feleségét,
Jelenti a családi béke végét,
A hit ellen az ördög nyereségét.

Így meginog a pillér, amelyik tart,
Bedül a ház, gyom veri föl az udvart
S galád szomszéd rak a fejünkre új vart.

— 1935 —

Egy hölgy, ha közismert kokott,
 (Mert kokni rendesen szokott),
 Kopott ruhát fel sohsem ölt:
 Van mindig, aki rája költ.
 Egy bekerítő mozdulat, —
 S costumeöt kap (kost ihm!) ujat.
 De oly hölgy, aki nem kokik, —
 A köntöse ha elkopik,
 Nem úgy tesz, mint ama cemende;
 Hanem megy a szabóhoz: „Nemde,
 E szövet, réges-régi bár,
 Még jó. Csak fordítóra vár.
 Fordítsa hát, sőt fesse meg:
 Műfordítás legyen, remek,
 Hogy aki látja, minden asszony
 És versenytárs-cég pukkadozzon!
 Így új lesz, nemde, ami ó?“
 Nos, fiat applicatio:
 Jer, Molière, jer egész gardroboddal,
 A színtelennel, megkopottal!
 Fiatalító művelet
 Foglalkozik most hűn veled;
 Kifordított-befordított
 Szöveted színt kap s illatot;
 Új szépséged kívánni valót nem hagy:
 Még azt hiszik majd, hímnemű kokott vagy.
 Ruhatárad megújítjuk merőben,
 Ragyogni fogsz vidám verőben,
 S gyöngyalakod, az örök-isteni
 Szebben fog, mint valaha, festeni!

— 1935 május 25 —

MARI ÉS KARI A KALAPPAL

„Rút-széles a karimája!
 Vidd vissza, vak a rimája!“
 — Vaksi vagy, te! — Kari mája
 Nem forr fel, bár Marikája
 Nagy sárkány. De Karim állja:
 Csendes, mint a kar imája.

UTÁNZÓK

A papagáj is tud kotyogni
Egy-egy szót, egy-egy áriát.
De nem kell-e fülünk befogni,
Ha recsegős hangján kiált ?

Kontár, midőn mestert utánoz:
Harkály, fakérget ácsoló,
Sohsem jut a fa belső alkatához,
Marad külszínt kopácsoló.

Bikfic, aki egy Kosztolányit
Majmol, keresve bogarat,
Ilyenre nem lel a silány itt,
De maga bogaras marad.

Fülemüle füttyét a szajkó
Másolni megpróbálja bár,
Felel a rengeteg, a zajgó:
„Elhallgass, jómadár!”

— 1935 —

SZAMÁR VALÉK

— *Válaszul egy akadémiai meghívóra* —

Szamár valék, hogy elfogadtam
Az Akadémia diszét;
Most rám, oh, hány fog kaffog ottan,
Rühellik főztöm föld-izét, . . .
(Ríngyáram dzsem-nek küldi szét).

Szamár valék, hogy nem futottam
A Ku-Klux-Klan kanklikk után;
Most itt vagyok: oda jutottam,
Mint aki megy bogár után
S nem Császár vagy Pekár után.

Szamár volnék, ha ily bukottan
Elfalatáznék most velök;
Ők lenn, én fönn: helyem a Sorbonne,
Fejükre innen búzölök:
Búzömmel (gyilkos búz!) ölök.

ÉSZ

Ész a minden javak orma
e bolettás rongy világban.
De az ész nem mind egyforma:
kinél sok, kinél hiány van.
Kinél sok van, uralomra
jogcime nem akárhány van?
S annak orrába jut torma,
ki leledzik észhiányban.
És az észnek jó nagy gyomra
van, nem élhet az silányan,
mert különben dül halomra
mind, aki csak ész hiján van.
Ész a titkos éléskamra,
míg tele van, jó világ van!
De csak, hogyha nyomrul nyomra
őrzi becsület, mokányan.

A HÍZÓ DISZNÓ

Minél gyorsabban hízol, oh göbe,
annál előbb levágnak;
dús szalonnádba meg a többibe
öröme tellik a velágnak.
Míg élsz, mi érdemed van, nagy szodé?
Egy érdemed lesz: a haláloedé!

RÉMRÍMEK:

A GYERMEKSZOBÁBÓL

Hallga, ott benn ki ri? — Piri.
Mi baja van? — Csiribiri!

SZÁNTÓ-VETŐ IDILL

Nem örülök én ek/ének,
Csak a rózsám ének/ének.

SEBEK

Sok sebet csúf tere-fere
s Trianon fegy/vere/vere.

RECEPT

A doktor csak íra, íra —
füttyölök az iraira!

BETÖRŐ KOPOGTAT

Kopogtatnak. | „Ki a? | Mi a?“ |
— Uraságod | ia | -fia! |

LESEN

E leánykák elők/elők,
Egy már ennek előtt/e lőtt,
Ő még visszatér e/térre:
Várjunk visszatére/tére.

FÖLFEDEZÉS

Szól a vegyész: „Elem, elem!
Ezt azonnal elem/elem.“

KÖTELESSÉG

Szól az asszony: „Dani, Dani!
Mikor jössz már tanítani?“

ÜZLET

Általadom e két ekét,
adj cserébe te két tekét.

OLCSÓ HÚSNAK . . .

Olcsó húsnak híg a leve,
híg levesnek lötty a neve;
nem-szeretem-látogatót
ilyen lével tol ki a tót.

És van még egy ily fogása,
úgy hívják: kitoló kása.
Kitetszik: a tót atyafi
jó magyar és nem gatyafi.

KUTYA, ASSZONY ÉS EMBER

Van itt egy nagy kutya: Elli.
Ő nagysága szégyenelli,
hogy nevére hallgat egy eb.
Hej, pedig csak Isten tudja,
hármunk közül ki a nagyobb kutya,
ebnél melyikünk az ebebb?

Van egy kutya, neve Péter,
gazdája egy ifjú héber;
kutyálkodik mind a kettő.
Péter minden szuka után,
ez meg minden szoknya után:
példa, megvetendő!

Van egy kutya, neve Klári,
a gazdája ordinári:
leszapulja mind a nőket;
rossz nyelvével senkise bír,
szárnyán hordja messzi a hír —
kutyába se veszik őtet!

Van egy kutya, neve Arturo,
a gazdája *disznó*: Saar-Thuró,
annyit túr a sárban ő kigyelme,
ankétet tart felőle a Pletyka-
központ és egyhangulag kimondja:
„Inkább *disznó* jelzót érdemelne.“

SÉTÁK A VÍG MÚZSA KERTJÉBEN

Introduzione. Largo elegico all' ongarese

I.

Mért oly borús ez a magyar világ,
mint siralomház, ahol egy sereg
nagy bűnös ül s nagy bűnén kesereg?
Mert egy bűnben fogant areopág
halálraszánt? Hisz élünk, emberek!
Amelyre felkötöttek volt: az ág
nem leszakadt? S bár égeti nyakunkat,
még késő búval öljük-e magunkat?
Föl a fejet, föl a szívet! A sír
csak közelebb jön, az ember ha sír.
Nem jobb-e, végzetünk pribékén,
aki a díját most besepri békén,
úgy állni bosszút majd a végén,
hogy a rólunk leszakadt kötelet
az ő nyakába vetjük? Ez lehet.
De a kockázat olykor: katasztrófa,
s akasztatónak is jut akasztófa.
„Vásárhoz, nemde, kettő kell“ és mi biztos itt?
Csak egy: erről az Első Magyar sem biztosít!
S ha még e példaszónál nyomósabb szót akarnál,
kérek, tudakozódjál a *legelső magyarnd!*
Mást ő se fogna mondani:
Forgó szerencse dolga, ni.
S a *legelső csehet* ha kérjed:
biz evvel ő is egyetérthet;
hisz közeletből nem ugat
egy-egy kuvasz? És szavukat
nem variálják baglyok és barik,
hogy: „Masaryk, hej, Masaryk!“
Mi lesz holnap? bizonytalan biz'a.
S a *legelső román*, noha Tamásul,
ezt szívszorongva veszi tudomásul;
lehet is ám szorongnia,
mert ott van Besszarábia!
Tud-e vajjon magyarul? Oh nem!
Számára e név mégis ómen:
nagy szomszédjának bős ebe
mind azt ugatja: „Be, be, be!“
Nincs jelesebb folyadék a türöm-
olajnál! Élünk; ez nekünk öröm,
ellenségünknek bú, — örvendene,
ha bennünket megenne a fene.

Rossz gyerek a magyar, úgymond a pitiáner.
Miként felel a sváb ilyenre? „Selber áner!”
Egy nevezőre hozván így a sváb
bennünket, mért civakodjunk tovább?!
Úgy járhatunk mint ama két oroszlán:
egymást merőn szétmarcangolván,
maradna mindkettőnknek pusztá farka,
s azt megenné a kutya, kutya tarka:
ily falatot akármi szomszéd
kuvasz bendője könnyű szerrel nyom szét.
Mért hát a meg nem szűnő könnypatak?
Örülni kell, hogy hadd pukkadjanak
irigyeink a szűk határokon túl,
ahol a „béke” magas hófokon dúl.
Nem búcsúzunk el a sok hú rokontul!
A magyar sors: a vasverő, a vak,
hiszem: az őserőt megedzi csak,
acéllá lesz, hogy vígan és kevélyen
a szögön lógjon, vagy vágjon, metéljen.
Az is jöhet: a nagybeteg Európa
meggyógyul majd, s egy hősi erőpróba
nem dönthet többé nemzetek között.
Főlkél a nap, a fénybe öltözött
s fog sütni szépre, jóra és nemesre,
nem háborúra, hanem béke-meccsre.
Ily hangulat zsong bennem. Hasztalan.
Hol az öröm? A kép vigasztalan.
El innen, el! Kapaszkodjunk felebb,
mielőtt még az áradat belep:
az áradat, mely nem termékenyít,
csak öl, megöli a gazdák reményeit,
hogy lesz itt valaha még jó magyar kedv.
Mi van helyette ma? Sok könny, pazar nedv!
S ha, mint most, víz önt el völgyet-mezőt:
domb vagy halom a mentőpont, hol
az ember önbiztonságára gondol.
Költészetem a vizenyőre nőtt
hoporc, mely árnyat kölcsönöz a lombtól
s üdíti a rajta megpihenőt,
hogy vígan nézze a nagy vizenyőt.
Nem Császár-morzsát találom elejbe,
amelyben víz van, íz nincs; nem biz én,
nem vágom vaskos tudománnyal fejbe,
mint Ő, hanem fűrösztöm vajba-tejbe,
megnyalja ujját étkeim ízén,
mert konyhám fűszere: szatíra,
de — sine studio et ira.

S ha becsöppensz hozzám „egy szóra“,
lesz abból, mint Gyulainál, egy óra.
Múzsám a kis hoporcs számára termett
virág, s én ápolom e kertet,
mely a vízárt megsínylő, dermedt
menekülők nyájas vigasztalója.
Éhségtől őket itt víg asztal óvja,
petyhüdt nevetőizmaik
élednek harsány kacajig.

De megfogytak az ily vidám szigetkék!
A víg múzsának berkeit kikezdték
a zord idők. Gazdátlanul maradt
ligetjünkben sétálni nem divat.
Amerre az ember szeme tekint,
nem látni mást, csak trianoni kint.
Költőink írnak, írnak és ömölnek
a magyar szív csurgatta könnyek.
E könnyözönt naponkint szaporítják
kesergő lantosok, busongó szittyák,
s ezer másféle fájdalmat rí el
ezer álköltő. Ezekről futok,
csupa önzésből. Ez az ok rút ok:
jellemfolt. mit könnyen bír ki-ki el,
hát még én: Kalevala Tariel!
Mindegy, inkább maradjak önző,
saját fülkémbe magam bebörtönző,
mint járjam e sivár területet,
hol az ember nem vár területet,
ahol megöl a locs-pocs unalom,
fülembé zúg tenger vízimalom
s míg kattog-pattog, árja egyre gyűl,
s a magyar jókedv így hűl, egyre hűl.
Csehül vagyunk, bizony, csehül.
Bús magyarom, ha bánt e híg elem,
hagyd ott, jöjj hozzám és légy víg velem.

II.

Scherzo cacofonico

A víg múzsa hogy tőlünk elköszönt,
az hozta ránk e rusnya vizözönt,
mely elborítja mint penész a pompost
földünket, a kevésbbé dombost,
a múzsa minden birtokát,
vágatva tüskön-bokron át.

Egy-egy Noé, mint jómagam,
 már kinn a vízből, boldogan,
 ül dombján és szolgálja itt
 a víg múzsának szent oltárait.
 Ez a mi parkunk virul ám erősen,
 fürödve dalban, illatban, verőben.
 És látok egy-egy eldugott,
 a mienkhez hasonlatos zugot,
 ahonnan már, ha sírva is, az új
 magyar életnek vidám szele fúj.
 És itt van Móra! Milyen ember ez:
 az Avarosból is gyöngyöt szerez.
 Csontokból szappant főz más, ő pedig
 embert, aki megelevenedik
 s ura volt az Alföldnek vagy zsványa,
 úgy táncol, amint ő kívánja.
 Szeretem e bűvészmestert, aki
 médiumát a földből ássa ki,
 megépíti s munkára fogja:
 tanítanak nem egy hasznos dologra,
 s egy szálig bírván jó Ferencünk lelkét,
 vidáman adják s mondják föl a leckét.
 Amihez nyúl táltoskezével ő,
 a nyers anyag műtárggyá lép elő,
 zománcos szép magyarságnak tűzében.
 Ki érti meg: mily kincs nekünk ez éppen?
 Fejét csóválja nem egy Móra-szóra
 nem egy magyar. O tempora, o Móra!
 Viszont van, aki még nemrég a víg
 muzsának élt s ma hűvössé avik;
 mert vén a véna s vén a gazda,
 virágoskertjét hanyagul apasztja,
 s ciprust ültetve virágok helyett,
 most szöggre régi jó magát akasztja.
 Hej, mikor még más magot ültetett
 s édes gyönyör-rózsákat szült e tett
 és lelkünkéről minden vasárnap
 lemosta egy heti porát a nyárnak!
 S az is szerette a jupiteri zuhanyt,
 akit eláztatott a bűvös-szavu lant,
 mert mind zuhany, mind villany tört biz abbul
 legüdítőbben és a legvígabbul.
 — Varázslat volt, szóló szóló, somolygó
 barack — utána köd, gomolygó*.

* Kozma Andor, a Koboz-krónikák s annyi más izig-vérig magyar vers költője.

Mindaz, mit tőle a sors megtagad,
minálunk még ép, sőt duzzad-dagad
a víg múzsának kedvelt ligetén,
virág, dal, fény és derű szigetén.

III.

Finale. Presto lombastico e gastronomico

Azonban van nem egy gödényszerű
lény, kit nem vonz virág, dal, fény, derű,
aki boldog, ha bőrig nedvesül bő
pocsolyában. Ily jámbor hullő
nyeli a vizet, mint a spongya. —
„Nincs annál jobb itall!” — aszongya.
„Virág mit ér, mit ér a dal nekem?
Vizet kíván, vízért él-hal szívem.”
Rendeltetése van, elismerem, az árnak,
kigyó-békának, gémmadárnak:
a természet nagy háztartása mint
csodafestő művész, úgy rak fel színre-színt,
s akármely szögből nézed az egészet,
mindig csak hódolatra késztet.
Gólyák és szárcsák s egyéb szárnyasok
szemében a víz úgy szép ám, ha sok,
mindent eláraszt és a vízi állat
a zavarosban úszkerálhat.
Gödénynek is kell lenni, annyi szent,
ki a vízárt, bármely töméntelent,
megúszva, ott ebédel, uzsonázik
s annak rokonlelkű lakóival komázik.
Mert hát viszonylagos minden a nap alatt:
kinek gyász, kinek élv a nedves talpalat;
vizaradáستól emberfia fél,
de kigyó, béka éppen abbul él.
Hanem az én vidám kis szigetem
nemcsak halat, minden jót megterem:
tüzes italt az utazónak,
s zenéjét bűvös fülemüle-szónak;
úgy csattog itt rigó s fülemile:
megreped tőle a Smüle füle,
hú Eckermannomé, aki múzsám szavának
örül, mint János a tökéletes kaszának.
És hozzá éhet csillapítani más
jót is kínálok bőven: paprikás-
csirkét, meg papramorgót, mennyeit.

Sajnálom mélyen azt az együgyű
pedánst, kinek shocking az ily tütü.
És kérdem: örömet ki ne pihenne itt,
ahol a szellem úr s nem a fanyar bötű?
Mint oázist a Szahara homok-
birodalmában a beduinok,
úgy áldja ezt a rejtekszigetet
az, akit jószerencse ide tett.
Mert az kell hozzá; nem hivatog ám:
„Tessék belépni, Monsieur vagy Madame!“
Nem fujjuk ott, ahol nem éget,
de cenzurázzuk a vendéget.
Cenzúra nélkül nincs ma semmise,
talán csak egy: a szent mise;
az is ugyan mért oly kelendő?
Mert ingyen adja le a tisztelendő;
így legalább álmodhatik az ágrul-
szakadt hívő egy boldog másvilágrul,
hiszen, mire szép álmát kialussza,
e földön még az ág is húzza.
S mint kakas a szemétdombján, magunk
tanyáján mink is úgy vadásztatunk:
vadásztatunk, de ember ám a vad,
s ez a zsákmány sem egyformán szabad;
megnézzük a vadat: növendék,
vagy már anyányi, kész lövendék?
S akkor lövünk. S az már telitalálat,
méltó, díszíteni a tálát,
vagyis: az asztalt. Hisz megenni
nem esszük meg; pedig de mennyi
ennivaló akadna közte!
Csak azt mondjuk: Oh kedves vendég jössztek!
És összeségünk, hogy: Vigyázat!
Nem olyan-e, aki a házat
veszélybe dönti, gyujtogat, oroz,
nem epigon, hanem epigonosz!?
De jó embert eme jókedvű térre,
jó szívvel hív el annak jó tündére,
aki által virul e deli vállalat
s jut a vendégnek — teli tálalat.

A BÚNBAK

Mind, mind a hékásra mennek
És így mindent másra kennek.

A SPORTOLÓ KISPAP

E kész pap bele jól áll:
egész nap kele-bólál.

A SPORTBARÁT PLÉBÁNOS

Iszik, de csakis bort: saját-
termésűt a nagy sportbarát.

SZÉKELYESEN

Most nekünk jut szájra lakat;
hírlik: majd olájra szakad.

A „GERLICE“-SZÁLLÓ

E szerelmes párok lakta
Ház jelszava: Clara pacta.

NAGYZÁS

Nincsen néki szene, fája;
de van néki fene szája.

KÉNYELEM

Hozd be a zöld karos-széket
s vidd ki ezt a szoros kéket!

HÁREMSZEMLE

Szemlét tart a török szultán:
nem engednek a szörök túl tán?

VESZPRÉMIESEN

„Bis dat, quis cito dat!“
Cicero, e szódat
í-ző magyar vidék
ajkán így ejtenék:

Bis dat, quis non bíztat,
sed — ami nincs — pízt ad.

S ha nagyon is jól laksz,
Mi segít? Citolax.
Probatum est nállam;
hát mé' ne ajállam?

ANTIQUA

Klastromban

„Ez itten a flastrom-kassza;
ez pedig a klastrom falanxa.“

FINN-UGORSÁG

Wettenhovi-Aspa tükre
fényt vet finn-ugor nemünkre :
mi az ősi Egyiptom utóda,
parvenú az egész Európa.
De mit ér a kutyabőr,
ha kutyába sem veszi a börtönőr?

AZ ÉRDEM JUTALMA

Ő nagysága mandátumot vállal.
Mivel? Sexuálpolitikával;
kap majd — meg is tesz mindent e végett —
bárca nélküli miniszterséget
s átvesz mint hű munkássága díját
egy nyaralót: Kurvillának híják.

EGY MÉREGZSÁKHOZ

Harag? Csúf csipesz a! No, rázd
le magadról s ne szaporázd.

GERINCESEK

A gerinces kivesző faj,
szíve van, de szíve kőfaj.

HOLT VAGY ÉLŐ?

Halott, avagy él a medve?
Él, de meg van élemedve.

NÉMET DIÁKMULATSÁG

Fogynak a szalamandérek:
Szomjas a sok kalandféreg.

BOLSI — BALSÍ . . .

Bolsi fordul, bolsi kerül, —
Minden dolgán balsiker ül.

ÚJ APÁTÚR

Új apát, a Kunó apátja!
Dehogy. Régi. Unokabátyja.
Rajta, amit ún: ó kabátja.

CSECS—KECS

Csecses hajadon oláhnak
Kecses haját ondoláhnak.

RÉGIEK ÉS ÚJAK

Egy ifjú a boldogságot kereste
utcán, szalonban, reggel, este;
a negyedik emeleten lakott
és megtalálta ott, csak ott,
még magosabban: egy manzardszobában,
manzardszoba tündérkisasszonyában.
„Az egyik is, a másik is — kerés;
az erő együtt — kétszeres.
Ha összetesszük így, amink van,
megélünk bárha szűkösen, de vígan.
A többiről egy vizit használ,
az anyakönyvesnél s a papnál . . .“
Most földszint laknak — párosan,
két kis szobában — hároman;
de azért könyjük nem pereg,
nyilvánvaló dolog:
nem „célszerű“ fiatalok,
amolyan régi módi emberek.
Fölöttük az első emeleten
egy ifjú hölgy sír nagykeservesen:
most válik az urától,
de nem a fényes hat szobától,
bársony, selyem, gobelin garnitúrától,
hisz nélkülok holt-eleven.
De mit a könnyek árja!
Új nap ragyog föl keleten:
új élte-párja.
Ezek, nyilvánvaló dolog:
„célszerű“ új fiatalok.

A PULI MINT CSŐSZ

Ha lakott a kulipintyó,
Csőszéül egy puli, kint, jó!

FRANCIÁSAN

Marianne nagy dáma és
Pénze is van nem kevés;
Azon hízik télen-nyáron,
Gavallérja kettő, három.

A LÉLEK

Nem ízes étek a hal álla,
ki eszi meg azt örömet?
Ditto: embernek a halála —
az örök est nem öröm-est!
Éhenhaló *azt* mégis megeszi
s *emezt* is beveszi.
Dögtestből a lélek kiröppen,
mert nem szeret tanyázni dögben.

De nem mint gondoljuk, nem ám! Előre
megsejti, hogy reá mi vár,
s a testbe, hogyha nem kap új erőre,
a lélek már csak *hálni jár*;
idétlen nagy veszedelem
jöttére elszáll hirtelen,
mint összedülő ház lakója
menekül, a saját épségit óvja.

SZÍNEK

A *vörös* rikit, de rut a
fekete, mert csak színguta.

Szidd Vörösnét, hogyha *vörös*,
szidd a kancsót, hogyha *sörös*.

A lány könnyen irul-pirul,
pirost ken föl zsírúl: írúl.

Kéket nyiló szem gyönyörű;
de a *kék* foltnak ki örű?

Sárga csikót, ha kisbéri,
sárga irígység kíséri.

Lát sugarat, *ibolyán túl*
Shaw, ha Moszkvába kirándul.

„*Violaszín* pecsét alatt“
kuncsorog ma sok gondolat...

RÉMRÍM A W. C.-BEN

Zárva kis kabinja. Kínja:
mi a zárnak csínja-binja?!

EGY RUHATÁROSHOZ

Jegyekkel bemegy nő s fi
S mint jegyespár nem egy jó ki.

HÚSÉG A METIERHEZ

Nyugtalan a Médi éje:
Tudva van a métier-je.

HANYATLUNK

Más kézen a bot s a nyakló?
Hát az állapot hanyatló!

BANYÁK BESZÉLNEK

„Titkon boldog ara. S délceg!“
— Mit gondol?! Bogaras, félszeg!

KI KORÁN KEL...

Mire való úgy megijedned?
Elkésel? azért kell sietned?
Kezdd korábban valamivel;
csöpp idő-plusz csodát mivel:
s elesik a
sietésnek jeles oka.
Ki korán kel, aranyat lel!

BATYUBÁL

Ma rakodnak ki a bálba
S marakodnak kiabálva.

MŰFORDÍTÁSOK.

FRANCIÁBÓL

BOOZ ÁLMA

— Victor Hugo —

Booz nyugovóra tért. Napszállatig szünetlen
A színben guzslódott s el is elbágyadott.
Magának, a rendes helyen, megágyazott
S aludt Booz. Véle a gabnás zsákok, tömötten.

Sok búza- s árpaföld a birtoka ez aggnak.
Ő, bár dúsgazdag, az igazságért hevül;
Malomvizébe szenny sohasem elegyül,
S kohója tűziben sátánok sohse laknak.

Szakálla színezüst, mint csermely áprilisban,
Kévéje sohse volt fösvény, gyűlöletes.
Ha látott egy szegényt, hogy a tarlón keres,
Szólt: „Hulljon a kalász! Elejbe, szorgosabban!”

E férfiút soha sem vitte lába rézsút,
Szűz becsület s fehér gyolcs: visel ily mezet;
Ott jár, hol a szegény pór verejtékezett,
Magterhes zsákjai megannyi tele nép-kút.

Booz úr nagy gazda és hű rokon névre tett szert;
A pénznek óvatos, de nagylelkű ura;
Nők inkább néznek rá, mint bármely ifjura:
Szépség díszíti ezt, nagyság az öreg embert.

Az agg, midőn elér a forrásnak fejéig,
Örök nap süt reá, nem változó napok;
Ifjak szemeiben, jól látni: láng lobog,
Az agg szemeiből világosság fejezlik.

Hát Booz, övéi közt, aludt az éjszakában,
Mellette, romokúl tetsző malomkövek.
Sötét csoportban az aratók fekszenek —
Mind régi dolog ez, így esett hajdanában.

Izráel törzsit egy bíró vezette, főntről;
A föld, melyen a nép sátrastul kóborog
S izgul: szeme előtt óriás lábnyomok —
Még lágy volt, süppedős az égi vízőöntől.

*

Jákób amint aludt s amint Judit aludt,
Booz a lugas alatt szunnyadt, szeme lecsukva;
Hát ime, csak kinyíl a mennyország kapúja
S egy álom szállja meg az alvó férfiút.

S ez álom ilyen volt: Egy tölgyet láta Booz ott,
Testéből nőtt ki és a kék eget veré;
Egy faj, mint hosszú lánc, tört rajta felfelé;
Lenn egy király dalolt, fenn egy isten halódott.

És Booz így rebegett ő lelkének szavával:
„Miként eshetne már énrajtam ily csoda?
Nyolcvant is meghalad esztendeim sora,
Fiam nincs és vagyok feleségnek híjával.

Hisz' lám, a régi társ, aki volt, elhagyott;
Oh Uram, ágyamat tiéddel fölcserélte.
Még össze-vissza van fonódva kettőnk élte:
Ő félig él, magam már félig holt vagyok.

Éntőlem kelne faj! Hogy s mint? Nem képzelem.
Fiaim legyenek? Oh, álom tünde habja!
Az ifjú reggele megannyi győzelem:
Éjéből diadalmenetben kél ki napja.

De az agg fő remeg, mint rezgőnyárfa gallya . . .
Özvegy s magam vagyok: a sor rajtam vagyon.
Oh, Uram, lelkem már a sír gödrébe von,
Mint szomjazó ökör fejét a vízre hajtja.“

Igyen beszéle Booz, révülten, elragadtan,
Istenre függesztvén búválmos szemeit.
Cédrus nem sejtí, hogy tövében rózsa nyít,
Nem sejtí ő sem a nőt, aki nála ott van.

*

Alvása közben Ruth, egy moabita nő,
Booz lábai előtt, tárt mellel, ott feküdt.
Remélt, ki tudja, mily ösméretlen derűt,
Fényt, mely nagyhirtelen az ébredésre jő.

Booz úr nem tudta, hogy néember van oldalán,
És Ruth nem tudta: mit rendelt felőle Isten.
Az aszfodélberek balzsamot áraszt, míglen
Az éji pára lent úszik a Galgalán.

Fenséges, ünnepi, nászéji volt az árny, ott
Nyilván angyalsereg röppent el — zajtalan,
Mert föltűnt, míg az éj tartott, nem egy olyan
Kékség, amely csakis hogy szárny lehet, úgy bámlott.

Lehellete, amíg ott alszik vala, Booznak
Moh-lepte kis erek süket zajába vész.
Oly hó ez, mikor a Természet csupa méz
S a halmok tetején violák illatoznak.

Ruth eszmélt, Booz aludt, a páston éj borongván.
Meg-megcsendült a nyáj kolompja itt s amott;
A menyből végtelen nagy jószág áradott:
Csönd percei, midőn megy inni az oroszlán.

Pihent Úr-vár, pihent Jerimadet s a távol
Tündöklő csillagkert s a mély, zord égi bolt.
Fenn nyugaton az árnyvirágok közt a Hold,
A finom, tiszta járt. S Ruth azt kérde magától,
Fektében (s alighogy megrezdült szeme-szőre):
„Mely isten vagy henye arató volt talán,
Aki földobta hév öröknyár évadán
E szép arany sarlót a csillagos mezőre?“

OLASZBÓL

HALÁL ÉS ÉLET

Mario Rapisardi

I.

Át a sötétség szötte leplen,
Mely sőrűn a világra fekszik,
A Halál, ez a legyőzhetetlen
Árny, az idők trónjára igyekszik.

Szárnyainak fagyos szelétül
Borzong lelke a mindenségnek,
Inog az életfáklya, setétül
Fényköre fenn az istenségnek.

Hogy fut előtte sok remegő hát,
Hogy hull sok szív, melyre babér int!
Hol kaszálva repül: a mezőn át
Hóvirágot a Feledés hint.

Csendben támad elő, és gátul
Ránehezvedve vidám, nagy egünkre,
Iszonyúvá nő, árnyékátul
Elborul a nap égő tükre.

II.

De mint felleg övezte kőszál,
Mely mogorván mered az égnek, —
A rózsás hajnal ha előszáll,
Szélei tűzben, aranyban égnek:

Úgy az ünnepi árnyékon túl,
Egy szerelmi sugár ha várja,
Lopva, kitartón meg-megindul
Mindszünetlen az Élet árja.

És nem ismer végzetet, Istent,
Nincsen előtte hely, idő, cél,
Viruló feledésnek örvend
S a feledésben örök jelent él.

És míg benne minden esendő,
A nagy Egész is könyre leválván,
A zavaros óceán felett ő
Felragyog, állván, mint szivárvány.

III.

Oh te gyöngéd, zöld mosolyoddal,
Ahogy a partmeredélyre küldöd,
Oh örömjaj, mely a hegyoldal
Szapora fészkeket betöltöd;

Oh lélek, te leány, aki üdvér'
Múlandóság istenihez szállsz,
S hamvveder és bölcső közt tündér
Álmok szép szövédékin munkálsz;

Oh emberi gondolat, eszme,
Ismeretlen célokat űző,
S kígyóktól, tövisektől övezve,
Mégis mind a magasba tűző:

Halál s Élet a vészes ponton
Rátok néz, kar a karba fogva,
S míg lehajtja fejét a zordon
Mélységekre: „Titok!” susogja.

FINNBŐL

NÉPDALOK

1. Szólal a kincsem . . .

Szólal a kincsem, messzire szólal,
Jajgat a szajmai partszélien;
Csónak a parton egy sincsen,
Nem evezhet által az én kincsem.

Unalom az életem, napjaim hosszúk,
Megvan a baja minden órámnak.
Jaj mire véljem, mit várjak,
Hogy híre sincsen a rózsámnak?!

A remény öröme s az a kor, a boldog,
Percre ha bánatom oszlatja.
Szívem a tó jege, tó fagyja —
Lesz-e, aki végre fölolvasztja?

Ég sasa röppent keresztül az égen,
Kis kacska evez a tó vizében,
Kincsem a szajmai partszélien
Nem mehet által a nagy szélben.

Szörnyű a szélvész, habra habot hajszol,
Gyöngé a csónak a tó partján,
Gyöngé a csónak a tó partján,
Finomak az ujjaid angyalkám.

Ne igyekezz angyalom a habok ellen,
Elragad, elborít a vízár,
Akkor az én szívem gyászban jár,
Míg csak a sírhalom el nem zár.

2. Ott van a kedvesem . . .

Ott van a kedvesem, ott van az árva,
A király aranyos ajtait állva.

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom,
Siess haza már, siess haza már!

Vannak ott, vannak ott gyönyörű lányok,
Angyalom a szemit sem veti rájuk.

Jaj szívem angyalom, csillagom, aranyom,
Siess haza már, siess haza már!

Szép nagyon a virág, kikeleti hajnal;
Szebb az én angyalom szeme, arca sokkal.

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom,
Siess haza már, siess haza már!

Ékes a madarak éneke, vallom;
Ékesebb, ha galambom szólani hallom.

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom,
Siess haza már, siess haza már!

Édes a méz nagyon, báb íze pompás,
Angyalom szája meg ajka de még más!

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom!
Siess haza már, siess haza már!

Hej, az a szép idő mikor jön az már el,
Hogy az én angyalom énvelem jár-kel!

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom!
Siess haza már, siess haza már!

Közeleg az őszi nap, hazasiet a nyár,
Csak az én angyalom ide közel sem jár.

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom!
Siess haza már, siess haza már!

Gyere, gyere angyalom, gyere honi tájra,
Vagy pedig elől engem a búbanat árja!

Jaj szívem, angyalom, csillagom, aranyom,
Siess haza már, siess haza már!

3. Gyönyörű az én . . .

Gyönyörű az én angyalom,
Bár zörög a csontja.

Hej cicám, Katicám, bár zörög a csontja.

Két szeme párja tiszta kék,
Bár az egyik sanda.
Hej cicám, Katicám, bár az egyik sanda.

Hát a szája mily remek,
Bár egy ölnél nagyobb.
Hej cicám, Katicám, bár egy ölnél nagyobb,

Nem ijedek tőle meg,
Bár kis ember vagyok.
Hej cicám, Katicám, bár kisember vagyok.

4. Heje-huja, cifra sapka

(Katonadal)

Heje-huja, cifra sapka —
Sötét az én kedvem;
Esztendőre, Isten tudja,
Itt leszek-e, vagy sem.

Egy szeretőm Kurkjokiban,
Egy pediglen itt van;
Harmadik a tenger hátán,
Új hajóval útban.

Ne igen búsulj angyalom, hogy
Másnak leszel rabja;
Hat esztendő hamar elfogy,
Megtalállak újra!

— 1890 —

ELMENT A NAP...

Elment a nap, tengerbe szűnt,
arany gombolyagja letűnt:
a nyugati hullámokba
tűnt el arany gombolyagja.
El a tavasz, el a nyár is,
a virág, a napsugár is,
a madár is messze tőlem,
másfele van éneklőben.

Visszajöttek mind sorjába:
visszajött honába
az ég napja kétszerte oly szépen,
jött a tavasz, jött a nyár is,
megjött minden víg madár is,
megjött minden szép virág is;
nem jön az öröm szívemre,
nem jön soha életembe
az én édes-kedves rózsám,
szívem szép szerelme hozzám.

TÓPARTON

Itt ülök a tó partján,
nézem a habot a vizen,
s várom, hogy az én édes kis angyalom
valami jó hírt izen.

Hej, a tónak habjai ha
beszélni tudnának,
elmondanák: édesem, hogy'
epedek utánad!

BÖLCSŐDAL

Csicsijja babája,
botot vág papája,
csicis, csicis jó soká,
alugyon szeme-szája.

Posztót sző mamája,
polcra fut fel cicája,
tolvaj egér törbe jut,
kisbaba nem bánja.

A TURÁNI CSATABÁRD

— Eino Leino —

Izenetül Magyarországnak.

Magyarság, hadverő
turáni őserő!
Most, csatabárd, éj fekszik rád;
reggelre majd kigyúl szikrád.

Hajnal volt, haj! vörös...
a földön vér, fölös.
De az éj fátyla lenge szál —
csillagkert dala zengve száll.

Debrecen, Temesvár!
Ős-Szeged, Kolosvár! —
Trombita harsog, dob pereg:
mind elmegyünk majd, emberek!

Magyarság, ős Turán
fejszéje hős tusán!
Rejtekbe dugták lelkünket,
nyomorba ejtve bennünket.

Nem leszel már magad:
Szuomi meg nem tagad;
hisz', hogyha fajtánk fénye nincs,
miránk is várhat rabbilincs.

Kis idő, s majd suhog
az a kemény sulyok,
Árpád amelyikkel püfölt
s Vajnmö bájolt és büvölt.

Debrecen, Temesvár!
Szeged és Kolosvár!
Mint Tisza-Duna árja nő
egybe a győztes néperő.

Föl, Turán, mind együtt!
A fején mink kezdjük:
át germánokon, szlávokon,
útat talál sok hű rokon.

De mi ez? Mért röppent
szívemből el a csend?
Mert csatabárdod, ős Turán,
csattog majd — érzem! — új tusán.

— 1922 —

UGOROK DALA

— *Nurmio* —

Kelj föl ugor és megsegít Inmár.
A mohos ágyon merjai sír vár.
Északi tenger s Volga közére,
Rab ugoroknak hullton-hullt vére,
Hallgat a mordvai zengő hárfá,
Rég pihen Perma, mély sírba zárva.
Örökül állunk a jeges éjben,
Szláv lett a gazda minden egyében.
Kelj föl ugor és megsegít Inmár,
Hisz — vasunk van még, egyebünk nincs bár.

Mienk az észti part s a karjéli térség,
Volga-Dvina közben az ugor él még,
Testvéri tűzhely mind amit ott érünk,
Férfi-ja-nője mind a mi vérünk.
Megszakad egyszer a tundra homálya,
Megnől erőnk még tízakkorára.
Nem leszünk senki letiport rabja,
Felragyog újra Ugria napja.
Kelj föl hát Észak, s megsegít Inmár,
Hisz vasad ép még, benne még nincs kár.

Perma dicső neve s az ugor eszme,
A rab joga s a fölkelők fegyelme,
Dvínai hősök Sírbirodalma,
Reggelimádók hú bizodalma:
Ez buzog bennünk büszke erővé,
Zord hatalommá, telet törővé.
Most hideg Észek fagya fojt minket,
A nap alatt hely minket is illet!
Népedet Inmár vidd diadalra,
S megvirrad még, mint szép hite vallja.

EGY FARIZEUSNAK

— *L. Onerva* —

Így szólsz: „A rossz tőlem távol,
Kísértés nem bánt sohasem,
Lágyság nem ad viaszából,
Tisztulásra kész szívem,
Lakom csúcspontján a kegynek . . .“

Mert a jobbik részre tettek!
Tudod ezt s ezt, nem tudod azt:
Életét a mély helyeknek,
A tülekvést, nyomort, panaszt,
Horhót járók mit szenvednek!

Szállj le ormáról a hegynek,
Horhók népe között nézz szét,
Járd meg útját, kinját, vészét,
S üdvhajód ha megfeneklik,
Hordozd, mit ők hordtak eddig,
Adj, amit ők adtak mindent,
Akkor méltán zengesz itt lent,
Zengesz halleluját,ilyent:
„Már nem tolvajlásból élek,
Tiszta vagyok, jótét-lélek,
Nem mar önzésnek kígyója . . .“
— Ha még ok lesz ilyen szóra!

ISTENEK HINTÁJA

— Onerva —

Eino Leino emlékének.

Akit a magas istenek egyszer ölbevesznek,
Olimposz kertje őneki nyit.
Legmagasb csúcsokon, legnagyobb
mélységek mélyén meglátja végzetek ösvényeit.
Sohasem, sohasem válhat
amilyen más, oly egyszerűvé;
szárnyas képzetlet s a kilenc múzsa
szája mind az övé!

S életszülöttek közt hogyha jár-kél,
Őt nézi minden s szót így emel:
„Csoda ez! Úgy rémlik, istenek szárnya suhant,
csupa tűz a kebel!“
Sohasem, sohasem válhat ő, amilyen más,
oly egyszerűvé;
Dodona szent fái dalloznak és ezt
mind Ő tevő.

S amikor itthagyt, kietlen marad
 a földkerekség,
 s az emberi szív egyedül
 sóhajt: „Im újra szállnak az élet hajjai
 föl s le,
 titkosan, megfejthetetlenül . . .“
 Sohasem, sohasem vált Ő amilyen más,
 oly egyszerűvé.
 Ahol a napok, csillagok, holdak kezdődnek,
 az a hely az övé!
 — 1931 —

HONI TÁJ

— V. A. Koskenniemi —

Alvó mezőid, feledség alól
 derengő házaid közt vándorol
 lelkem, míg rád a regg szűz fénye foly
 s a hajnali mennybolt föléd hajol.

Körötted erdő, sárrét, láp honol.
 Sűrűd közé, hol majd vetés omol,
 hány emberöltő vágott rést komoly
 harcban, mely által most virágozol.

Hogy is tudnék tőled megválni, vár
 teled homálya, fényes egű nyár
 s felejtett halmok néznek rám meredve.

S a föld alól apáink vére szól:
 „Nincs ott haza, nincs nemzet ott, ahol
 az ősi emlék, hagyomány feledve!“

VASÁRNAP REGGEL

— V. A. Koskenniemi —

Őszi nap küld be sugárkévét,
 Zúg a harangok dallama.
 Uram, kegyelmed oltja ma
 Minden léleknek szomját, éhét.

Cseng-bong a harangok nyelve,
Kinyitom az udvari ablakot,
S minden álmom, a rég álmodott,
Beárad, a szoba velük telve.

Ünnepel a nyár utóljára,
Udvaron díszben a berkenyék,
Rajta bíbor s arany öltözék,
S oly pazar zsákmány kincseik árja.

Száz szín játszik levelen, lombon.
Belőlük koszorút köt kezem
S azt gondolatban odateszem
A te fejedre, ifjú galambom.

Volnál csak, édes, itt most velem,
Füledbe súgnám titkon: lásd,
Bőven ad az ősz kárpótlást
Annak, kit epeszt vágy s szerelem.

CSÓK

— Aarni Kouta —

Virult nyárban a liljom fehéren,
Vágy, sóvárgás álmodott virága.
Jött az ősz s a fagy halottas leplet
Vont a Természet köré. De ott állt
A liliom egyre, hófehéren.

S jött az Éj, a liljom szeretője.
Nyár ivadján messze-távol járt ő,
Míg a liljom fényárban epedt el.
„Csókra vágyom, csókra, csókra, csókra!” —
Suttogott a virág.

Jég-ajk forrad a fehér szíromra,
Őszi égen csillagok kigyúlnak,
Csilingel a fagynak ezüst gyöngye,
Gyöngy csilingel, arany csendül-pendül,
A hidegnek érchárfája zendül,
És az éj s a fehér liljom reszket.

Virradatra szép fehér a föld is,
Jégcsapoknak csillámpol ezüstje,
Minden alszik téli mély álomban.

Lelked volt a fehér liliomszál,
Én voltam az éj. Csókomra megfagyott
Álmaid szirma, fénylett a csillagos öv.
Csillagos téli ég, dermesztő hideg,
Ábrándok sírhalmán.

De azért leked a téltől ne tartson!
Új tavaszt hoz minden tél.
Lelked volt a fehér liliomszál,
Én voltam az éj.

VIKÁR BÉLA

— Irene Mendelin —

Isten hozott, hű rokonunk,
Messze tájról, magyar földről,
Tokaj kertje közeléből,
Puszták perzselő hevéből,
Ide Szuominak szívébe!
Itt a jég javában enged,
Fokoként a fény fölebbhág,
Kis idő s a nap minálunk
Elfelejt a földre szállni
S föld rögével összeállva,
Zöld ruhát rak fűre-fára.

Isten hozott, hű rokon!
Egyszer jó rég, mikoron
Még az életút elején
Tanulgatva tipegtem én,
Szuomi-nép nemes barátját
Ünnep-ülő ifjúság közt
Láttam Godenhjelm körében.
Zord időket éltünk akkor,
Vas-nehéz napokat láttunk,
Meg nem szűnő szűk esztendőt.
Gubbasztott a gondolat,
Éjszaka osont az ember
Öröm- és reménytelen,
Mint akit halál hivat.

Nemes vendégünk, te sejtéd:
Mi forgott a finn fejekben,
Akkor, ily barátot bírván,
Aki érti értékünket:
Legkedvesb Kalevalánkat.
Remény újult, öröm éledt,
Vérré vált a tudat bennünk:
Még halálra meg nem érett,
Akit ily kincs gazdagít,
Még a szellem tág mezeje
Várja munkásfiat,
Nap felé visz útja, nem a
Feledség, halál felé.

Hű rokon, tenéked hála
Mindazért, mit nekünk adtál,
Mikor széttört csodamalmunk
Roncsrészeit rakosgattuk.
Most új Szampót szerzett Szuomi,
Hála hősi harcainak.
Szűk esztendőök szörnyű átka
Elménkből majd egyszer elszűn.
Magyarország napja feltűn
S vele jár a fényben Szuomi,
Járnak mind a finn fajok,
És reánk majd tündökölve
Néznek le a csillagok,
Ott reátok, itt reánk,
S akkor nagy lesz szent hazánk!

ÉSZTBŐL

ÉSZT NÉPHIMNUSZ

— Karl Hermann —

Konsza Samunak.

Én boldogságom, örömöm,
Szépséges szép hazám!
E nagy világon semmi sincs,
Legyen az bármi drága kincs,
Mit szeretnék oly igazán,
Mint tégedet, hazám.

Te szültél a világra és
Szelid dajkám valál.
Örök hálával tartozom,
S hálám hű szívből hordozom,
Míg eljön értem a halál,
Kedves szülőházám.

Az Úristen vigyázzon rád,
Édes szülőházám,
Viselje gondodat neked
S akármibe fog is kezded:
Megáldja minden művedet,
Édes szülőházám!

KÖNNYEK

— Koidula —

Egy tavaszi reggelen,
Könnny csillog töméntelen
A sokezer fűhegyen,
Jártomban a réteken.

Kérdem egyiket: Te könnny,
Honnan jössz és a fűvön,
Napsugárban, szél elül
Néped hova menekül?

— Kérdezel, nos hallga ráánk:
Gyep alatt a mi hazánk,
Szüleink szeme oda
Ősregékkel hullata.

Csöndes est ha ránk hajol,
Feljövünk a hant alól
S egymással a rég letűnt
Bús multról beszélgetünk.

AZ ANYASZÍV

— Koidula —

Van a világon egy tanya,
A szeretetnek szent hona,
Hol üdv és minden más terem,
Mi e világtól idegen.

Tudod, mi ez? Az anyaszív!
Gyöngéd, kitartó, egyre hív.
Örömeből öröme nyit
S eloltja omló könnyeid.

Ha szíved már az emberi
Hálátlanságot ismeri;
Ha mindenki megrugdosott
S a bajban nincs osztályosod:

Keresd föl jó anyád szívét!
Ez egy hely akkor is tiéd;
Hű keble a rejtek marad,
Ahol kisírhatsz magad.

Sok szívet, amely drága volt,
A végzet tőlem elrabolt;
Idő vigasztalt mindenért,
Soha ez egy szív kincseért!

NÉPDALOK

JOBBÁGYSORS

Jaj, mi árvák, elárultak,
Szolgaságra szorítottak,
Elárultak, nyomorultak,
Rabmunkával megrontottak!

Éjjel állva, nappal járva,
Csupa kintől elcsigázva,
Késő estig korbács kurgat,
Tömlöc hónapszám nyomorgat.

Bilincs nyomja két kezünket,
Fájdalomtól ujjunk lüktet,
Hüvelykünkön habhólyagok,
Lábunk sarka sebtől sajog.

Éj segít a szénát vágni,
Gyűjteni a holdvilág, ni,
Falu felől csakúgy gyéren
Villan fény a tágas téren.

JOBBÁGY-GYERMEK BÖLCSŐDALA

Csicsi baba, csicsijja,
Csi-csicsijja, sírba sírlak:
Szent dombra, így elringatlak.
Fejed följebb, lábad lejjebb,
Kis tested közbül koporsóba.
Csicsi baba, csicsijja.

SZÜZEK, SZÉP SZÜZECSKÉK...!

Szüzek, szép szüzeckék, fiatalok,
Kedves képű szép kicsikék,
Hallga: mit is mondok mostan:

Víg elmével viruljatok,
Szépre, jóra rászokjatok,
Bűntől tisztán maradjatok!

ARATÓ-DAL

Szűnj meg, szűnj már rétnek csücske,
Nagy kaszálón kis szigetke,
Legyen véged, vágott rendem,
Szagos széna, fogyj el menten:
Kell a tarló a baromnak,
Hol majd vígan hancuroznak,
Paci portyáz parlagunkon,
Kecske ugrál ugarunkon!
Szűnj meg, csöpp rét: magad óvjad,
Mert leveszem kezem rólad,
Sáska esz meg, nem a marha,
Menyét rág, ha éhség marja.
Siess, sarlóm, sarabolni,
Éles vaskóm, letarolni!

MERRE?

Merre, hol száll a szegény meg?
Hova száll az elhagyott?
Gyászos özvegy hol lel enyhet?
Árva gyermek egy zugot?

Hol a Szél a falnak ácsa,
Gerendát a víz gyalúl,
Zápor rak mohát a falra
S házfödélnek harmat hull:

Ott lel szállást a szegénység,
Oda száll az elhagyott;
Gyászos özvegy ott lel enyhet,
Árva gyermek egy zugot.

Lám, a föcske fürdik napban;
Nékem, gyöngynek nincs tanyám;
Víg pacsirta szárnyal fönnen,
Szél-vihar az én szobám.

Föcskének van mégis fészki:
Eresz alatt meleg, lágy;
Víg pacsirtát barna földön
Várja szellős avar-ágy.

Hol lelek gyöngy, meleg otthont,
Házi tűzhelyt én, szegény?
Máriámnak földjében majd
Békét, nyugtot lelek én!

SVÉDBŐL

VÁNDOR ESTI DALA

— Bernhard Risberg —

Csak járok, járok annyi éve!
S ha egy út volt hátam megett,
hűséges, nyájas Föld-anyám
mindenhol terített *álám*
jó altató lágy szőnyeget.

Csak járok, járok annyi éve,
el is fáradtam végtelen.
Oh Föld, hűséges jó szülém,
teríts most lágy lepelt *fölem*
és hagyj álmodnom édesen.

A PATAK ÉBREDÉSE

— Bernhard Risberg —

Acélpáncélban álmodik a patak,
a jégpalota foglya.
Odaszökell az ifjú tavaszi Nap,
szelíd fényével rámosolyogva.

Tekintete a páncélon át az
ifjan dobogó szívig lehat.
A patak ébredéz: egy röpke lehellet
vágyak mélyéből felszakad.

És csengve-bongva hull a bilincs,
töredékei szerte szállanak.
„Föl hát! El, el, tavasz honába
fuss! — szól neki a tavaszi nap.

Nosza fürge lábbal tovaszökell
Tél marka elől a patak,
pihegve Tavasz-országba ér
s ezüst kacajra fakad.

Vig-mámorosan táncol, repül
hímes mezők pompáin át,
feledve téli álmait
nyomasztó börtöne jégfalát.

HOLLANDBÓL

VÁLTOZATOK

— P. A. de Genestet —

Gyermek a gonoszra, gyermek az eszére —
Ily együgyű sok van, a haza díszére.

Ember a gonoszra, ember az eszére —
Világi hatalom ennek jut kezére.

Ember a gonoszra, gyermek az eszére —
Ily szegény ördögnek szégyen az ő bére.

Gyermek a gonoszra, ember az eszére —
Ilyeneket tol más az útjából félre.

— 1829—1861 —

TUDOMÁNY ÉS FELSZÍNESSÉG

— Genestet —

Hogy mi az üstökös, rejtély a bölcs előtt,
nyitját keresi és kutatja máig.
De Péter szól: „Tudom. Csillag, s uszálya rőt.”
És Péter többre sohse vágyik.

BIZONYÍTÁS ŐSZINTESÉGE

Bizonyítanak sokat, ami merőn hamis;
de sok igaz van ám, bizonyítatlan is.

SZABÁLY, KIVÉTELLEL

Keresztények között legrosszabb hírben áll
az oly teológus, kit nem díszít szakáll.

VALLOMÁS

— Genestet —

Ember vagyok, húsból meg vérből gyúrva,
mint bárki, mint ti vagytok.
És nem vagyok ezért különösen begyúlva;
hencegni éppen nincs ok.

Felebarátomat szeretni magamként — jó,
s ahogy lehet, csinálom;
de hogy szeresselek, légy szeretetreméltó,
kedves felebarátom.

A lét fájdalmait elszenvedem nyugodtan,
amit Isten rakott rám;
de ha keserűség, panasz segítne jobban,
bizony nyugtalankodnám.

A szívem kész csuda, időnkint
fehérben jár vagy feketében:
oly jó s oly rossz, oly különös, mint
az emberi szív éppen.

Meghalni vágytam, földre sujtva,
nehéz búval, kereszttel;
megokosodtam, élek újra
s a jókedv nem hagyott el.

Imádom a jót, igazat és szépet,
de kereken kimondom:
aszkéta s vértanu szép koszorúja végett
nem küzdök a porondon!

Természet, lány szavad szelid visszhangot vált ki
szívem zugából;
Szépség, hatalmadnak nem bírok ellenállni
amely csak jót teremt és ápol.

Gyönyör és élv — oh, az nem megvetendő!
Bevallom, szégyent nem tekintve.
Tartúf az Úr előtt valami mentő
frázist iktatna itt be.

Dús adományokat örömmel osztogattam,
de nem dicsekszem véle;
azért ami valék, továbbra is maradtam:
az önzés mintaképe.

Jobbá, kegyesebbé válni törekszem állandóan,
de mégis, láthatjátok,
fény- és látszatruhát levetve, hű valómban
előttetek dísz nélkül állok.

Van bennem jó, de rossz és durva,
mint bárkiben, éppúgy van bennem:
silány ember vagyok, húsból és vérből gyúrva,
nem mint te: csupa csont és szellem!

VILÁGNÉZET

— Genestet —

Balga átkoz új időt;
Isten szab, nem átok
törvényt emberész előtt:
ez kutat, amíg ti álltok.

Megdől sok szép hagyomány,
régi bástyák romban.
Új kilátás nyíl, de hány!
új, dicső ostromban.

Bár aggasztó még, de túri
Őszentsége manap,
hogy a Föld jár Nap-körüli
útján s áll im a nap.

Csupa fölfordulás szerte,
valamerre nézünk!
Furcsa világ, nincs egy percre
tőle pihenésünk.

Sancta Theologia,
oda méltóságod!
A fiatal fizika
köntösödre hágott.

Ex-világúr, a szegény
látja, döng a házfal,
kő repül be üvegén;
hát reformot vállal.

Mily élet, mily rimazúri,
mily zavaros helyzet!
Ma sokat kell megtanulni
s felejteni többet!

Tetszik vagy sem, biz a ma
okot ad rá bőven,
máskép látnunk, mint ama
régi jó időkben.

Hasztalan! A szenteskedő
sóhaj bizony kárt vall,
új fénnel telt a levegő,
új eszmék rajával.

Hasztalan! A régi jó
hit romokba dőlve!
Föld forog, — ez a való,
bárhogy fáztok tőle.

Éld világot; de az árral
szembe ne szegülj,
csakúgy nézd el, amint szárnyal,
s oldalt veszteg ülj.

Csapid össze a két kezedet
és szidd félkegyelműn
a kort, amely földet-eget
megbolygatni nem szűn.

Hunyd be szemed mint kuporgó
strucc és mondd ki fennen:
„Nem látok világot; ergo,
világosság nincsen.“

De ha lehet, egy kis észet
őrizz meg jövőre,
oh, te álszent s úgy intézd:
hasznot húzz belőle.

Korod elől sohse keress
menekvést; mert hidd el:
egyedül maradsz gyerekes
álomképeiddel.

Istentisztelet, ha tiszta,
nem fél napsugártól,
nem a multba néz csak vissza
s vak homályt sem pártol.

A világozágnak minden
ajtó, kapu tárva.
Engedjük, hogy csak a hitben
legyen az kizárva?

Az igazi jámbor pedig
nyitott szemmel jár,
éggel-földdel ismerkedik
s remél, szenved bár.

Öngyilkos legyen-e az ész,
hogy nyugalmat leljen?
Inkább élj tovább és fürkéssz!
Isten vezéreljen!

BESZÉLŐ KUTYÁK

— Julius Bauer —

Regék említnek oly ebet,
 aki szót ért s más egyebet,
 aki, ha intik: „Kajabálj!“
 beszél, akár egy papagáj.
 Tudunk például egy művelt
 kutyáról, amely nem üvölt,
 hanem szól: „Éhes!“ vagy: „Kalács!“
 Tegyük föl, hogy nincs benn csalás.
 Egy angol eb — ily hír kering:
 Szépen kimondja: „God save the king.“
 Öthónapos csak ez a fránya
 dög, s ily nagy már a tudománya.
 Van hát, ha e tény nem hamis,
 csodagyerek kutyában is.
 De én fennhangon kürtölöm:
 emberfiában nincs öröm!
 Beszéddel hányszor sebet üt,
 halálos kimenetelűt!
 Boldog, ha társa szégyent, kárt vall;
 becsületet gyilkol szavával;
 az embert mindenből kitudják
 e beszédes, de komisz kutyák.

MESE

— Julius Bauer —

Meglestem három kis nyulat,
 szemükben ádáz indulat.
 Az első, hévvel, így kiáltoz:
 „A tudomány engem fölláldoz,
 de vérem, csapraütve,
 az emberi nem üdve!“
 A másik szól: „Komédia!
 Hát én?! Lelő egy dalia,
 s hogy a vadásznak kedve teljen,
 nagy farka dül egy kis nyúl ellen.

S ha már meghaltam is, jujuj!
az ember még bőrömbe buj.“
A harmadik így szól reá: „Hja,
ez már a nyúli életpálya.
Mi sors vár rám? Szebb az talán?
Leszek sült, szószban, egy úr asztalán.
Vagy tán egy bős nyuszi-nyúzó
cilinderéből kihúz. Oh,
tömeggyilkos de mennyi vár ránk!
Belénkfojtják szemernyi páránk;
hisz csak a francia fogyaszt évente étkül
hatvan milliót, citrommal vagy a nélkül.
Egy farkas éhe, az bármily falánk, szodé,
nagyobb baj, oh Uram, mint tenképmásodé.
S már tudja minden nyúlfiók:
az emberek sötét ragadozók.
Megnyúz, megtűzdel, megesz ő,
s csoda, ha nem oly vakmerő,
hogy ránkolvas egy régi vádat, ezt e:
„A Nyuszi kezdte!“
Panaszát elsírván e három,
az olvasó kérdését várom:
minő morált rejt e mese?
Nem jut eszembe semmise.

HEINE A KIRÁLYNÉ SZOBRÁNÁL

— Julius Bauer —

Oh szállj dalom, tovább csak szállj még
a tiszta éteren át;
viszontláthattam a királynét,
a bánat édes asszonyát.

Ott láttam, ébren álmodozva,
pihentiben egy kőpadon,
nyíló ligetben árnyékos fa
hajolt föléje fiatalon.

Hibás a szobormű vagy hibátlan?
Ily angyali lelkű, szelíd,
asszonyt e legjobb világban
hideg márvány meg sem közelít.

Nehéz, nyomasztó perc volt; dőre
Szívemben búval terhesen
csak néztem a fejedelmi nőre
és sírtam nagykeservesen.

Fehér kezében, mint szokása,
egy könyvet tartott, mialatt
nekem úgy rémlett: néma társa
halkan dúdolja egy dalomat.

Ezután még egy út, egy utolsó
a templomig visz hallgatag,
ahol sok érc- és kőkoporsó
ölén császárok alszanak.

És itt — szívemben örök hála
irántatok, kedves dalok! —
a királyné koporsójára
mély áhitattal borulok.

Imádkozom: Ki birodalmak
és népek sorsát kötözöd,
adj, oh Uram, e jó angyalnak
helyet a szentjeid között.

És én, mint Isten hű szolgája
napestig zengem himnuszát
nevének. Áment suttog rája
a kopasz kapucinus barát.

A JÓKEDVŰ FÉRJ

— Bierbaum —

Lánc, lánc, rózsalánc,
Most áll a páros tánc!
Itt ropjuk: itt a rózsafa,
Csingling, hejeha!

Mint páva billegek;
Bár nincsen tollam oly remek,
De bennem tűz lobog,
És táncot vígan mért ropok?
Mert boldogít egy drága kincs,
Amelynek párja nincs.

Ott kinn tesz-vesz a nagy világ —
Mit bánjuk mink, babám!
Mitőlünk állhat bár fején
S ha nem maradna is helyén,
Mi azt se bánjuk ám.

Lánc, lánc, rózsalánc,
Im itt a páros tánc!
Itt ropjuk: itt a rózsafa —
Ejhuj, helyre tyú!
Most félre minden bú!

SOHSE FELEDD . . .

— Georg von Maassen —

Sohse feledd, hogy menet és jövet
a csontember mindenfelé követ!
Ágyban heversz korán, gyanutlanul, —
sunyi örömmel ágyadhoz tanul; —
asztalhoz ülsz ifjan s üdén, veled
ő, ez a reggeled!

Ki a szabadba még vigboldogan, —
röhögve titkon utánad suhan;
hogy hányat lépsz, előtte nem titok, —
nevetsz, dalolsz, — ő közbevigyorog:
„Feledtél?“ súgja halkán, sejtetően
ebédidőn.

Lerázva végre a napi robot,
vár gondos kéz ápolta otthonod;
egy könyv, egy finom műtárgy, mennyei
áldás gyanánt szelid gyönyörre hí . . .
széked mögött ki áll? Kaszás koma
s a vacsora.

Lefekszel — nyájas esti hangulat . . .
hogy fut a perc, az ember ha mulat!
A jóleső remek ital után
újult reménnyel nyujtózol tunyán,
s eközben — rics-racs! — villan a kasza
egy éjszaka.

A KERESZT ALATT*

— Stefan Rónay —

Emléked él s neved dicső még,
De örökséged hova lőn rég?
Kik követőid tele szájjal,
Van-e, mi bennük Te reád vall?
Oh, nagy Megváltó Jézus Krisztus!

Te Lázárként elhagyva álltál,
Lemondástól halványra váltál.
Ők palotáknak dús lakói,
Sivár testüknek hízlalói.
Oh, szegény árva Jézus Krisztus!

Neked, ösvényén kinnak, bajnak,
Nem volt, hová fejed lehajtsad.
Ők kincset gyűjtve mint a csókák,
Holt kézzel azt elrejtik, óvják.
Oh, gyöngék pajzsa Jézus Krisztus!

Gyalog jártál Te helyről helyre,
Holt szívbe is éltet lehelve.
Ők járnak büszke paripákon,
Arannyal ékes ekvipázson.
Oh, egy jog atyja Jézus Krisztus!

Aranyt és rangot esdekelnek,
Hisz ők „egyházi fejedelmek”.
Bemártanak mindent, mi fényes,
A szájuk mézes, szívük mérges.
Oh, igazságos Jézus Krisztus!

A keresztet, jaj, hogy dicsérik,
De fából, vasból sohse kérik!
Arany meg drágakő ha rajta,
Kedves nekik az ily keresztfa.
Oh, bűnbocsátó Jézus Krisztus!

* Rónay István volt orsz. képviselő és kanonok, jeles költő volt, három nyelven: magyarul, latinul és németül. Ez a hatalmas költeménye a lipcsei Religion des Geistes c. folyóiratban jelent meg. A főpapok hibáit ostorozza; de hibája, hogy általánosít, nem vett ügyet az apostoli lelkű, áldozatos életű főpapokra. Pedig ilyen is van nem egy. Tehát „akinek nem inge, ne vegye magára”.

Értünk Te magad megaláztad;
E faj méltóságért nagy árt ad.
Az embert kik járomba fogják,
Ők zsarnokok és gyáva szolgák.
Oh, kegyes pásztor Jézus Krisztus!

Hogy szabadíts veszendő lelket,
A bűnös nőt Te fölemelted.
Ők zord erényt papolva másnak,
Szeretőikkel éjtszakáznak.
Oh, szűz Megváltó Jézus Krisztus!

Szívedből vér patakja habzott,
Mezítlen tagjaidra csapzott.
Kik nagy tisztséged örökölték,
Csuhájukat bíborba füsték.
Oh, világ szíve Jézus Krisztus!

Ismerd meg a szóferdítőket,
E régi farizéus főket.
A szájukon zeng rád dicsének,
S ha élnél, megfeszítenének.
Oh, lelkek fénye Jézus Krisztus!

A szabadság lőn rabigává,
Az édenkert holtak lakává.
Sujtó kezéd oh mire késik,
Megadni bűnök büntetésit?
Szabadság lelke Jézus Krisztus!

Nagy mestere a szabad szónak,
Törd szét a békót, melybe fognak!
Hozz fényt s igaz derút a földre,
Mit áltatás homálya tölt be.
Oh, nagy szerelmű Jézus Krisztus!

Oh, jöjj uram, ítélni jöjj el,
E csalfa népet üzni széjjel!
Kergesd ki csarnokod kufárit,
Szükség van ostorodra már itt,
Oh, igaz bíró Jézus Krisztus!

PÁLYAVÁLASZTÁS

A Fliegende Blätter-ből

Hát ott vagyunk megint: az ifjak
diákpályája véget ért!
S az ifjú szól: „Most meg kell vívjak
egy hozzám méltó szép helyért!”

Oh boldog, aki már előre
biztos, hogy rákerül a sor:
apuska szert tesz „szénior” jelzőre
s a fiú lesz a „junior.”

Van, aki nemhabozva, rögtön
választ oly speciálitást,
hogy az ránézve inger, ösztön,
s nem érez önmegtadadást.

De akad, aki magyarán
megmondja, mert az néki pászol:
„Hej, hol az a kedves karám
és benn' az a zsúfoltig tele jászol?”

— 1931 —

A NAPPAL

— Paul Neubauer — (*A „Wohin” című kötetből*)

A nap kilobban.
Lassú léptekkel, örök nyugalomban
vonul feléje
a horizontok homályos mélye.
De mielőtt keze a sötét kilincsen,
fordul némán, mosolygón,
hogy még a jámbor bolygón
vendég gyanánt végigtekintsen.
Homlokfürtjén a fény mint vég-
búcsúja ég.
Elmélázok... s nem értem az elhagyott
napot.
Töröm fejemet: honnan? hova?
Nem mozdulok, és megyek övele tova,
örök búcsúzós s megérkezendő,
mint ő.

INTERVALLUM

Paul Neubauer

És minden regg egy ismeretlen:
kezet nyujt óvást, elkapod,
bókolsz neki jártas-művelten,
bár még leköt hú tegnapiod.
Majd vendégekkel összeülve,
szelid álmokba elmerülve,
fonódik lelked s az övé
öröktől fogva együvé.
Benn tegnapiod szövöd tovább s a tarka
zeg-zugos fényt szívod be s mégy kitartva.
Ma is kezdődöl újra vig-derülten,
mert mögötted ül eltűnődve: Isten,
de szemre nem veszed őt,
a komor külöködöt,
a Hallgatót. Idők fénykörei kísérik.
A mélybe süllyedt maga-óvónak
világában te vagy útrovónak.
Öröktől örökétig.

— 1931 —

KARÁCSONY, 1929

— Theoder Riegler —

Ez az első illúziók kora.
Gyerek az ajtórésen bekacsingat,
Nem tudja még nemi problémáinkat
S pincelakásról nem hallott soha.

Babát szeret vagy ólomkatonát
S egy hadsereg élére áll a gyermek,
Gáztámadást még hírül sem ismer meg,
S a „részletes“ neki gondot nem ad.

A Jézuskára még mint tényre néz;
De majd lehull a karácsonyfa-fátyol,
Hidegre tesznek, fogvacogva fázol —
Marad az élet, s a csuda — enyész.

CSENGŐZSINÓR-LEÁNYKEBEL

— Goethe (?) —

Csengő az utcarészen,
Leánymell férfikézen,
Közel rokon e kettő,
A tényállás kitetsző:

Kis kézmű akármelyiken,
S egy belső hang legott izen:
Ott lenn az alsó tájon,
Kell, hogy valami álljon,
Bejönni vágyva mindenáron.

DAL A DIÓTÖRÉSRŐL

— Peter Scher —

Ti vezetők, zsandárok, tiszték,
felsőség, elme, szó s erő!
Most hideg jó,
hát jó melegben gyülekeztek.

Szemetekből részvét ömöl, ni!
Szívlángotok gyér fényt lövel,
amennyivel
egy bolhát nem lehetne ölni.

Szegénység támolyog az utcán,
ő tudja, mit tesztek ti jót,
törvén diót:
az édes mag majd nékik jut tán.

De olyan ám az élet, sajna,
oh uraim: egy megszokott
édes magot
ha megvan, senki át nem adna.

Az édes mag: az a melegség,
jólét, méltóság, szó s erő!
Nem jobb a hő?
A korgó bendőt hogy' szeressék?

Az édes mag: az a tiétek,
a kemény héj marad a népnek.

— 1930 —

MAI KÖLTÖZŐ MADARAK

— Daniel Docht —

Madár az olasz ég alá
ma vajmi könnyedén repülhet:
csőrébe a jegyet tolá
az állatvédő egyesület.

Már nem repül személyesen,
ez közönséges s érthetőkép
ilyest ma senki sem teszen;
finom csakis a repülőgép.

Most hát a fecske-légió
tisztálkodik szárnnyal, farokkal;
költözni ősszel: égi jó,
a légi versenyjáratokkal.

S amint az Alpesek felett
a repülőgép fennen szárnyal,
a főpincér friss férgeket:
lisztférgeket hoz tele állal.

Kedves madárkák, bőszi fulánk:
irígység dülja kebelünket,
miért nem gondol mireánk
az állatvédő egyesület?

A HINTASZÉK

Christian Morgenstern

Vagyok magános hintaszék
és ingok a szélben, a szélben,
a terraszon. Itt hús a lék,
s én ingok a szélben, a szélben.
S én ingok és bingok napesting,
s binog és finog a hársfa szépen.
Ki tudja, még mi minden test ing
és bing a szélben, a szélben!

VÉGELADÁS LETTÁR SZERINT

— *Karl Kindt* —

Rohammal szállnak le az árak,
S nép gyűl oda, hol a hír int:
„Végeladás lettár szerint!”

Ami csak kell, potomért adják,
K. p.-en minden eladó:
Árú, szerelem és multság.
Oh ember, most hát légy mohó.

„Olajjal készült kézi festmény” —
Vajaskenyér az ára csak.
De legolcsóbb lesz minden eszmény,
Ezek mélyponton állanak.

Kótyavetyén Goethébül éppen
Oly tömeget kap rádión
A hallgató, hogy vak dühében
A haját tépi lázadón.

Hát rajta, t. c. polgár,
Most vásárolj, az ár potom!
Ki tudja, visszatér-e, vagy már
Ez az utolsó alkalom?

ŐSZI EST

— *Lambert Binder* —

A Dél aranyugarat öntött
el a lejtős kertoldalon.
De most az alkony beköszöntött,
s a párás völgyben a fény oson.

S a komorló heglánc közeléből
a szürke földre le az est szállt
s az őszi nap fáradt kezéből
kivette a színes palettát.

RÁD GONDOLOK . . .

— C. von Rennes —

Rád gondolok s a lelkem úgy
elandalog, oly méla.
Mit vártam tőled, nem tudom,
de úgy szorongok néha.

Csak azt tudom, egy búcsúdalt
írtál e szívbe halkán,
egy bűvös dalt s a tartalom
te magad vagy e dalban.

RÓZSÁMNAK VAN VALAMIJE . . .

— Heine? —

Báró Bánffy Zoltánnak.

Rózsámnak van valamije,
Amiért szívem ég,
Számomra egy egész világ
Ez a kis semmiség.

Korántsem mondom ezzel én,
Hogy másnak nincs olyan;
E nagy városban mennyi lány,
Mindegyikének van.

Az egyik bírja nedvesen,
A másik nedv hiján;
Egyiknél rózsaszínben ég,
Másiknál halavány.

Egynél mindenki él vele,
Másnál csak Ő, nem én,
S én áldom a galambomat,
Hogy az övé — enyém.

Ez az édes kis valami,
Galambom, a te szád!
S aki mást gondolt, neve mi?
Disznófülű, galád.

— 1934 —

ŐSZUTÓ

— *Névtelen* —

„Én a legjobbat akarom!“
Kiki szól és eszményekért
Küzdve mellényét a fehért
veri legjobbat akarón.

— S épp az-e a legjobb, mondd hát?!
Kérdjük mélyen eltűnődve,
és leköpjük feldühödve
másnak díszes, degesz dombját.

Hát a „legjobb“ nem egy? S végül
nincs mód, őket egyesíteni?
Nem akar a nap kisütni,
szürke égből szürke lé dül.

Fráziseső verte országot,
oh szegény nép, ki fog pártul?
Egymást marják elül-hátul.
Kar kellene s azt nem hozzák.

KARÁCSONYÉJ

— *Karl Kinndt* —

Konyhaszögletben karácsony-
fa, nem ég már, éjsötét.
Béke-jel, de — mint harcson —
mind elhordták köntösét.

Tábori ágyon, a sarokban,
Összebujt egy emberpár;
üdvük elrejtí a paplan,
szakadozottt, ócska bár.

Mosolyogva, kéz a kézben,
édes álmat alszanak,
képükről lemosva szépen
a gond- és bú-vonalak.

Mit ők bánják, kinn akárki
vállát nyomja rút robot!
Ők okosak voltak ám: ki-
nyitották a gázcsapot.

MIT SZERETÜNK, MINDAZ ÉLJEN...

— Franz Zorn —

Mit szeretünk, mindaz éljen,
inségpénztárból telik:
csurran-csöppen minden héten
ahogy adják s rendelik.

Ami kéne: hús vagy hal lesz,
szerethetjük, már ahogy;
ámde fájdalom, a dallesz
(bár szeretnők) sohse fogy.

Inségakciók körébül
nem jut ám segély busás;
de az ember lassan vénül,
és a gyermek skrofulás.

És a nő, ki a mienk lön
tüskerózsa nyiltakor,
féloldalra dől esendőn,
s most mirajtunk van a sor.

A szerelem márma kinnal
spórol s nagyvigyázva él;
jó a kenyér margarinnal
meg a nyugodalmas éj.

Ámde mindezt nem sinlik szent
polgári kötelmeink,
abból egy is meg nem ing;
csak szeressünk tovább mindent
élve — vagy nem élve? — mink.

Szóval: éljen, sőt nagyon jól
és sokáig, boldogan
a sok inségakcióból
mind, aminek becse van.

Mit szerettünk, étlen-szomjan
hadd nyögjön, míg él s hevül,
és a gyermek színe hol van?
s közben a szív megkövül.

Ami sínlik, hadd sineljen
továbbra is t—b—c—n,
a szegény meg hadd leheljen
utolsót egy kanepén.

DÉLUTÁN

— Erik Lindorm —

Tűz pattog, künn a lámpafényben
 az őszi eső gőzölög.
 Ül nyugton a férj, hallgatva: miképen
 vasal neje a konyhán s zörög.

Csapódik ajtaja gyerekszobának —
 Nem hallod a víg nevetést, zsibajt?
 Csupa jó tüdő, és mind kiabálnak,
 egyik sem ismeri még a bajt.

A nap pedig az álmos éjhez indul;
 hamvad, lesüpped a kályha tüze.
 Hamar itt vagyunk: a röpke perceken túl,
 amikor még nem bántott semmise.

A FELSZABADULT RABSZOLGA

— Erik Lindorm —

Füsttől fekete udvari lakás;
 csatorna hörög mint nagybeteg, gyötörten;
 sötét, miazmás konyha, szemétrakás,
 trónolva degesz hordóban: innen jöttem.

Gyermekkorom koldusszaga kísér.
 Első emlékeim e korból visszajárnak:
 konyhánk, hol a nedvesség sohse gyér,
 a bús kintorna s harangszós vasárnap.

Hiába, ez a kor sem volt örömtelen.
 Mezítláb — kéj volt! — jártam-keltem, másztam
 golyóztam, szedtem a virágot, tepsiben
 pisztrángot lelkesen halásztam.

Anyám, a környék legszebb lánya,
 ringó járású nő volt, keble gazdag
 és finomak kezei, míg a fránya
 mosás-, sikálástól föl nem dagadtak.

A toldott-foldott zubbonyú kiskor után
kiütötte a könyveket kezemből
s rabnak, teherhordónak szánt az atyám,
hisz volt elég tapasztalásom e nemből.

De sírtam a dühtől, Istent szidtam én,
a kormos égre öklöm rázva: „Isten,
oh, nézd nyílt homlokom, mit löksz el, hogy szegény
fejem vigasztalan rabsors elé tekintsen!”

Csak bérmaruhámra jutott pár szál virág,
zsebóra, notesz meg kék ceruza.
A páncélos, lovagi tollbokrétás világ
és tündérek — kamaszkorom álma — oda!

Gépszolga lettem hát, de vérem forrt,
gyülölője voltam minden gépdarabnak,
de legyőztem a haragot, a komort,
hisz' nem rab, aki magát nem érzi rabnak.

Alvó nép közt, Szabadság gyermeke,
a titkon elhítt, magam vagyok ébren
s tüdőmmel, mely szénportól fekete,
halódva is a Szépséget dicsérem.

Lásd, emberi szem és homlok, amit bírok.
Olajos blúzt viselek bíborként.
Hátsó udvar szült, sötétség, nyirok;
de lelkem fényt sugároz, ragyogó fényt!

ALTATÓ DAL

— Jarl Hemmer —

Jer, szívem vígasza s pihenj,
Aludj, aludj, virágom!
Fenn csillagsátor-lepte menny,
Lenn hómezőkről nesztelen
Jön, jődögél az álom.

Elingat lágyan, és a gond
Felejtődik, csicsijja!
Orcádat, mely most könnyet ont,
Melyet a kín redőkbe vont,
Szép halkan elsímítja.

Dalt dúdlok, és ime szűn,
Csitúl a fájdalom már.
Mint hús harmat virágon-fűn,
Dalom úgy ül meg rajtad hűn
S alatta nyugalom vár.

Jer, szívem vigasza s pihenj,
Aludj, szép virágszálom!
Fenn csillagsátoros a menny,
S a hómezőkről ide lenn
Jő nesztelen az álom.

EZÜSTMENYEKZŐ UTÁN

(Efter Silverbröllopet)

— Erik Lindorm —

Nap-nap után harminc esztendő
Mult el fejük felett,
Hajuk őszbe borult s az arc, a kettő
Olyan egyforma lett.

Lelkük, szívük és vérük árja
Mind gyermekeikbe tért;
Mindkettő hallgatag, életpárja
Szó nélkül is mindent megért.

Szokás szerint már apraja, nagyja
Fészkéből kirepült,
A két öreg, magukra hagyva,
Megint csak úgy kettesben ült.

Egy éjjel a férj, álmot feledve,
Hallgatja neje lélekzetét.
Az ablak előtt méléz a Nagy Medve
Lámpás nem ég; a szoba setét.

Ott fekszik és sok nagy meg apró
Dolog eszébe jut:
Értelmünk oh, de milyen gyarló!
Az ember mitse tud.

Föl-ül, nincs nyugta, éber
S világot gyujtva, szól
Magában: ugyan ki vagy te néember,
Aki itt mellettem aluszol?

BOLDOG PERC

(*Lyckans minut*)

— Erik Lindorm —

Való-e, hogy karomon gyermek ül
S magamat látom tekintetében,
A tavak fényárban, a föld kiderül
és egy foltocska sincs az égen?

Mily idő ez, milyen évszaka foly,
ki vagyok én, hogy' is neveznek?
Te napszín csöppség, szőke mosoly,
hogy' jutsz ide hozzám, ölbelimnek?

Hisz élek, élek! A földgolyót
taposom. Hol voltam maiglan?
Oh, vártam sok évet, milliót,
s a perc, a drága ma itt van!

AVARBÓL

MIT ADJAK?

— *Daghesztáni avar népdal* —

Magas bércezen ülő
arany szín galambom,
büszke atyád érted
milyen árt szab vajjon?

Égben szálldogáló
menyországi fecske,
milyen áron ad el
két bátyád, a büszke?

„Atyám át fog adni,
mit ajánlsz föl értem?
Bátyáim se bánják —
mit hozol cserében?”

Hogyha császár volnék,
trónra ültetnélek,
trónra ültetnélek,
úgy állnék elébed.

A világot bírnám,
néked általadnám,
néked általadnám,
mint rabod maradván.

Mennyet, poklot bírnám:
mennyet néked adnám,
mennyet néked adnám,
poklot elfogadnám.

Császár nem vagyok én,
úr a föld kerekén,
sem poklon, sem égen —
mit adjak cserében?

LENGYELBŐL

TVARDOVSZKYNÉ

— *Mickievicz Adám* —

Hah, mily lakzi, mily tivornya!
Széken, padon tánc! Hogy' járják!
Ha, ha! Füstnek milyen tornya!
Majd kidöntik ezt a csárdát.

Tvardovszky úr itt van szintén,
S mint egy pasa, feszít nagyon,
„Emberek, azt mondom itt én:
Muri légyen s riadalom!”

Egy katona, hőst mímelő,
Átkozódik, ordít váltig,
Kardjával fülét pedzi ő:
A katona nyúllá válik.

Ott egy törvénytörő ügyvéd,
Kanalat fog, étkit enné,
Orra előtt ő pénzt üt-vét,
S im az ügyvéd válik ebbé.

Egy cipész fejébe három
Tölcsért fúr be — három csitt-csatt:
Hordó lett a fej immáron,
S Danzig snapsza orrtövíg hat.

Poharát hogy felhajtotta,
Benn sziszegés, fütty és nesz kel.
„Kutya-fékom! Mi az ott a?
Itt meg — — Szólj hát, mi a szöszt kell?”

Ördög ül a fészek alján,
Vaskos mint egy német sógor.
Jön, kalapot lenget s pajzán
Kedvvel körüljár és bókol.

Két rőfnyire nő, mikorra
Pohárból leszáll a földre,
Kakas lába, karvaly karma
Van neki s az orra görbe.

„Ah, Tvardovszky, — szól — hát élsz még?”
Odaugrik hozzá nyalkán.
„Jó nap, testvér. Rám eszmélsz még?
Mefisztó vagyok, fiacskám.”

„Lelkedet a Gellérthegyen
Rám testáltad, öcskös, írván
Ökörbőrre: enyim legyen.
Jó adóslevél ez nyilván.”

„Hét évig parancsod lesni
Egész népem köteleztem;
Aztán: Rómát fölkeresni!
Ez várt s hogy ott te vársz engem.”

„A hetedik év lejár ma.
Veszít az adóslevél, ni!
S te, pokolnak réme, járma,
Csak nem akarsz útra kelni.”

„De a bosszú, bárha lomha,
Tivornyánkba hozott nemde?
E csárdának neve: Róma,
Itt kaparítlak kezemre.”

Már Tvardovszky tolná is ki,
Bántja ily *dictum acerbum*.
Köntösén az ördög csípi:
„Hol a szép *nobile verbum*?”

Mit tegyünk? Ilyent ki vállal?
Fejemen a baj erőt vett.
Tán a pontozatok által
Mégis lefaragom ötet.

„„Szerződésünkbe, tudod tán,
Az a pont is fel van véve:
Hogyha majd sok-sok év multán
Lelkemért te eljössz végre,

Fenn fog állni az a jogom:
Három munkát végzel még el
S amint követelni fogom,
Meglész minden, tisztességgel.

Nézd a csárdacímer ménjét:
Művészkez megírta vásznon;
Hadd lobogtatom sörényét,
Hadd dobogjon, nyargalásszon.

Homokból egy ostort készíts,
Szilaj táltost hajszolónak
S erdőben egy házat építs,
Etető helyül a lónak.

Dióbélből legyen váza,
Kárpát-csúcs az ülőhelye,
A tető zsidók szakállá,
Csupa mákszem a födele.

Egyujj-vastag, három ujjnyi
Hosszú deszkaszöveget verj be
(Ily mérték kell, ezt jó tudni!)
Valamennyi kis mákszembe.

Mefisztó — egy-kettő! — megvan.
Ló nyerít, eszik, itatják.
Ostor, homokbeli, pattan, —
Kész, mielőtt még vitatják.

Úl Tvardovszky a paripán,
Vizsgálgatja: hogy' fut, hogy' jár.
Trappol, vágtat szépen, simán,
S ím a ház is, készen, ott vár!

„Győztél, ördög. Oh kegyelmezz!
No de még egy hátra van ám:
Itt a vízmedence, fürdesz,
Szenteltvíz van benne, komám.“

Ördög roskad, titkon dül-fül,
Sápad, lepi dús verejték;
Szolga, parancs van az úrtul, —
Nyakiglan a vízbe rejték.

Arra, mintha parittyából,
Prüszköl — Brr! Meg-megrázkodik:
„Most miénk vagy!“ huj, hujákol —
„Megégtem! Sajog ez hóttig.“

„Egy van még, egyéb nincs hátra,
Ördög, elbukol most végül:
Tvardovszkynét — szól, kiáltva —
Adom hozzád feleségül!“

Belzebubhoz egy kis évre
Tehelyetted elszegődöm,
Helyettem mint hitese férje
Hogyha itt maradsz a földön!

Szerelmére, hűségére
Ünnepiesen lekötlek;
Ha nem állod, akkor vége!
Szerződésestül ellöklek.“

Ördög hallja félfülével,
Fürkész: ki-út merre volna?
Hölgyét látja s mozdul hévvel,
Hol az ajtó? már iszkolna.

Tvardovszky meg úgy szorítja:
Ajtot, ablakot sem ér el;
Kulcslyukon át, éppen mint ma,
Elinal — ördög hírével.

REMÉLJÜNK

— Asnyk Ádám —

Reménységünk legyen!... Nem gyöngye lagymatag,
Mint fonnyadó virág, mely díszít korhadó fát;
De törhetlen remény, mint áldozati mag,
Melyet a hősi szív a jövőbe óv át.

Reménységünk legyen!... Nem a romlott, cudar,
A vakszerencse önámítását sóvárgó;
Hanem amely fegyvert és sisakot takar,
A sírban is dicső feltámadásra váró.

Reménységünk legyen!... Nem az az egynapos,
Amelyet elfúj egy kudarc, kétségbeejtő;
Fölemelt fővel, a sors bárhogy ránk tapos,
Rendíthetetlenül örökre álljon helyt ő.

Elszántságunk legyen!... Nem örült, lihegő,
Amely fegyvertelen rohan veszedelembe;
De az, amely maga mint át nem törhető
Sánc, kitartón szegül az ellensorssal szembe.

Utálatunk legyen, áldicsőség, te rád,
S jograblo hatalom csalása ellenében;
De ne viseljük a véres mártírcsuhát
S rabszolgáncaink ne csörgessük kevélyen.

Legyen utálatunk a győztes gőg iránt
S ne tapsoljuk meg az erőszakot, ha sujtol;
De ne dicsőítsük vereségünk, hibánk,
S vonjuk meg a tömjént öngyarlóságainktól.

Szűnj, önkeseveink dédelgetése te,
Szűnj meg, te önmagunk panasszal itatása;
Panasznak örül a nő, ez természete,
A férfiú csöndben fegyverkezik csatára.

De örök hódolat szentségeink előtt!
Örökös éber gond eszméink tisztaságán!
Rajtunk áll, hogy nekik fegyvert adván s erőt,
A valót érvük el, túl álmaink világán!

Ítélt felőlem a csillagsereg:
 „Pályád örök homályban ténfereg!
 Te tornyot raksz túl minden csillagon:
 Futó vad léssz, lakásod a vadon;
 Eltűn a tájék, lábad mélyre hág;
 Megfagsz a tűzben és elhúnysz mint mécsvilág.“

Felel a szellem a csillagseregnek:
 „Ti csillagok kimért pályán kerengtek;
 A tévedés szabadságom jele,
 Országokkal szívem telis-tele;
 Fejfák zúgása merő siralom,
 Az életbárkán zeng az én dalom;
 Várost építek túl csillagkörön;
 S kialvó csillagok fájdalma: gyönyöröm.“

ÚJ-GÖRÖGBŐL

AZ IDEGEN

— Solomos —

Ki lehet vajjon,
 aki emitt lejő
 a hegyről, az a nő,
 a fehérruhás?

Leér a völgybe,
 s mikor megjelen itt,
 fehér virágot nyit
 minden fűszál.

Tündéri bájuk
 virít egyszeriben,
 bólongat szelíden
 piciny fejük.

S a hölgyhöz mind oly
imádva esdekel:
ne kerülj engem el,
oh lépj reám!

Pirosló ajka
oly ékes, oly finom
mint fakadó szírom
a rózsafán.

Mikor a hajnal
az ég színére száll
s gyöngyharmatot szítál
a földre le:

hajának fürtje,
két szőke szép füzér
két szűzi mellhez ér
s ott tündököl.

Két szép szeméből,
ha mosolyog a lány,
nem ő, hanem talán
a menny kacag.

Ki lehet vajjon,
aki emitt lejjő
a hegyről, az a nő,
a fehérruhás?

NEM . . .

— *Solomos* —

Ami virágot a mező
terem, mind összeszedtem;
faggattam, hogy szeret-e ő,
s mind azt felelte: nem, nem!

TARTALOM.

	Oldal
A barázdabillegető	101
A becsület	38
A bogáncs	109
A bűnbak	85
A conto	119
A csodagyermek	49
A hadiözvegy	36
A herceg és a nép	109
A kis kacér	53
A korzón	112
A költőnő	80
A Krisch-szaporulat	120
A la Babits	117
A lélek	150
A lisztlopó	19
Alkony a Kossuth-utcán	88
A mámoros keresztapa	57
A mérregkeverőnő	88
András reménykedik	96
A nyelvész búja	15
A Palásthi-ügy	101
A pokol	34
A puli mint csósz	149
A rab madár	96
Arckép előtt	6
Arisztidek	124
A sülttök	92
A szerelem	95
A szerelem	102
A szűzkebel	80
A t. Házból	103
Atléta-ügy	88
A tót nem ember	62

	Oldal
A turáni csatabárd	159
A vármegye	37
A zalai rák	24
Az anyaszív — Koidula	167
Az aranyborjú	61
Az ember	113
Az éhes nebuló	86
Az élet	130
Az érdem jutalma	147
Az ingyenélők	32
Az V-ös szám keserve	104
Álmaim	5
Baleset	110
Banyák beszélnek	151
Baross	51
Batyubál	151
Beharangozó	3
Bem apó	66
Beöthy Lászlóhoz	32
Berzeviczy Alberthez a 70. év alkalmából	58
Betörő kopogtat	92
Békeliga	4
Bihari	69
Bolsi-balsi	148
Booz álma (Victor Hugo).....	152
Ború és derű	107
Botránnyozás	43
Bódogh	28
Bölcsődal	159
Búcsúlakomán	89
Bűnbak	80
Byron	63
Carrière	24
Csecs-kecs	148
Cseh gyémánt	110
Chevalier	126
Csók (Aarni Kouta)	164
Dal az öreg fáról (Hajnik Károly emlékezetére)	65
Dalidó Mezőtúron	74
Dalidó Mezőtúron	100
Déva	17
Diákmulatság	55
Dicsériádák	35
Dieballa Máriához (Székesfehérvár)	120
Dohnányinak	26
Egészség	74
Egy ruhatárhoz	74

	Oldal
Egy ruhatárhozhoz	151
Egy akadémiai pálma levelére dr. Birkás Gézának	94
Egy apamén reflexiói	112
Egy álszentnek	48
Egy farizeusnak (L. Onerva)	161
Egy firkásról	126
Egy gáncsokodómnak	84
Egy 60 éves finnusnak	58
Egy hivatásos pártfogónak	90
Egy kaméleonnak	5
Egy képmutatónak	25
Egy kisgazdának	93
Egy költőnek	130
Egy megszorult költő kesereg	16
Egy mérgezésákhöz	148
Egy szájas ifjúhoz	49
Egy 100 éves fa tövében	106
Egy kacér leánykához	61
Egy törtetőhöz	89
Egy vakbuzgó ifjúnak	28
Elismerés	100
Ellentét	116
Elment a nap	158
Embentan Némethonban	125
Emlékkönyvbe	99
Esküvőre	46
Eulenburg	110
Európa	42
Ezüstlakodalomra egy nagy ügyvédnek	48
Éhség	110
Ének a magyar-ugor istenekhez	9
Ének az anyósról	44
Én nem	122
Ész	137
Észt néphimnusz (Karl Hermann)	166
Éva	21
Felfordult világ	25
Film	80
Fin de Siècle	22
Finn-ugorság	23
Finn-ugorság	147
Fog és bűn (dr. Nemes Jenőnek)	94
Franciásan	62
Franciásan	149
Fricsay Richárdhoz	25
Gerincesek	100
Gerincesek	148

	Oldal
Gizike dicsérete	7
Gombocz Zoltán	133
Gond	102
Gondolatok földről és mennyégről	75
Gömbös	99
Grammofon	109
Gusztai esete a paddal	96
Gyere haza Ferenc Jóska	33
Gyönyörű az én... ..	157
H. M.	42
Hajdan és most	29
Halál és élet (Mario Rapisardi)	154
Halász Ignác	43
Halmi Bódognak	115
Hangok a mélységből	92
Holt vagy élő?	92
Hangok Mucsáról	59
Hankiss Jánoshoz	64
Hangyaboly baja	68
Hanyatlunk	74
Hanyatlunk	151
Havelock	46
Hazaáruló csókok	134
Hála	57
Háremszemle	146
Hegedús Loránthoz tb. tagsága ötletéből	115
Hegytetön	67
Heje-huja cifra sapka	155
Helyreigazítás	57
Hetösi Bujtár baja — Somogyiasan	95
Hettyey Aranka — Éva	55
Hírverés	116
Hívatlan vendég	123
Holt vagy élő	148
Hóman Bálintnak a Kalevala ünnepére	134
Hóman Bálintnak, a Nevető Rímekhez	108
Hóman új tanácsa	124
Honi ipar	27
Honi táj (V. A. Koskenniemi)	163
Hosszú haj	86
Humánusan	100
Hűség a metierhez	74
Hűség a metierhez	151
Idegenből	7
Idők jele	110
Igazság	86
Ígéreték országa	110

	Oldal
Intés	80
Intés (Sch. Ilonkának)	97
Irányelv	102
Irodalmi tanács	118
Írói nagyság	61
Istenek hintája (Onerva)	162
Izenet a kapun	88
Izenet Sopronba	81
Jobb ma egy veréb	50
Jókai Mórhoz	14
Jó szándékok, Dante nyomán	105
Kakas, leány meg tyúk	103
Kakuktojás	71
K. M.-hoz	91
Karácsonyi gondolatok	10
Kávéházi kereskedelem	56
Kávéházi kereskedelem	131
Kelemen Bélához	121
Kényelem	146
Kereslet és kínálat	24
Kérdés	80
Kétféle igazság	111
Kiadó lakás	5
Ki korán kel	151
Kincs-bilincs	68
Király és anyakirályné	84
Kisfaludy csizmadiája	72
Kis tudós nagy törtető	108
Kiss Ferenc — Ádám	54
Klubélet	113
Kosztolányi Dezsőnek, a Kalevalához	132
Kosztümbálon	39
Könnyek (Koidula)	167
Könyomatos	71
Köpönyegforgatás	101
Kritika	93
Kullervótól a Kalevaláig	34
Kutya, asszony és ember	139
Különbség	125
Kürti József — Madách	54
La Hongrie mutilée	83
Lakásmizéria	79
Lengyelek közt	98
Lillafüred	92
Löw Imánuel	85
L. Sándorné sírjára	55
Magyarázkodás (Goethe)	84

	Oldal
Magyar és mordvin	91
Magyar és mordvin	106
Magyar küzdelmek	47
Mai Pálnak	17
Mari és Kari a kalappal	135
Markó Miklós	90
Másról beszél Bodóné stb.	133
Medvode	20
Megy a motor	106
Melyik a nagyobb kín?	85
Mi lenne... ..	90
Miss Arábia	127
Miss Ausztria	129
Miss Burgenland	127
Miss csecse	127
Miss Csehország	128
Miss Esthonia	129
Miss Fennia	128
Miss Franciaország	129
Miss Germánia	128
Miss Görögország	128
Miss Hollandia	129
Miss Hungária	129
Miss Kroatia	127
Miss Mala Russia	127
Miss Polonia	128
Miss Románia	128
Miss Slovakia	129
Miss Törökország	127
Modern	92
Modern leány	88
More patrio	55
Mózes és Krisztus	111
Mulat a főszakács	47
Műfordítás	135
Nagy ember nagyot szól	130
Nagyzás	146
Napáldozat	107
Napkeleti kaland	132
Nazi és Váci	79
Nehéz probléma	114
Nevelés	74
Német diákmulatság	148
Népjóllét	82
Névnapi rigmusok	8
Nyelvészet	100
Nyúlballada	117

	Oldal
Nyúltragédia	124
Oberon (Támedly Mihálynak Berlinben)	91
Olcsó húsnak	139
Ott van a kedvesem	157
Óda hőseinkhez	52 ^a
Örömdal...	12
Papéknál	111
Pap és lapp	96
Polgár és zsarnok	118
Posch Jenő, síremlékének felavatása alkalmából	56
Puhányok	119
Püspöki jubileumra	93
Reakció	19
Reklám	26
Régiék és újak	149
Rémrím a W. C.-ben	151
Részvénytársasági alapon	23
Rossz versek	67
Rövid haj	83
Sacro Egoismo	114
Sajtó (Goethe)	92
Sári te!	92
Sclerosis	96
Sebestyén Gyulának	114
Sex appeal	95
Séták a víg múzsa kertjében	140
Dr. Siklóssy Lászlónak	131
Similis simili	112
Sírfelirat	51
Somogyiasan	67
Sóhaj	18
Sport	28
Sugár Károly — Lucifer	51
Szabadelvűpárt	11
Szabó Lőrincnek	134
Szamar valék	136
Száli receptje	110
Szántó-vető idill	137
Székelyesen	146
Székely Ferencnek	50
Szélhámosok	74
Szélhámosok	100
Színek	6
Színek	150
Szinnyei Józsefről Szinnyei Józsefnek	68
Szoborleleplezés Mucsán	87
Szó és tett	98

	Oldal
Szólal a kincsem	155
Szószátyárkodás	113
Szögediesen	96
Tanulni tessék	121
Templomban	94
Tett és szó	114
Thoas búja	73
Tóparton	159
Tót és magyar	50
Turán	14
Túristák	125
Türelem!	87
Ugorok dala (Nurmio)	161
Új apátúr	148
Új Éva	131
Utánzók	136
Útravaló	123
Údv Tarielnek (Szász Hugó)	40
Ülésszak végén	13
Vadászmalőr	80
Vasárnap reggel (V. A. Koskeniemi)	163
Válasz Szász Hugónak	41
Vályi Félixnek, a Nevető Rímekhez	105
Vámháború	100
Veszprémiesen	147
Veronka leányomhoz	23
Vén kakadúk találkoznak	16
Virágnyelv	65
Virágnyelv	88
Vikár Béla (Irene Mendelin)	165
Vissza neki?	96
Visszhang	107
Vogul ábránd	88

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchenyi Könyvtár